

ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธาวิเทศ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท

วีรพล ใจมั่น

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ปีการศึกษา 2568

ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธาวิเทศ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท

วีรพล ใจมั่น

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ปีการศึกษา 2568

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อนุมัติการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหาการบริหารจัดการ
ทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี
ชัยนาท เสนอโดย นายวีรพล ใจมั่น เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....คณบดีคณะครุศาสตร์

(อาจารย์ ดร.วิสิทกร เลาสวัสดิกุล)

วันที่ 14 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2568

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิสิทธิ์ ภาชนะวรรณ)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิ่นดา เนืองพะนอม)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ฉันทน์ ทองบุญตา)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.สรชัย ชูชีพ)

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณิดา เนื่องพะยอม อาจารย์ ดร.ธัญนันท์ ทองบุญตา
ชื่อนักศึกษา	วีรพล ใจมั่น
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา	2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท และ 2) เปรียบเทียบปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์บริหารจัดการวงโยธวาทิตและขนาดสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิต คณะกรรมการวงโยธวาทิต โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ที่มีวงโยธวาทิต ในสถานศึกษา จำนวน 155 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าความสอดคล้อง 0.60 – 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.956 วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบที และค่าสถิติทดสอบเอฟ เมื่อพบความแตกต่างทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบุคลากร รองลงมา คือ ด้านการจัดการ ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านงบประมาณ
2. ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท จำแนกตามตำแหน่ง และขนาดสถานศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประกาศคุณูปการ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี โดยได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณิดา เนื่องพะนอม อาจารย์ที่ปรึกษาหลักการค้นคว้าอิสระ และอาจารย์ ดร.ธัญนันท์ ทองบุญตา อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมการค้นคว้าอิสระ ซึ่งได้ให้คำปรึกษา แนะนำในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้ถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ตลอดจนให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือในการค้นคว้าอิสระจนสำเร็จสมบูรณ์อย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า อาจารย์ ดร.กรวุฒิ แผนพรหม อาจารย์ ดร.สรชัย ชูชีพ นายอนุสรณ์ สิมะสิทธิกุล ผู้อำนวยการโรงเรียนหันคาพิทยาคม ดร.แคทรียา แสงดาวเทียน ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ให้ความกรุณา ในฐานะผู้เชี่ยวชาญที่กรุณาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือตลอดจนให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างสูง ต่องานวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ประธานกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และ กรรมการสอบการค้นคว้าอิสระทุกท่าน ที่ให้คำแนะนำในการปรับปรุงการค้นคว้าอิสระฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิต คณะกรรมการวงโยธวาทิต โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเป็นอย่างดี

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการทำการค้นคว้าฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบอบแต่ทุกท่านที่ให้ความกรุณาดังกล่าวข้างต้น

วีรพล ใจมั่น

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับบริหารจัดการ.....	9
ความหมายของการบริหาร.....	9
ความหมายของการบริหารจัดการ.....	11
กระบวนการบริหารจัดการ.....	13
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษา.....	15
ความหมายของทรัพยากรทางการศึกษา.....	15
ความสำคัญของทรัพยากรทางการศึกษา.....	17
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษา.....	19
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวงโยธวาทิต.....	24
ความหมายของวงโยธวาทิต.....	24
ประวัติความเป็นมาวงโยธวาทิตในประเทศไทย.....	25
ประวัติความเป็นมาวงโยธวาทิตในโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	28
รูปแบบวงโยธวาทิต.....	30
การบริหารจัดการวงโยธวาทิต.....	36
สภาพปัญหาการบริหารจัดการวงโยธวาทิต.....	57
บริบทพื้นที่วิจัย.....	61
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	65
งานวิจัยในประเทศ.....	65

	หน้า
บทที่ 2 (ต่อ)	
งานวิจัยต่างประเทศ.....	78
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	80
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	80
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	80
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	81
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	82
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	84
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	88
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	88
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	89
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	106
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	106
สมมติฐานการวิจัย.....	106
วิธีดำเนินการวิจัย.....	106
สรุปผล.....	108
อภิปรายผล.....	110
ข้อเสนอแนะ.....	115
บรรณานุกรม.....	116
ภาคผนวก.....	124
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	125
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	131
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ เครื่องมือ.....	133

	หน้า
ภาคผนวก (ต่อ)	
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้ (try out)	
เครื่องมือในการวิจัย.....	139
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการวิจัย.....	141
ประวัติผู้ทำการค้นคว้าอิสระ.....	144

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

สารบัญตาราง

		หน้า
ตาราง 1	วงโยธวาทิตขนาด 16 ผู้บรรเลง.....	32
ตาราง 2	วงโยธวาทิตขนาด 20 ผู้บรรเลง.....	32
ตาราง 3	วงโยธวาทิตขนาด 24 ผู้บรรเลง.....	32
ตาราง 4	วงโยธวาทิตขนาด 28 ผู้บรรเลง.....	33
ตาราง 5	วงโยธวาทิตขนาด 32 ผู้บรรเลง.....	33
ตาราง 6	วงโยธวาทิตขนาด 35 ผู้บรรเลง.....	33
ตาราง 7	วงโยธวาทิตขนาด 40 ผู้บรรเลง.....	34
ตาราง 8	วงโยธวาทิตขนาด 45 ผู้บรรเลง.....	34
ตาราง 9	วงโยธวาทิตขนาด 50 ผู้บรรเลง.....	35
ตาราง 10	ประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล.....	64
ตาราง 11	จำนวนและร้อยละของผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ลักษณะพื้นฐาน.....	89
ตาราง 12	ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นปัญหา การบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท โดยภาพรวม.....	91
ตาราง 13	ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารทรัพยากร ทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อุทัยธานี ชัยนาท ด้านบุคคลากร.....	91
ตาราง 14	ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารทรัพยากร ทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อุทัยธานี ชัยนาท ด้านงบประมาณ.....	93
ตาราง 15	ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารทรัพยากร การศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อุทัยธานี ชัยนาท ด้านวัสดุอุปกรณ์.....	94
ตาราง 16	ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารทรัพยากร การศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อุทัยธานี ชัยนาท ด้านการจัดการ.....	96

ตาราง 17	ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของ วงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อุทัยธานี ชัยนาท จำแนกตามตำแหน่ง.....	98
ตาราง 18	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทาง การศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อุทัยธานี ชัยนาท จำแนกตามตำแหน่งภาพรวม.....	99
ตาราง 19	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทาง การศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อุทัยธานี ชัยนาท จำแนกตามตำแหน่ง ด้านบุคลากร.....	99
ตาราง 20	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทาง การศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อุทัยธานี ชัยนาท จำแนกตามตำแหน่ง ด้านงบประมาณ.....	100
ตาราง 21	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทาง การศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อุทัยธานี ชัยนาท จำแนกตามตำแหน่ง ด้านวัสดุอุปกรณ์.....	101
ตาราง 22	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทาง การศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อุทัยธานี ชัยนาท จำแนกตามตำแหน่ง ด้านการจัดการ.....	101
ตาราง 23	ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของ วงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารจัดการวงโยธวาทิต.....	102
ตาราง 24	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทาง การศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อุทัยธานี ชัยนาท ด้านบุคลากร จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร จัดการวงโยธวาทิต.....	103
ตาราง 25	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่สภาพปัญหาการบริหารจัดการวงโยธวาทิต ภายใต้ขีดจำกัดของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ด้านงบประมาณ จำแนกตามประสบการณ์ ในการบริหารจัดการวงโยธวาทิต.....	104

ตาราง 26	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษา ของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา.....	104
----------	---	-----

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้พระราชบัญญัติไว้ในมาตรา 6 ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจสติปัญญาความรู้และคุณธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาโดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคน มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน คำนึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 5)

ในด้านการศึกษาศาสตร์ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้เน้นให้ดนตรีและศิลปะเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ เนื่องจากสามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ และความสุนทรีย์ของผู้เรียน รวมถึงช่วยเสริมสร้างพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม อีกทั้งยังเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพในอนาคต (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551, หน้า 1)

ดนตรีเป็นองค์ประกอบสำคัญที่มาพร้อมกับชีวิตมนุษย์โดยธรรมชาติ แม้จะไม่รู้ตัวแต่มนุษย์ได้รับอิทธิพลจากดนตรีในทุกช่วงของชีวิตดนตรีเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่ช่วยให้เกิดความสุข สนุกสนาน ผ่อนคลายความเครียด และยังเป็นเครื่องมือกล่อมเกลาจิตใจให้สงบและมีความสุข นอกจากนี้ ดนตรียังมีบทบาทสำคัญในวัฒนธรรม ประเพณี และความเชื่อ เช่น เพลงกล่อมเด็ก เพลงประกอบพิธีกรรม และบทสวดมนต์ทางศาสนา (เกษรา อินทวัฒน์, 2555, หน้า 1) หนึ่งในประเภทของดนตรีที่มีความสำคัญคือ "วงโยธวาทิต" ซึ่งเป็นวงดนตรีที่มีต้นกำเนิดจากวงดนตรีทหาร ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน คำว่า "โยธวาทิต" มาจากคำว่า "โยธา" หมายถึงทหาร และ "วาทิต" หมายถึงดนตรี วงโยธวาทิตมีลักษณะคล้ายกับวงคอนเสิร์ตแบนด์ โดยสามารถบรรเลงได้ทั้งในรูปแบบของ "การแสดงดนตรีสนาม" (display) ซึ่งใช้ในขบวนพาเหรดหรือการแสดงกลางแจ้ง และ "คอนเสิร์ตแบนด์" (concert band) ซึ่งเป็นการบรรเลงแบบนั่งเล่น เครื่องดนตรีในวงโยธวาทิตแบ่งออกเป็นสามกลุ่ม ได้แก่ เครื่องลมไม้ (woodwind) เครื่องทองเหลือง (brass) และเครื่องตีประกอบจังหวะ (percussion) (สุรศักดิ์ หาญธีระพิทักษ์, 2555, หน้า 6)

ปัจจุบันวงโยธวาทิตเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามที่กระทรวงศึกษากำหนด ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับความพร้อมของสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมวงโยธวาทิตขึ้น โดยจัดให้กับผู้เรียนในวิชาชุมนุมหรือเลือกวิชาเลือกเสรี เพื่อให้ผู้เรียนที่มีความสนใจในเรื่องการเล่นดนตรีวงโยธวาทิตได้ฝึกฝน เป็นประสบการณ์ในการที่จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ทางด้านดนตรีโดยตรงหรือเพื่อ เป็นการศึกษาหาประสบการณ์ความรู้ทางด้านดนตรี นอกจากนั้นกิจกรรมวงโยธวาทิตยังได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ที่สนับสนุนให้มีการจัดการประกวดแข่งขัน เพื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรม วงโยธวาทิตให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการจัดการประกวดวงโยธวาทิต นักเรียน นิสิต นักศึกษา ที่จัดตั้งขึ้นโดยกรมพลศึกษา กระทรวงการเยาวชนและท่องเที่ยวและกีฬา โดยกรมพลศึกษาได้มีนโยบายหลักดนตรีสามารถช่วยกล่อมเกล่าประชาชนได้เข้าร่วมกิจกรรม โดยเฉพาะทางด้านดนตรี เนื่องจากดนตรีสามารถช่วยกล่อมเกล่า จิตใจ ให้เด็กและเยาวชนมีอารมณ์และจิตใจที่อ่อนโยน สุขุม มีสมาธิ ตลอดจนสามารถสร้างเสริม ความมีระเบียบวินัย ความสามัคคีในหมู่คณะและรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม (กรมพลศึกษา, 2558, หน้า 49)

วัตถุประสงค์หลักของกิจกรรมวงโยธวาทิตก็เพื่อฝึกฝนทักษะทางด้านดนตรีควบคู่กับทักษะทางสังคม รวมทั้งการอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรมเพื่อหล่อหลอมให้ผู้เรียนเป็นคนดี ซึ่งการเรียนรู้ตลอดจนการฝึกทักษะต่างๆ ในกิจกรรมวงโยธวาทิตจนสามารถบรรเลงเพลงร่วมกันอย่างพร้อมเพรียงนั้นจะต้องใช้ระยะเวลาในการเรียนการฝึกซ้อม ทำให้เกิดสมาธิโดยไม่รู้ตัว ในขณะที่เราเล่นดนตรีตามองโน้ต หูฟัง ต้องบังคับมือทั้งสองเล่นตามตัวโน้ตให้ถูกต้อง เมื่อใจจดใจจ่อกับสิ่งที่เราทำจึงทำให้เกิดสมาธิ ความนิ่งยอมพัฒนาไปพร้อมกับการเจริญเติบโตของเด็ก ขณะเดียวกันความก้าวร้าว การตัดสินใจรวดเร็วไม่โห่ร้าย จะค่อยพัฒนาให้เป็นคนสุขุมมากยิ่งขึ้น ดังนั้นวุฒิภาวะทางอารมณ์ ก็จะมีดีขึ้น ไปพร้อมกับการพัฒนาทางด้านร่างกายให้เติบโตมาเป็นคนที่มีคุณภาพ ผู้ที่เป็น นักวงโยธวาทิตได้จึงต้องมีความอดทน ขยันฝึกซ้อม รู้จักแบ่งเวลา เป็นผู้ที่เคารพและปฏิบัติตาม กฎระเบียบอย่างเคร่งครัด สิ่งต่างๆ เหล่านี้ฝึกให้ผู้เรียนประพฤติตนในทางที่ถูกต้อง รู้จักปรับตัวและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับเด็กในชีวิตอนาคตต่อไป (จักรวิดา เหล็กนิ่ม, 2553, หน้า 3)

บทบาทของวงโยธวาทิตในสถานศึกษามีความแตกต่างกันตามบริบทของแต่ละโรงเรียน อันเนื่องมาจากงบประมาณ งบประมาณสนับสนุนต่างๆ ที่จะลงมาถึงงานโยธวาทิตของแต่ละโรงเรียน อีกทั้งเครื่องดนตรีของวงโยธวาทิตมีราคาสูงไม่สามารถใช้งบประมาณของโรงเรียนที่มีอย่างจำกัด ได้งบประมาณที่ได้จึงมาในรูปแบบของงบสนับสนุนจากหน่วยงาน หรือองค์กรต่างๆ รวมถึงบที่ได้รับในรูปแบบของการบริจาค โรงเรียนที่มีขนาดใหญ่มีความพร้อมในด้านการจัดหางบประมาณก็จะมีศักยภาพในการจัดหาเครื่องดนตรีเพียงพอแก่วงโยธวาทิตของโรงเรียนได้ในทางกลับกันโรงเรียนที่มีขนาดเล็กอยู่

ในชุมชนขนาดเล็กก็จะมีปัญหาในด้านกาจัดหาเครื่องดนตรีแก่วงโยธวาทิต (วิทยา บุตรดาวงษ์, 2558, หน้า 116) ทำให้การดำเนินการจัดกิจกรรมวงโยธวาทิตในสถานศึกษาเกิดความไม่พัฒนาส่งผลปัญหาถึงครูผู้สอนหรือครูผู้ควบคุมวงในการดำเนินการ ทำให้นักเรียนอาจจะไม่ได้รับความสะดวก ในเรื่องของจำนวนเครื่องไม่พอ สถานที่ไม่เหมาะสมสำหรับการซ้อมดนตรี และอาจจะทำให้นักเรียนเกิดความท้อและไม่อยากฝึกซ้อมดนตรีทำให้นักเรียนไม่เกิดการพัฒนาในกิจกรรมวงโยธวาทิต ดังนั้นจึงจำเป็นที่สถานศึกษาจะต้องมีข้อมูลสภาพและความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการวงโยธวาทิต เพื่อสามารถพัฒนาการบริการจัดการ ให้มีความพร้อมในด้านระดมทุนทรัพย์ จัดการเรื่องสถานที่ในการฝึกซ้อม การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ การดำเนินงาน ในกิจกรรมวงโยธวาทิตไม่ใช่ศาสตร์ของดนตรีเพียงอย่างเดียวยังมีในส่วนของการบริหารจัดการวงโยธวาทิตด้วย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท มีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ครอบคลุมพื้นที่ในจังหวัดอุทัยธานีและจังหวัดชัยนาท รวมทั้งสิ้น 34 โรงเรียน โดยแบ่งเป็นโรงเรียนในจังหวัดอุทัยธานี 21 โรงเรียน และโรงเรียนในจังหวัดชัยนาท 13 โรงเรียน โรงเรียนเหล่านี้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนทั้งด้านวิชาการและด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน “วงโยธวาทิต” นับเป็นกิจกรรมที่มีความโดดเด่นและได้รับความนิยมอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่สามารถบูรณาการความรู้ทางดนตรี ศิลปะ และทักษะการทำงานร่วมกันของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังเป็นเวทีที่ช่วยเสริมสร้างชื่อเสียงและภาพลักษณ์ที่ดีให้กับสถานศึกษาและชุมชน โดยโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท มีหลายแห่งที่จัดตั้งวงโยธวาทิตและสามารถสร้างผลงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ โรงเรียนหนองฉางวิทยา จังหวัดอุทัยธานี ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ในการประกวดวงโยธวาทิตประเภทเดิน แถวมาร์ชซิ่ง ซึ่งถ้วยพระราชทานสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 แห่งประเทศไทย ณ สนามศุภชลาศัยกรุงเทพมหานคร และวงโยธวาทิตโรงเรียนหนองฉางวิทยา ได้รับรางวัลชนะเลิศอันดับ 1 ในการประกวดวงโยธวาทิตโลก ในรายการ thailand world music championships ซึ่งถ้วยพระราชทานแห่งประเทศไทยในวันที่ 13-16 ธันวาคม 2566 ณ จังหวัดศรีสะเกษ (วันชัย ยอดพิโรจน์, 2568) และโรงเรียนชัยนาทพิทยาคม จังหวัดชัยนาท ได้รับรางวัลชนะเลิศ อันดับ 1 ประประกวดแข่งขันดนตรี lopburi symphonic day competition 2024 ประเภท concert band ระดับมัธยมศึกษา 5 จังหวัด ประกวดวงดนตรีวงดุริยางค์เครื่องลม (wind) ได้รับรางวัลชนะเลิศอันดับที่ 1 งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 72 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท (สาธิต ชื่นเมือง, 2568) ทั้งสองโรงเรียนเป็นโรงเรียนที่มีวงโยธวาทิตที่มีชื่อเสียง ได้รับการยอมรับจากเวทีการประกวดแข่งขันทั้งในระดับจังหวัดและระดับประเทศ วงโยธวาทิตของทั้งสองโรงเรียนไม่เพียงแต่เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านดนตรีและศิลปะ แต่ยังเป็นแบบอย่างในการสร้างวินัย ความรับผิดชอบ และความภาคภูมิใจในสถาบันให้นักเรียนจำนวนมาก

อย่างไรก็ตาม การบริหารจัดการวงโยธวาทิตในสถานศึกษาต้องเผชิญกับข้อจำกัดหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรบุคคล งบประมาณ อุปกรณ์เครื่องดนตรี และการสนับสนุนจากภาคส่วนต่างๆ การศึกษาถึงปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของ วงโยธวาทิตในพื้นที่ดังกล่าว จึงเป็นสิ่งจำเป็นและมีคุณค่าต่อการยกระดับคุณภาพกิจกรรมวงโยธวาทิตในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท

วงโยธวาทิตจะมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนและสร้างชื่อเสียงให้กับสถานศึกษา แต่การบริหารจัดการวงโยธวาทิตในโรงเรียนมัธยมศึกษามักประสบกับข้อจำกัดหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็น การขาดแคลนบุคลากรผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี งบประมาณที่ไม่เพียงพอ ความไม่ต่อเนื่องใน การสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก รวมถึงการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาที่ไม่ครอบคลุมต่อ ความต้องการที่แท้จริง ปัญหาเหล่านี้ส่งผลให้การพัฒนาวงโยธวาทิตในหลายโรงเรียนไม่สามารถ ดำเนินงานได้อย่างเต็มศักยภาพ และอาจกระทบต่อคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยตรง

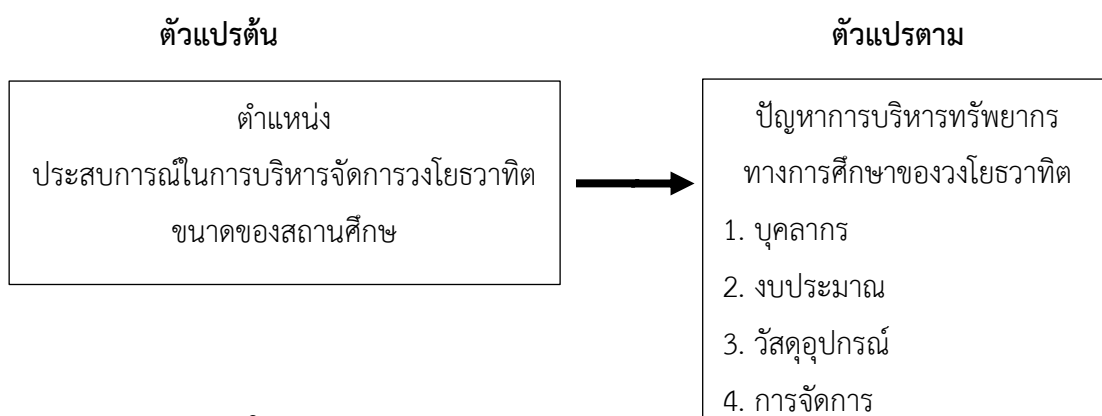
ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่องปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของ วงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิต คณะกรรมการวงโยธวาทิต เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ใน การพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ให้มีความพัฒนาและมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์บริหาร จัดการวงโยธวาทิตและขนาดสถานศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากร ทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ซึ่ง ผู้วิจัยได้ศึกษาตามหลักการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา (4M) ของ หวน พินธุพันธ์ โดยมี องค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การจัดการ

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ปัญหาของการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท มีความแตกต่างกัน เมื่อจำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการบริหารจัดการวงโยธวาทิต ขนาดของสถานศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.1 ตัวแปรอิสระ (independent variables) ได้แก่ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการบริหารจัดการวงโยธวาทิต ขนาดของสถานศึกษา

1.1.1 ตำแหน่ง

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษา
- 2) ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิต
- 3) คณะกรรมการวงโยธวาทิต

1.1.2 ประสบการณ์ในการบริหารจัดการวงโยธวาทิต

- 1) น้อยกว่า 5 ปี
- 2) 5 – 10 ปี
- 3) มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

1.1.3 ขนาดของสถานศึกษา

- 1) ขนาดกลาง จำนวนนักเรียน 120 – 719 คน
- 2) ขนาดใหญ่ขึ้นไป จำนวนนักเรียน 720 คนขึ้นไป

1.2 ตัวแปรตาม (dependent variables) ประกอบด้วย

1.2.1 บุคลากร

1.2.2 งบประมาณ

1.2.3 วัสดุอุปกรณ์

การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการวิจัย ในช่วงระยะเวลา

ประชากร

ผู้บริหาร ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิต คณะกรรมการวงโยธวาทิต โรงเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหัตถ์ธานี ชัยนาท จำนวน 34 โรงเรียน จำนวน 1,402 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ที่มีการจัดกิจกรรมวงโยธวาทิต จำนวน 18 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านไร่วิทยา โรงเรียนหนองฉางวิทยา โรงเรียนบ้านทุ่งนาวิทยา โรงเรียนอุทัยวิทยาคม โรงเรียนลานสักวิทยา โรงเรียนพุทธมงคลวิทยา โรงเรียนทัพทันอนุสรณ์ โรงเรียนกาญจนาภิเษก อุทัยธานี โรงเรียนห้วยคตพิทยาคม โรงเรียนหันคาราษฎร์รังสฤษดิ์ โรงเรียนสาครพิทยาคม โรงเรียนสรรพวิทยวิทยา โรงเรียนวัดสิงห์ โรงเรียนอุลิตไพบูลย์ชนูปถัมภ์ โรงเรียนครูประชาสรรค์ โรงเรียนศรีสโมสรวิทยา โรงเรียนหันคาพิทยาคม โรงเรียนชัยนาทพิทยาคม โดยแบ่งเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 47 คน ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิต จำนวน 18 คน และ คณะกรรมการวงโยธวาทิต จำนวน 90 คน รวม 155 คน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ (evidence-based) เพื่อช่วยผู้บริหารสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อุทัยธานี ชัยนาท วางนโยบายหรือแนวทางสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็นต่อการพัฒนาวงโยธวาทิตให้เหมาะสมกับสภาพจริงของโรงเรียน
2. ครูผู้ควบคุมวงและคณะกรรมการวงโยธวาทิตสามารถนำข้อค้นพบไปประยุกต์ใช้ในการจัดการทรัพยากร บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การบริหารจัดการ อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ช่วยลดข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน

วงโยชวาทิต หมายถึง วงดนตรีสากลที่ประกอบด้วยเครื่องดนตรี 3 กลุ่มดังต่อไปนี้ เครื่องกระทบ เครื่องเป่าลมไม้ เครื่องลมทองเหลือง ที่แบ่งตามลักษณะการบรรเลง ได้ดังนี้ วงเดินแถว วงนั่งบรรเลง วงแปรขบวน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท

การบริหารจัดการวงโยธวาทิต หมายถึง การดำเนินกิจกรรมนักเรียนประเภทวงโยธวาทิต โดยผู้ควบคุมวงโยธวาทิตของโรงเรียนร่วมกับบุคคลอื่น เพื่อสนองความต้องการของนักเรียน ด้านดนตรีสากลและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนักเรียน ด้วยวิธีการที่หลากหลายและใช้ทรัพยากรต่างๆอย่างคุ้มค่าตามความต้องการ

การบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต หมายถึง กระบวนการจัดการวางแผน ใช้ และพัฒนาทรัพยากรที่จำเป็นต่อการดำเนินกิจกรรมวงโยธวาทิตในโรงเรียน เพื่อให้ นักเรียนได้เรียนรู้ ฝึกฝน และแสดงออกทางดนตรีอย่างมีคุณภาพ โดยทรัพยากรดังกล่าวครอบคลุมหลายด้าน ได้แก่

บุคลากร หมายถึง การวางแผน การจัดการ และการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ในวงโยธวาทิต ซึ่งรวมถึงการสรรหา คัดเลือก ฝึกอบรม และสร้างแรงจูงใจให้กับสมาชิกในวง เช่น นักเรียนวงโยธวาทิต ครูผู้ควบคุมวง และผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้มีทักษะ ความรู้ และความสามารถที่เพียงพอในการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

งบประมาณ หมายถึง การวางแผน การจัดสรร และการควบคุมการใช้ทรัพยากรทางการเงินที่จำเป็นต่อการดำเนินงานของวงโยธวาทิต โดยครอบคลุมถึงการจัดหาเงินทุน การประเมินและจัดสรรงบประมาณสำหรับค่าใช้จ่าย เช่น ค่าวิทยากร ค่าบำรุงรักษาเครื่องดนตรี ค่าชุดการแสดง ค่าเดินทาง และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่จำเป็น การบริหารด้านงบประมาณนี้มุ่งเน้น การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ เพื่อให้การดำเนินงาน ของวงโยธวาทิตเป็นไปอย่างยั่งยืนและสอดคล้องกับเป้าหมาย

วัสดุอุปกรณ์ หมายถึง การวางแผน การจัดหา การดูแลรักษา และการควบคุมวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการฝึกซ้อมและการแสดงของวงโยธวาทิต เช่น เครื่องดนตรี เครื่องเสียง ชุดการแสดง และอุปกรณ์เสริมอื่นๆ การบริหารจัดการด้านนี้จะรวมถึงการตรวจสอบสภาพ การซ่อมบำรุง การจัดเก็บที่เหมาะสม และการปรับปรุงวัสดุอุปกรณ์ให้พร้อมใช้งานอย่างต่อเนื่อง เพื่อสนับสนุนการทำงานของวงอย่างมีประสิทธิภาพและความปลอดภัย

การจัดการ หมายถึง การวางแผน การประสานงาน และการกำกับดูแลการดำเนินงานทั้งหมดภายในวงโยธวาทิต เพื่อให้การฝึกซ้อมและการแสดงเป็นไปตามเป้าหมายและเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ โดยครอบคลุมถึงการจัดตารางฝึกซ้อม การแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบของสมาชิก การสร้างระเบียบปฏิบัติ การติดตามผลการดำเนินงาน และการปรับปรุงพัฒนาให้มีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการบริหารทรัพยากรต่างๆ เช่น งบประมาณ เครื่องดนตรี และสถานที่ฝึกซ้อม เพื่อให้วงโยธวาทิตสามารถดำเนินงานได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพสูงสุด

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับ ดูแล และบริหารจัดการสถานศึกษาในทุกด้าน เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายและ กฎหมายการศึกษา

ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิต หมายถึง ครูหรือบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับมอบหมายจาก สถานศึกษาให้ทำหน้าที่ดูแล ฝึกซ้อม และบริหารจัดการวงโยธวาทิตของโรงเรียน

คณะกรรมการวงโยธวาทิต หมายถึง บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจากครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิต ให้มีหน้าที่ช่วยเหลือ ดูแล และสนับสนุนการดำเนินงานของวงโยธวาทิตในด้านต่างๆ

ขนาดสถานศึกษา หมายถึง ขนาดของสถานศึกษา โดยใช้จำนวนนักเรียนกำหนด ตาม หลักเกณฑ์ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

ขนาดกลาง จำนวนนักเรียน 120 – 719 คน

ขนาดใหญ่ขึ้นไป จำนวนนักเรียน 720 คนขึ้นไป

ประสบการณ์ในการบริหารจัดการ หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ควบคุมวงโยธวาทิต คณะกรรมการวงโยธวาทิต ในการบริหารสถานศึกษาและบริหารจัดการวง โยธวาทิตในสถานศึกษา โดยคิดเป็นช่วงปี คือ น้อยกว่า 5 ปี 5 – 10 ปี มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของโยธวาฑิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับบริหารจัดการ
 - 1.1 ความหมายของการบริหาร
 - 1.2 ความหมายของการบริหารจัดการ
 - 1.3 กระบวนการบริหารจัดการ
2. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษา
 - 2.1 ความหมายของทรัพยากรทางการศึกษา
 - 2.2 ความสำคัญของทรัพยากรทางการศึกษา
 - 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษา
3. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวงโยธวาฑิต
 - 3.1 ความหมายของวงโยธวาฑิต
 - 3.2 ประวัติความเป็นมาวงโยธวาฑิตในประเทศไทย
 - 3.3 ประวัติความเป็นมาวงโยธวาฑิตในโรงเรียนมัธยมศึกษา
 - 3.4 รูปแบบวงโยธวาฑิต
 - 3.5 การบริหารจัดการวงโยธวาฑิต
 - 3.6 สภาพปัญหาการบริหารจัดการวงโยธวาฑิต
4. บริบทพื้นที่วิจัย
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

1. ความหมายของการบริหาร

วิโรจน์ สารรัตน์ (2555, หน้า 3) ได้กล่าวว่า การบริหารเป็นกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์การ โดยอาศัยหน้าที่หลักทางการบริหารอย่างน้อย 4 ประการ คือ

การวางแผน การจัดองค์การ การนำและการควบคุม ซึ่งกระบวนการดังกล่าวมีผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบที่จะให้มีการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

จรรยา แก้วเย็น (2556, หน้า 2) ได้กล่าวว่าการบริหารเป็นกระบวนการทำงานกับคน และโดยคน เพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์การ

ประภาพรณ รักเลี้ยง (2556, หน้า 1) การบริหาร (administration หรือ management) เป็นกระบวนการที่เกี่ยวกับการวางแผน (planning) การจัดองค์การ (organizing) การนำ (larding) และการควบคุม (controlling) การใช้ทรัพยากรเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมาย หรือการบริหารเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ในการระดมและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้สามารถดำเนินงานจนสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่องค์การกำหนดไว้

นาวา วงษ์พรม (2559, หน้า 3) กล่าวถึง ความหมายของการบริหารและการจัดการ ไว้ว่าการบริหาร (administration) มีรากศัพท์มาจากคำว่า administatrae แปลว่า ช่วยเหลือหรืออำนวยความสะดวก การบริหาร คือ กระบวนการดำเนินงานขององค์การให้ประสบผลสำเร็จบรรลุผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยอาศัยปัจจัยพื้นฐานและองค์ประกอบต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ได้แก่ บุคลากร (men) ทรัพยากร วัสดุครุภัณฑ์ (materials) งบประมาณ (money) และการจัดการ (management) การนำเอาศาสตร์และศิลป์ในการบริหารไปบูรณาการส่วนต่างๆ ให้ประสานสัมพันธ์กันได้อย่างลงตัว และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์การ ทั้งในด้านประสิทธิผลและด้านประสิทธิภาพการบริหาร มักใช้กับหน่วยงานองค์การภาครัฐหรือหน่วยงานองค์การที่ไม่แสวงหาผลกำไร ส่วนการจัดการ (management) นิยมใช้กับภาคเอกชนหรือภาคธุรกิจมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเพื่อบ่มเพาะแสวงหากำไรหรือกำไรสูงสุด ในปัจจุบันหลายหน่วยงานนำมาใช้ควบกันว่าการบริหารจัดการ (management administration) ซึ่งหมายถึง การดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานใดๆ ขององค์การที่เกี่ยวข้องกับคน สิ่งของ และหน่วยงาน โดยครอบคลุมปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหาร

ธีรศักดิ์ อุปรมัย, อุปไมย อธิชัย, และสุชาติ บางวิเศษ (2563, หน้า 29) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร ร่วมมือของบุคคลและกลุ่มผู้บริหารเป็นผู้ที่ต้องรับผิดชอบต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของงานที่เกิดขึ้น

กริฟฟิธส์ (Griffiths, 1956, pp.368 – 369) ได้กล่าวว่าการบริหารว่า เป็นคำที่ระบุให้เห็นกระบวนการที่เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างมีแบบแผน โดยสมาชิกทั้งหมดในองค์การ เพื่อให้มีการควบคุมและกำหนดทิศทางของกิจกรรมที่จัดขึ้น เพื่อให้สมาชิกในองค์กรได้มีการร่วมมือกันปฏิบัติงานดังนั้นการบริหารจึงเป็นกระบวนการที่สมาชิกทุกคนต้องร่วมมือกันในการทำงาน ซึ่งแต่ละองค์การมีความแตกต่างกันเนื่องจากมีอิทธิพลต่างๆ ที่แตกต่างกันออกไป

โซมอน (Simon, 1957, p.3) ได้กล่าวว่าการบริหารว่า กิจกรรมที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมกันดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

บาร์นาร์ด (Barnard, 1972, p.425) ได้กล่าวไว้ว่าการบริหาร หมายถึง การทำงานของ คณะบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ที่ร่วมกันปฏิบัติการให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

เซอร์จิโอวานนี, และคนอื่นๆ (Sergiovanni, et al., 1980, p.112) ได้กล่าวว่า การบริหาร คือ กระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

วิลเลียม (Williams, 1980, p.7) ได้กล่าวว่า การบริหาร มีกิจกรรมหลัก 3 ประการในการบริหาร คือ การดำเนินการให้สำเร็จตามเป้าหมาย การบำรุงรักษาองค์การให้อยู่รอด และป้องกันองค์การให้อยู่รอดและป้องกันองค์การจากสิ่งแวดล้อมภายนอก

จากความหมายของการบริหารข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การบริหาร คือ กระบวนการร่วมมือของบุคคลภายในองค์การในการจัดการทรัพยากรอย่างมีระบบ โดยอาศัยการวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการควบคุม เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันสะท้อนถึงการเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่มุ่งสร้างความสำเร็จและความอยู่รอดขององค์การในระยะยาว

2. ความหมายของการบริหารจัดการ

เสนาะ ตีเยาว์ (2551, หน้า 3) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารจัดการหมายถึง กระบวนการทำงานกับคนและโดยอาศัยคน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง

เนตร์พัฒนา ขาววิราช (2553, หน้า 2) กล่าวว่า การจัดการ หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารปฏิบัติเพื่อนำไปสู่การบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายขององค์การ โดยอาศัยบุคลากรและทรัพยากรทางการบริหาร ประกอบด้วยคุณลักษณะ 3 ประการ คือ 1) เป็นกระบวนการของการดำเนินงานที่ต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน 2) เน้นที่การบรรลุเป้าหมายขององค์การ และ 3) การทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายโดยผสมผสานบุคลากรและทรัพยากร

จุฑา เทียนไทย (2554, หน้า 4) ได้ให้ความหมาย การบริหารจัดการ หมายถึง การเสริมพลัง/อำนาจในการตัดสินใจ (empowerment) การรี้อปรับระบบ (reengineering) การบริหารงานเชิงคุณภาพเบ็ดเสร็จ/โดยรวม (total quality management) และการปรับลดขนาดองค์การ (downsizing) โดยผู้บริหารจะต้องทำหน้าที่การจัดการองค์การ (organizing) การจัดคนเข้าทำงาน (staffing) การวางแผน (planning) และการควบคุม (controlling)

สุรพล สุษะพรหม, และคนอื่นๆ (2555, หน้า 1) ได้กล่าวว่า สังคมไทยในยุคสมัยต่างๆ เมื่อมีองค์การเกิดขึ้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการจัด กิจกรรมที่คนทำงานร่วมกันจะได้ปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุจุดมุ่งหมายเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่งโลกยุคโลกาภิวัตน์ที่มี

การเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลากระบวนการการเข้าไปดูแล งานในด้านต่างๆ จึงจำเป็นจะต้องมีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับยุคสมัยใหม่ อันจะทำให้การจัดการงานนั้นๆ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

วิช วิษณุภาวรรณ (2559, ย่อหน้า 2) ได้กล่าวถึงความหมายของ "การบริหาร" ที่บางครั้งเรียกว่า "การบริหารจัดการ" ไว้ 2 แนวทาง โดยความหมายแรก เป็นการนำ "ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหาร" มาเป็นแนวทางในการให้ความหมาย ซึ่งในที่นี้ "การบริหารหรือการจัดการ" หมายถึง การดำเนินงาน หรือการปฏิบัติใดๆ ของหน่วยงานภาครัฐ และ/หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ถ้าเป็นหน่วยงานภาคเอกชน หมายถึง ของหน่วยงาน และ/หรือบุคคล) ที่เกี่ยวข้องกับคน สิ่งของ และหน่วยงาน เช่น 1) การบริหารคน (man) 2) การบริหารเงิน (money) 3) การบริหารวัสดุอุปกรณ์ (material) 4) การบริหารงานทั่วไป (management) 5) การบริหารการทำให้บริการประชาชน (market) 6) การบริหารคุณธรรม (morality) 7) การบริหารข้อมูลข่าวสาร (message) 8) การบริหารเวลา (minute) และ 9) การบริหารการวัดผล (measurement) เป็นต้น

เดอร์ดี, และริคส์ (Daughtrey, & Ricks, 1989, p.12) ได้กล่าวว่า การจัดการหมายถึงกระบวนการที่ทำให้เป้าหมายขององค์การประสบความสำเร็จ โดยให้บุคลากรกระทำ

บาร์ทอล, และมาร์ติน (Bartol, & Martin, 1991, p.6) ได้กล่าวว่า การจัดการเป็นกระบวนการที่ทำให้เป้าหมายขององค์การประสบความสำเร็จ โดยผ่านหน้าที่หลัก 4 อย่าง คือ การวางแผน การจัดการองค์การ การใช้ภาวะผู้นำ การควบคุม

ไวริช, และคุนทซ์ (Wehrich, & Koontz, 1993, p.4) ได้กล่าวว่า การจัดการเป็นกระบวนการออกแบบและรักษาซึ่งสภาวะแวดล้อมซึ่งบุคคลทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

โบวี, และคนอื่นๆ (Bovee, et al., 1993, p.5) ได้กล่าวว่าการจัดการเป็นกระบวนการเพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์การโดยการวางแผน (planning) การจัดการองค์การ (organizing) การชักนำ (leading) และการควบคุม (controlling) มนุษย์ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ การเงิน ทรัพยากร ข้อมูลขององค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คุนทซ์, และไวริช (Koontz, & Wehrich, 1998, p.4) ได้กล่าวว่าการจัดการว่ากระบวนการในการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยการสั่งการและการทำงานร่วมกันกับบุคคลอื่น

จากความหมายของการจัดการที่กล่าวมาจึงสรุปได้ว่า การจัดการ คือ กระบวนการในการทำงานร่วมกับบุคคล มีการวางแผน การจัดการองค์การ การบริหารงบประมาณโดยการผ่านการควบคุม และจัดสรรทรัพยากร เพื่อให้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ในการใช้อย่างคุ้มค่าและได้ประโยชน์มากที่สุดในการจัดการ

3. กระบวนการบริหารจัดการ

สุนทร โคตรบรรเทา (2551, หน้า 10) กล่าวว่า กระบวนการบริหารต้องอาศัยศิลป์ และศาสตร์ของผู้บริหารในการทำให้องค์กรบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยกระบวนการดำเนินงาน การวางแผน การนำ การจัดองค์การ และการควบคุม ซึ่งจะทำงานดำเนินไปได้อย่างราบรื่น

สันติ บุญภิรมย์ (2552, หน้า 112) กระบวนการบริหารตามทัศนะของนักบริหาร ดังนี้

- 1) กระบวนการบริหารตามแนวคิดของอองรีฟาโยล (Henry Fayol) กำหนดหน้าที่ของผู้บริหารออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้ ได้แก่ การวางแผน (planning) การจัดองค์การ (organizing) การบังคับบัญชา (commanding) การประสานงาน (communicating) และการควบคุมงาน (controlling)
- 2) กระบวนการบริหารตามแนวคิดของ ลูเทอร์ เอช กุลิก, และลินแดลล เออร์วิก (Luther H. Gulick, & Lyndall Urwick) มีแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหาร ซึ่งนำแนวคิดต่อจากฟาโยล เนื่องจากนำไปใช้ในการบริหารแล้วพบว่าไม่มีความสมบูรณ์ บุคคลทั้งสองจึงเพิ่มเติมจากเดิมมี 5 ขั้นตอนมาเป็น 7 ขั้นตอนดังนี้ ได้แก่ การวางแผน (planning) การจัดองค์การ (organizing) การจัดคนเข้าทำงาน (staffing) การสั่งการ (directing) การประสานงาน (co ordinating) การรายงาน (reporting) และการจัดทำงบประมาณ (budgeting)
- 3) กระบวนการบริหารตามแนวคิดของฮาโรลด์ คูนต์, และซีวิลโอโดลเมลล์ (Harold D. Koontz, & Cyrill O'Donnell) ได้กำหนดขั้นตอนในการบริหารทั้งหมด 5 ขั้นตอน ดังนี้ ได้แก่ การวางแผน (planning) การจัดองค์การ (organizing) การจัดคนเข้าทำงาน (staffing) การอำนวยการ (directing) และการควบคุมงาน (controlling)
- 4) กระบวนการบริหารตามแนวคิดของเอ็ดเวิร์ด เดมิง (Edward Deming) ประกอบด้วยกระบวนการบริหาร ทั้งหมด 4 ขั้นตอน ดังนี้ ได้แก่ การวางแผนแก้ปัญหา (plan) การลงมือแก้ปัญหา (do) การตรวจสอบภายหลังจากการแก้ปัญหาแล้ว สภาพของปัญหานั้นได้ลดลงจนถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ (check) และการแก้ไขแผนใหม่แล้วลงมือแก้ปัญหาตามแผนใหม่ที่เสร็จแล้วและตรวจสอบแผนใหม่ (action) ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า กระบวนการบริหารจัดการเพื่อให้องค์กรมีประสิทธิภาพนั้น จะต้องขึ้นอยู่กับกระบวนการบริหารจัดการของผู้บริหาร ซึ่งการบริหารจัดการนั้น ประกอบด้วย การวางแผน (planning) การจัดองค์การ (organizing) การจัดคนเข้าทำงาน (staffing) การสั่งการ (directing) การประสานงาน (co-ordinating) การรายงาน (reporting) และการจัดทำงบประมาณ (budgeting)

เนตร์พัฒนา ยาวีราข (2553, หน้า 3) กล่าวว่า ในปัจจุบันนักวิชาการด้านการจัดการ ได้ สรุปขั้นตอนของการจัดการเหลือเพียง 4 ประการ สำหรับกระบวนการบริหารจัดการ ได้แก่ การวางแผน (planning) การจัดองค์การ (organizing) การนำ (leading) และการควบคุม (controlling) หรือเรียกว่า polc

วิโรจน์ สารรัตน์ (2555, หน้า 42) กล่าวว่า กระบวนการบริหารควรประกอบด้วย 4 ประการ คือ 1) การวางแผน เป็นการกำหนดองค์ประกอบต่างๆ ที่สำคัญเริ่มจากวิสัยทัศน์ และพันธกิจตามด้วยจุดหมาย และแผนที่จะให้บรรลุจุดหมาย 2) การจัดองค์การ เป็นการออกแบบโครงสร้างองค์การเพื่อให้การบริหารงานบรรลุจุดหมาย 3) การนำ เป็นสถานะที่ผู้นำใช้ความพยายามที่จะให้อิทธิพลต่อผู้อื่น เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุจุดหมายขององค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 4) การควบคุมองค์การ เป็นกระบวนการวางระเบียบกฎเกณฑ์เพื่อให้การปฏิบัติงานขององค์การบรรลุตามจุดหมายที่กำหนดไว้

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2557, หน้า 57) ให้ความหมาย กระบวนการบริหารว่า หมายถึง แนวทางเทคนิคหรือวิธีการที่ผู้บริหารใช้ในการปฏิบัติภารกิจให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายผู้บริหารการศึกษาในทุกระดับที่ปฏิบัติงานจะต้องยุ่งกับกระบวนการบริหารอยู่ ตลอดเวลา เพียงแต่เราลืมนึกไปว่าขณะที่เราปฏิบัติและดำเนินการไปนั้นกระบวนการต่างๆ ได้ดำเนินการไปพร้อมกับเราด้วย

สัมมา รณิษฐ์ (2560, หน้า 95) กล่าวถึงกระบวนการบริหารว่าการที่จะบริหารให้มีประสิทธิภาพ และบรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้นั้น ผู้บริหารจะต้องมีหลักการบริหาร 6 ประการ ที่สำคัญ ดังนี้ 1) การกำหนดเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน 2) การวางแผน และนำเทคนิคในการบริหารมาใช้ 3) การจัดโครงสร้างและการวางระบบงาน 4) การใช้ทรัพยากร 5) การใช้อำนาจในการสั่งการ และควบคุม 6) การประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนางานและงบประมาณหรือค่าใช้จ่ายที่คุ้มค่า

กูลิค, และเออร์วิค (Gulick, & Urwick, 1937, p.13) ได้กล่าวถึงกระบวนการบริหาร 7 ประการ ซึ่งเป็นอักษรย่อของคำว่า “POSDCORB” คือ 1) การวางแผน (Planning = P) 2) การจัดหน่วยงาน (Organizing = O) 3) การบริหารงานบุคคล (Staffing=S) 4) การอำนวยการ (Directing=D) 5) การประสานงาน (Co-ordinating=C) 6) การรายงาน (Reporting = R) 7) การจัดงบประมาณ (Budgeting = B)

นิวแมน (Newman 1950, pp.4 - 5) เป็นนักการบริหารที่มีกระบวนการบริหาร 5 ขั้น ดังต่อไปนี้ 1) การวางแผน (planning) 2) การจัดองค์การ (organizing) 3) การอำนวยการ (directing) 4) การประสานงาน (coordinating) 5) การควบคุมงาน (controlling)

เซียร์ (Sears, 1950, p.14) เป็นนักการบริหารที่เสนอกระบวนการบริหาร ไว้เป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การวางแผน (planning) 2) การจัดองค์การ (organizing) 3) การอำนวยการ (directing) 4) การประสานงาน (coordinating) 5) การควบคุมงาน (controlling)

แคมป์เบลล์, คอรับอลลี, และแรมเซเยอร์ (Campbell, Corbally, & Ramseyer, 1958, pp.179-186) เป็นกลุ่มนักบริหารได้แบ่งกระบวนการบริหารไว้ 5 ขั้น ดังนี้ 1) การตัดสินใจ

(decision) 2) การกำหนดโครงการ (programming) 3) การกระตุ้นบำรุงกำลัง (stimulating) 4) การประสานงาน (coordinating) 5) การประเมินผล (appraising)

คเนเซวิช (Knezevich, 1969, p.2) ได้แบ่งกระบวนการบริหารไว้ 6 ชั้น ดังนี้

1) การวางแผน (planning) 2) การจัดองค์การ (organizing) 3) การอำนวยการ (directing) 4) การประสานงาน (coordinating) 5) การควบคุมงาน (controlling) 6) การตัดสินใจ (decision making)

ฟายอล (Fayol, 1984, p.10) กล่าวว่า กระบวนการบริหารประกอบไปด้วยขั้นตอนสำคัญ 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การวางแผน (planning) คือ การศึกษาข้อมูลในปัจจุบันและคาดการณ์ในอนาคตแล้ว วางเป้าหมายและแนวทางปฏิบัติไว้ 2) การจัดหน่วย (organizing) คือ การจัดโครงสร้างของหน่วยงานหรือองค์การออกเป็นหน่วยงานย่อยๆ กำหนดหน้าที่รับผิดชอบของหน่วยการจัดสรรคนเข้าทำงานในตำแหน่งต่างๆ 3) การสั่งการบังคับบัญชา (commanding) คือ การสั่งให้คนทำงานตามที่มอบหมายงานให้ บังคับบัญชาพนักงานให้ทำงานตามภารกิจของหน่วยงาน 4) การประสานงาน (coordinating) คือ การจัดระเบียบการทำงานไม่ให้ก้าวร้าวกันติดต่อ ประสานงานให้หน่วยงานย่อยต่างๆ ขององค์การ และประสานงานคนให้ทำงานโดยราบรื่น 5) การควบคุม (controlling) คือ การควบคุมให้พนักงานปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมายตรวจสอบให้ผลการปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด หรือควบคุมให้ทำงานตามระเบียบข้อบังคับที่วางไว้

โรบิน, และดีเซนโซ (Robbins, & DeCenzo, 2005, p.34) กล่าวว่า กระบวนการบริหารจัดการเป็นหน้าที่ต่างๆ ด้านการจัดการ ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การนำองค์การ และการควบคุม

จากความหมายที่นักวิชาการ ได้กล่าวถึงกระบวนการบริหารจัดการ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า กระบวนการบริหารจัดการจะประสบผลสำเร็จได้ ต้องมีการวางแผน เลือกรูปแบบที่เหมาะสมกับงาน ปรับเปลี่ยนรูปแบบของการบริหารงานตามสภาพแวดล้อม ซึ่งต้องประกอบไปด้วย การวางแผน คน ทรัพยากร งบประมาณ

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษา

1. ความหมายของทรัพยากรทางการศึกษา

สุมาลี ศรีพุทธรินทร์ (2555, หน้า 13) กล่าวว่า ทรัพยากรทางการศึกษา คือ สิ่งต่างๆ ที่ทำให้การจัดการศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์โดยทั่วไปทรัพยากรทางการศึกษาที่เป็นพื้นฐานประกอบด้วยทรัพยากรมนุษย์ (human resource) ทรัพยากรทางการเงิน (money resource) ทรัพยากรด้านวัสดุอุปกรณ์ (material resource) และทรัพยากรการบริหารจัดการ (management resource) ในปัจจุบันมีแนวคิดสำคัญเกี่ยวกับทรัพยากรทางการศึกษาเกิดขึ้น คือ ทรัพยากรที่ใช้แล้ว

สิ้นเปลือง ได้แก่ ทรัพยากรเวลา (time resource) ทรัพยากรที่ล้ำสมัย คือ ทรัพยากรเทคโนโลยี (technology resource)

ปรีชา คัมภีรปกรณ (2556, หน้า 5) ได้กล่าวไว้ว่า ทรัพยากรได้แก่สิ่งที่เป็นตัวกลางซึ่งอาจจะอยู่ในรูปของคน วัสดุ เงิน หรืออื่นๆ ที่จะเป็นเครื่องช่วยในการดำเนินงานขององค์กรสำเร็จได้

ชัยอนันต์ สมุทวณิช (2557, หน้า 6) กล่าวว่า ความหมายของ ทรัพยากรทางการศึกษาไว้ 2 แนวทาง คือ 1) ทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง ปัจจัยนำเข้าที่นำไปใช้เพื่อการจัดการศึกษาทุก ระดับทุกประเภท จะเป็นรูปของเงินงบประมาณ ค่าใช้จ่ายวัสดุอุปกรณ์และการลงทุน 2) ทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง ปัจจัยนำเข้าและปัจจัยกระบวนการจัดการในการแปรเปลี่ยนปัจจัยนำเข้านั้น ให้บังเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ชาญชัย อาจินสมจารย์ (2560, หน้า 63) ได้กล่าวว่า ทรัพยากรคือหรือสิ่งที่จำเป็นเพื่อทำให้บรรลุเป้าหมายวิธีการในการนำไปใช้หลีกเลี่ยงปัญหา แก้ปัญหาและการบรรลุความสำเร็จทรัพยากรบริหารโดยมนุษย์ เพื่อสินค้า เศรษฐกิจ เครื่องจักร ทรัพย์สิน เครื่องมือ ที่ดิน สิ่งก่อสร้างยานพาหนะ เป็นต้น อาจมีให้โดยธรรมชาติ เช่น ทรัพยากรแร่และทรัพยากรป่าไม้ ฯลฯ เครื่องมือยานพาหนะ และเครื่องจักรฯ ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น ทรัพยากรบางอย่างมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้น แต่มันต้องได้รับการพัฒนาและใช้ให้เป็นประโยชน์ เช่น ทักษะและสมรรถนะของมนุษย์ต้องได้รับการพัฒนาการศึกษาและการฝึกอบรมคล้ายๆ กับพลังงานไฟฟ้า พลังงานไม้ และพลังงานแสงอาทิตย์มีอยู่ในธรรมชาติ ซึ่งต้องใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อนำมันมาใช้

พิณสุดา สิริธรรังศรี (2562, หน้า 4) ได้ให้ความหมายว่าทรัพยากรทางการศึกษา คือ สิ่งต่างๆ ที่นำมาใช้ในการลงทุนทางการศึกษา ได้แก่ การเงินบุคคลและวัสดุ และเวลาที่ใช้ในการเรียน

ทวน พินธุพันธ์ (2564, หน้า 1) กล่าวว่า ทรัพยากรทางการศึกษา ก็คือ คน (man) เงิน (money) วัสดุสิ่งของ (materials) และการจัดการ (management) ที่นำมาใช้ในการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2564, หน้า 1-3) กล่าวว่า ความหมายคำว่าทรัพยากรการศึกษาที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์การเงินและรวมถึงการลงทุนทางการศึกษา ประกอบด้วย 1) ทรัพยากรทางการเงิน ควรให้มีการระดมเงินจากแหล่งอื่นๆ นอกเหนือจากงบประมาณ แผ่นดินมาใช้ในการจัดการศึกษา 2) ทรัพยากรที่ไม่ใช่เงิน ได้แก่ ที่ดิน (เป็นทุนที่ใช้ในการประกอบการ) รวมถึงบุคลากร อาคารสิ่งก่อสร้าง วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน และการผสมผสานการใช้ปัจจัยต่างๆ เข้าด้วยกัน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2564, หน้า 2) กล่าวว่า ความหมายทรัพยากรเพื่อการศึกษาว่า หมายถึงทรัพยากรทางการเงิน และทรัพยากรที่ไม่ใช่ ที่ดิน แรงงาน ทุน ดังนั้น

ทรัพยากรการศึกษา รวมถึงบุคลากร ที่ดิน อาคารสิ่งก่อสร้าง และวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนซึ่งเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อมอาคารสิ่ง

นิโคลส์ (Nichols, 1971, p.431) ได้ให้ความหมาย ทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง แหล่งชุมชนต่างๆ ที่ประกอบไปด้วยประชาชน สถานที่สิ่งต่างๆ และทั้งหลายที่มาในรูปแบบในการศึกษา

กู๊ด (Good, 1973, p.496) ได้ให้ความหมาย ทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง สถาบัน องค์กรต่างๆ ซึ่งมีบุคคลซึ่งมีความสามารถในท้องถิ่น วัตถุต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อนักเรียนโดยตรง หรือโดยอ้อม

บราวน์, และคนอื่นๆ (Brown, et al., 1983, p.35) ให้ความหมายว่าทรัพยากร หมายถึง บุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก

จากบทความของนักวิชาการ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ทรัพยากรทางการศึกษาครอบคลุมทั้ง ทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรทางการเงิน ทรัพยากรด้านวัสดุสิ่งของและอุปกรณ์ ทรัพยากรด้านการจัดการ ตลอดจนทรัพยากรที่ไม่ใช่ตัวเงินอย่างที่ดิน แรงงาน ชุมชน และสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งเมื่อมีการจัดสรรและบริหารอย่างเหมาะสม จะช่วยให้กระบวนการจัดการศึกษาเกิดคุณภาพและประสิทธิผลสูงสุด

2. ความสำคัญของทรัพยากรทางการศึกษา

หวน พินธุพันธ์ (2554, ย่อหน้า 16) ได้ให้ความสำคัญของทรัพยากรทางการศึกษาดังนี้ 1) ทำให้สถานศึกษาดำเนินการเรียนการสอนหรือพัฒนาคนให้มีคุณภาพและบรรลุผลตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา 2) เป็นการส่งเสริมงานวิชาการให้มีคุณภาพ 3) เป็นการช่วยส่งเสริมการดำเนินงานด้านอื่นๆ ในสถานศึกษา 4) เป็นตัวกลางหรือตัวกระตุ้นที่ทำให้กิจกรรมของสถานศึกษาดำเนินไปได้ 5) มีบทบาทต่อกิจกรรมหรือการดำเนินการภารกิจของสถานศึกษาทั้งด้านของปริมาณและคุณภาพ

กระทรวงศึกษาธิการ (2556, หน้า 39) ได้กล่าวถึงความสำคัญของทรัพยากรทางการศึกษาไว้ว่า แนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลในการบริหารงบประมาณของสถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ยึดหลักการบริหารแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากการบริหารจัดการ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ต่อผู้เรียน มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานมีความอิสระ คล่องตัว โปร่งใสตรวจสอบได้ เพื่อให้ได้ผลผลิตผลลัพธ์เป็นไปตามข้อตกลง ให้บริการและเพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการทรัพยากรได้อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา มีการดำเนินการดังนี้ คือ การจัดการทรัพยากรการระดมทรัพยากร การหารายได้กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาและกองทุนสวัสดิการเพื่อการศึกษา

ปรีชา คัมภีร์ปกรณ (2556, หน้า 5-7) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญทางทรัพยากรทางการศึกษา เป็นการดำเนินการหรือประกอบภารกิจขององค์กรนั้นมีองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญ 3 ประการ คือ 1) กิจกรรม หรือภารกิจขององค์กร 2) ทรัพยากร 3) คน

องค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน ทรัพยากรเป็นตัวกลางที่ทำให้กิจกรรมหรือภารกิจขององค์กรบรรลุเป้าหมายหรือสำเร็จได้ถ้าหากจะพิจารณาถึงบทบาทของทรัพยากรในการดำเนินกิจกรรมขององค์กรแล้วมีหลายประการ โดยสามารถพิจารณาบทบาทความสำคัญของทรัพยากรใน 2 ด้าน คือ ด้านปริมาณและด้านคุณภาพ 1) ด้านปริมาณ ปริมาณของทรัพยากรมีผลต่อการดำเนินกิจกรรม ดังนี้ 1.1) ประสิทธิภาพของกิจกรรม ถ้าหากทรัพยากรมีเพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรมขององค์กรจะดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงข้ามถ้าหากปริมาณของทรัพยากรมีไม่เพียงพอการดำเนินงานจะไม่มีประสิทธิภาพ 1.2) ประสิทธิภาพของกิจกรรม หากปริมาณของทรัพยากรมีไม่เพียงพอการดำเนินกิจกรรมก็อาจจะไม่บรรลุเป้าหมายได้ถ้าหากการดำเนินกิจกรรมเหมือนกับการวิ่งของรถยนต์ซึ่งจะต้องใช้น้ำมัน ถ้าหากน้ำมันมีไม่เพียงพอรถยนต์ก็ไม่สามารถวิ่งถึงจุดหมายได้ ฉะนั้นการดำเนินกิจกรรมขององค์กรก็เช่นนั้น ถ้าหากขาดทรัพยากรหรือทรัพยากรไม่เพียงพอแล้วการดำเนินกิจกรรมให้บรรลุหรือสำเร็จภายในเวลาที่จำกัด 1.3) การเลือกกิจกรรมที่จะปฏิบัติปริมาณจะเป็นตัวกำหนดตัวหนึ่งในการเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมในการดำเนินกิจกรรมตามความเป็นจริงนั้น กิจกรรมจะเป็นตัวกำหนด ทรัพยากรแต่ในบางกรณีทรัพยากรจะเป็นตัวกำหนดกิจกรรมเนื่องจากการจำกัดของทรัพยากร และความจำเป็นที่จะต้องดำเนินกิจกรรมให้บรรลุหรือสำเร็จภายในเวลาที่จำกัด 2) ด้านคุณภาพ คุณภาพของทรัพยากรมีผลต่อการดำเนินกิจกรรมขององค์กรมีนัยคล้ายคลึงกับปริมาณของทรัพยากรดังที่ได้กล่าวมาแล้ว คือ 2.1) ประสิทธิภาพของกิจกรรม คุณภาพของทรัพยากรจะมีผลต่อประสิทธิภาพของกิจกรรมค่อนข้างสูงในบางครั้งแม้ทรัพยากรจะมีจำนวนมากแต่ถ้าหากเป็นทรัพยากรที่ปราศจากคุณภาพการดำเนินกิจกรรมก็ปราศจากประสิทธิภาพได้ เช่น ในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนถ้าหากโรงเรียนมีครูที่มีความสามารถสูงการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนนั้นก็บรรลุเป้าหมายคือ สมรรถนะผลของนักเรียนสูง 2.2) ประสิทธิภาพของกิจกรรม ประสิทธิภาพของกิจกรรมหรือประสิทธิภาพขององค์กร มีความสัมพันธ์ค่อนข้างสูงกับคุณภาพของทรัพยากร หากการดำเนินกิจกรรมใดทรัพยากรมีคุณภาพไม่ดีประสิทธิภาพก็จะมีแต่จะค่อนข้างต่ำกว่าการมีทรัพยากรที่มีคสูง 2.3) คุณภาพของกิจกรรม คุณภาพของกิจกรรมมีความสัมพันธ์เป็นอย่างมากกับคุณภาพของทรัพยากรถ้าหากการดำเนินกิจกรรมใดได้ทรัพยากรที่มีคุณภาพสูง คุณภาพของกิจกรรมก็ก็จะดีไปด้วย จากตัวอย่างการจัดการเรียนการสอน หากได้ผู้สอนซึ่งเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณวุฒิ ประสบการณ์สูง ก็จะทำให้ผู้สอนสามารถคิดหาวิธีการสอนที่ดีที่สุดที่เหมาะสมกับผู้เรียน อันจะทำให้ผู้เรียน ประสบความสำเร็จสูงไปด้วย

สมาลี ศรีพุทธรินทร์ (2555, หน้า 4) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารจัดการทรัพยากรบริหารสถานศึกษานั้นมีความจำเป็นต่อหน่วยงานทางการศึกษา ดังนี้ 1) เพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมในการดำเนินกิจกรรมจำเป็นต้องได้รับทรัพยากรอย่างเหมาะสมและเพียงพอ ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมไปได้ 2) เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานในการจัดสรรทรัพยากรให้แก่หน่วยงานนั้น 3) เพื่อเป็นการควบคุมการดำเนินงานขององค์กร หรือผู้รับผิดชอบการบริหารทรัพยากร เพื่อให้หน่วยงานทำหรือดำเนินงานเฉพาะในภารกิจที่มอบหมายหรือกระทำการกิจในช่วงเวลาที่กำหนด 4) เพื่อเป็นการส่งเสริมกิจกรรมใหม่ๆ เพื่อเสาะแสวงหาความคิดใหม่ๆ ด้วยการจัดสรรทรัพยากร เพื่อโครงการทดลอง โครงการวิจัยต่าง เป็นต้น 5) เพื่อเป็นการกระจายทรัพยากร การบริหารทรัพยากรจะเป็นการกระจายทรัพยากรไปยังหน่วยงานที่มีความต้องการจริงตามความริบด่วนของงาน การดำเนินการตามนโยบายหรือความจำกัดของทรัพยากร เป็นต้น

แฮริส (Harris, 1989, p.19) กล่าวว่า การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา เป็นกระบวนการในการสร้างบูรณาการแห่งความสามารถของบุคคล และการนำประโยชน์จากวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ มาใช้อย่างเหมาะสม เพื่อช่วยให้มีการพัฒนาคุณภาพของมนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งมิใช่เพียงแต่มุ่งพัฒนาอนุชนของชาติเท่านั้น แต่ยังมุ่งให้การพัฒนาบุคลากรต่างๆ ของสถานศึกษาอีกด้วย

ฮอย, และมิสเกล (Hoy, & Miskel, 2001, p.170) กล่าวว่า การบริหารทรัพยากรทางการศึกษาเป็นการบริหารทางการศึกษา ครู นักเรียน เพื่อให้ความร่วมมือร่วมแรงร่วมใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียนให้บุคคลทั้งสามกลุ่มเห็นด้วยและดำเนินตามข้อตกลงที่วางไว้และพึงยึดปฏิบัติโดยเคร่งครัด

จากบทความที่นักวิชาการ ได้กล่าวถึงความสำคัญของทรัพยากรทางการศึกษา ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ทรัพยากรทางการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพ อีกทั้งยังสนับสนุนงานวิชาการและงานด้านอื่นๆ ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีความเพียงพอและมีคุณภาพ จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน รวมถึงทำให้กิจกรรมต่างๆ สามารถดำเนินไปได้อย่างราบรื่นนอกจากนี้ การจัดการทรัพยากรยังทำให้สถานศึกษามีความคล่องตัว โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ ตลอดจนเป็นพื้นฐานในการคิดค้นและพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา จึงกล่าวได้ว่าทรัพยากรทางการศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพของสถานศึกษาและการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างแท้จริง

3. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2537, หน้า 8-9) ได้กล่าวว่าการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง ทรัพยากรพื้นฐานตามแนวคิดทางการบริหารนั้นมีแนวคิดที่ไม่เหมือนกันออกไป

หลายแนวคิด คือแนวคิดแรก กล่าวว่า ทรัพยากรในการบริหารที่สำคัญมีอยู่ 4 ประการ รู้จักกันในนามของ 4 M's อันได้แก่ 1) คน (Man) 2) เงิน (Money) 3) วัสดุสิ่งของ (Materials) 4) การจัดการ (Management)

แนวคิดที่สองคิดว่าทรัพยากรพื้นฐานของ การบริหารนั้นมีเพียง 3 ประการ หรือที่เรียกกันว่า 3M's ซึ่งประกอบด้วย คน (Man) เงิน (Money) และการจัดการ (Management) โดยคิดว่าเมื่อมีเงินสามารถจัดซื้อจัดหาวัสดุ (Materials)

แนวคิดที่สามเป็นแนวคิดทางฝ่ายธุรกิจเอกชน โดยแบ่งทรัพยากรในการดำเนินงานออกเป็น 6 ประเภท ที่เรียกว่า 6 M's ประกอบด้วย 1) คน (Man) 2) เงิน (Money) 3) วัสดุสิ่งของ (Materials) 4) วิธีการ (Method) 5) ตลาด (Market) 6) เครื่องจักรกล (Machine)

ปราชญา กล้าผจญ (2542, หน้า 18) ได้กล่าวว่า การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง ทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษาเป็น 5 ประเภท คือ คน เงิน วัสดุ เครื่องมือ และการจัดการ 1) ความหมายและขอบข่ายของการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ทรัพยากร หมายถึง สิ่งที่เป็นตัวกลาง ซึ่งอาจจะอยู่ ที่จะเป็นเครื่องช่วยในการดำเนินงานให้สำเร็จได้ ได้ทรัพยากรในการบริหารที่สำคัญ คือ 4 Ms ได้แก่ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุ สิ่งของ (Materials) และการจัดการ (Management) ทรัพยากรการศึกษา ก็คือ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Materials) และการจัดการ (Management) ที่นำมาใช้ในการจัดการศึกษา การบริหารทรัพยากรการศึกษา คือ การพยายามใช้ทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดแก่สถานศึกษา 2) ขอบข่ายของการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา แนวคิดทางด้านเศรษฐศาสตร์แบ่ง ทรัพยากรเพื่อการดำเนินกิจกรรมออกเป็น 4 ประเภท คือ 2.1) ทรัพยากรมนุษย์ 2.2) ทรัพยากรทาง กายภาพ ประกอบด้วยที่ดินเครื่องมือและวัสดุ/หรือพลังงาน 2.3) ทรัพยากรการเงิน 2.4) ข้อสนเทศ เช่น ข้อมูล ความรู้ software hardware

แนวคิดทางการบริหารมีแนวคิดที่แตกต่างกัน 3 แนวคิด คือ แนวคิดที่หนึ่ง มี 4 ประการเรียกว่า “4 Ms” ได้แก่ คน (Men) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Materials) และการจัดการ (Management)

แนวคิดที่สอง มี 3 ประการ เรียกว่า “3 Ms” ได้แก่ คน (Men) เงิน (Money) และการจัดการ (Management)

แนวคิดที่สาม มี 6 ประการ เรียกว่า “6 Ms” ได้แก่ คน (Men) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Materials) วิธีการ (Method) ตลาด (Market) และเครื่องจักรกล (Machine)

วิจิตร ศรีสะอ้าน (2542, หน้า 43) ได้ให้ความหมายการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง ปัจจัยในการบริหารการศึกษาถือว่า 4M's ได้แก่ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Material) และการจัดการ (Management) เป็นทรัพยากรปัจจัยพื้นฐานเช่นเดียวกัน

กล่าวคือ การบริหารการศึกษาจะสำเร็จ อาศัยบุคลากรที่มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอ ต้องได้รับงบประมาณต้องมีวัสดุสิ่งของตามความต้องการของโครงการและแผนงานสนับสนุนการดำเนินงานมากพอ และจะต้องมีระบบบริหารที่ดีมีประสิทธิภาพ

สัมฤทธิ์ ยศสมศักดิ์ (2549, หน้า 15) ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่สำคัญในการบริหาร คือ 4 M's ได้แก่ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) การจัดการ (Management) ซึ่งหมายถึง 1) คน (man) ได้แก่ กลุ่มบุคคลในองค์กรที่มีวัตถุประสงค์ร่วมกันทำงาน 2) เงิน (money) ได้แก่ งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานหรือการบริหารงานในองค์กร 3) วัสดุอุปกรณ์ (material) ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ รวมถึงเครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนเทคโนโลยีต่างๆ ที่ใช้ในองค์กร 4) การจัดการ (management) ได้แก่ วิธีการ กระบวนการ การบริหารงานของผู้บริหาร ที่ใช้ในการบริหารจัดการเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์

ยงยุทธ เกษสาคร (2548, หน้า 22) ได้กล่าวว่า การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง ปัจจัยที่สำคัญในการบริหาร คือ 4 M's ประกอบด้วย 1) คน (Man) หมายถึง กระบวนการในการจัดการทรัพยากรคนที่มีอยู่ให้ปฏิบัติงานได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ การกำหนดและวางแผน กำหนดอัตรากำลัง สรรหา จัดสรรหน้าที่การใช้ทรัพยากรหรือการมอบหมายหน้าที่การปฏิบัติงาน การแก้ไขปรับปรุงและพัฒนา 2) เงิน (Money) หมายถึง การจัดสรร การใช้เงินหรืองบประมาณที่ได้รับให้ถูกต้อง ตามระเบียบ กฎหมายและสนองโครงการ กิจกรรมการปฏิบัติต่างๆ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ มีการประเมินระบบงบประมาณ การระดมและสรรหางบประมาณ เพื่อให้เพียงพอกับความจำเป็นความต้องการขององค์กรให้พัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) วัสดุอุปกรณ์ (Material) หมายถึง การจัดการวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ให้เพียงพอกับความจำเป็น เริ่มตั้งแต่การกำหนดนโยบาย และวางแผนวิเคราะห์การใช้ความต้องการแสวงหาทรัพยากรการใช้การลงทะเบียนและแจกจ่ายวัสดุ การประเมินการใช้วัสดุและการปรับปรุงนำผลการประเมินมาวิเคราะห์วางแผนและกำหนดนโยบาย เพื่อให้สนองความต้องการไปอย่างมีประสิทธิภาพ 4) การจัดการ (Management) หมายถึง ความสามารถในการจัดการ การดำเนินการในการจัดสรรการพัฒนาการนำไปใช้อย่างหนึ่งอย่างใดหรือทั้งหมดต่อทรัพยากรทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ทรัพยากรเหล่านั้นเอื้ออำนวยต่อทุกฝ่ายเกิดความคุ้มค่าและประโยชน์สูงสุด

จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ (2541, หน้า 1-3) ได้กล่าวว่าระบบการจัดการด้านปัจจัยในการบริหารงาน (CHAKRITS 5M : Social Development Component) เพื่อนำเอานโยบายของฝ่ายการเมือง หรือนโยบายและคำสั่งของผู้บังคับบัญชาไปปฏิบัติ และจัดทำให้เกิดผลสำเร็จในการดำเนินงานได้เป็นอย่างดี โดยต้องประกอบด้วย การจัดการองค์กร (mechanism) ด้านการเงิน (money) ด้านบุคคล (manpower) การจัดหาและมีทั้งเครื่องมือเครื่องใช้ วัสดุอุปกรณ์ สำหรับ

ปฏิบัติงาน (material & buildings) และองค์ความรู้และข้อมูลข่าวสารอื่น (methodology and information)

สมคิด บางโม (2545, หน้า 61) ได้กล่าวว่า ทรัพยากรในการบริหาร หมายถึง วัตถุและเครื่องใช้ต่างๆ เพื่อประกอบการดำเนินงานตามภารกิจให้บรรลุผลสำเร็จ โดยทรัพยากรในการบริหาร ได้แก่ มนุษย์ (man) เงิน (money) วัสดุอุปกรณ์ (material) และความสามารถในการจัดการ (management) เครื่องจักร (machine) และตลาด (market) ซึ่งหมายถึงปฏิสัมพันธ์ต่อผู้รับบริการหรือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากภารกิจขององค์การ

หวน พินธุพันธ์ (2549, หน้า 15) ได้กล่าวว่าทรัพยากร เป็นสิ่งที่เป็นตัวกลางที่ช่วยในการดำเนินงานขององค์การให้บรรลุผลสำเร็จ โดยทรัพยากรในการบริหาร ที่สำคัญ คือ 4 Ms ได้แก่ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Materials) และ การจัดการ (Management)

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2553, หน้า 24) ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการจัดการที่เรียกว่า 3M-11M หรืออาจเรียกว่าทรัพยากรบริหารจัดการหรือทรัพยากรการจัดการ (management resources) มีดังนี้ 1) การบริหารจัดการ 3'M เช่น Man (การบริหารทรัพยากรมนุษย์) Money (การบริหารงบประมาณ) Management (แปลว่า การบริหารงานทั่วไป หรือการจัดการทั่วไป เช่น การวางแผน การควบคุมดูแล การตัดสินใจ และการประชาสัมพันธ์) 2) การบริหารจัดการ 4'M เช่น Man Money Management Material (การบริหารวัสดุอุปกรณ์) หรือ Man Machine Medium Mission 3) การบริหารจัดการ 5'M เช่น Man Money Management Material Morality (การบริหารคุณธรรม หรือจริยธรรมของบุคลากรในหน่วยงาน) หรือ Machinery Manpower Material Method Measurement 4) การบริหารจัดการ 6'M เช่น Man Money Management Material Morality Market (ตลาด ผู้รับบริการหรือประชาชนผู้รับบริการ) 5) การบริหารจัดการ 7'M เช่น Man Money Management Material Morality Market Message (การบริหารข่าวสาร หรือข้อมูลข่าวสาร) 6) การบริหารจัดการ 8'M เช่น Man Money Management Material Morality Market Message Method (วิธีการ ระเบียบ แบบแผน หรือเทคนิค) 7) การบริหารจัดการ 9'M เช่น Man Money Management Material Morality Market Message Method Minute (การบริหารเวลา หรือกรอบเวลาที่ใช้ในการ ปฏิบัติงาน) 8) การบริหารจัดการ 10'M เช่น Man Money Management Material Morality Market Message Method Minute Mediation (การประสานงาน หรือการประนีประนอม) 9) การบริหารจัดการ 11'M เช่น Man Money Management Material Morality Market Message Method Minute Mediation Measurement (การวัดผล หรือการประเมินผลการปฏิบัติงาน)

จันทราณี สงวนนาม (2554, หน้า 13) ได้กล่าวว่า ได้แก่ 1) คน (Man) 2) เงิน (Money) 3) วัสดุสิ่งของ (Materials) 4) การจัดการ (Management) ปัจจัยในการประสานงาน

ไม่ว่าจะเป็นองค์การหรือหน่วยงานประเภทใด มีปัจจัยที่สำคัญ 4Ms 1) คน (Man) หมายถึง ผู้ซึ่งจะทำงานเป็นผลขึ้นมา การประสานงานที่แท้จริง คือ การประสานคนให้รวมใจรวมกำลังงานด้วยการนำเอาความสามารถของคนทำให้เกิดผลงานในจุดมุ่งหมายเดียวกัน ความสามารถของคนพิจารณาได้ 2 ด้าน คือ ทางด้านความรู้และด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นผู้ประสานงานต้องมีความรู้ความสามารถและการมองการณ์ไกลมีมนุษยสัมพันธ์ มีทัศนคติที่ดีต่อกัน ผู้ร่วมงานทุกฝ่ายเข้ากันได้ดี มีการพบปะหารือกันอยู่เสมอ 2) เงิน (Money) หมายถึง ด้านการเงินที่จะต้องหามาเพื่อดำเนินกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในจำนวนและกำหนดเวลาที่ถูกต้องสอดคล้องกัน ดังนั้นการพิจารณาเรื่องแหล่งเงิน การจัดสรรเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในกิจกรรมและรายการต่างๆ ให้ได้สัดส่วนที่จะให้ผลตอบแทนสูงสุดและการควบคุมการใช้จ่ายให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ โดยไม่รั่วไหลสูญเสีย หรือฟุ่มเฟือย โดยไม่จำเป็นแต่ในขณะเดียวกันเพื่อที่จะสนับสนุนให้ทำงานได้ดำเนินการไปอย่างราบรื่นจนสามารถบรรลุเป้าหมายได้เป็นอย่างดี การเงินจึงเป็นสวนสำคัญที่จะต้องดูแล นอกจากนี้ รายงานฐานะทางการเงินเพื่อแสดงผลการปฏิบัติงานและเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงในระยะต่อไปก็เป็นกิจกรรมสำคัญของการจัดการด้วย 3) วัสดุสิ่งของ (Material) หมายถึง วัสดุสิ่งของจัดเป็นอุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกในการบริหาร อาจมองได้ว่าเป็นเทคโนโลยีทางการบริหาร พิจารณาได้ตั้งแต่อาคารที่ทำงาน อุปกรณ์ เครื่องใช้สำนักงาน รถยนต์ เครื่องมือสื่อสาร ตลอดจนวัตถุดิบต่างๆ รวมไปถึงเครื่องจักรกลที่จำเป็น สิ่งเหล่านี้อาจพิจารณาได้ว่าเป็นวัฒนธรรมทางวัตถุที่มนุษย์มีการพัฒนาถ่ายทอด สืบต่อกันมาจัดได้ว่าเป็นเทคโนโลยีในการบริหารงาน 4) ความรู้ในการจัดการ (management) หมายถึง ความรู้ในการจัดการเป็นความสามารถของผู้บริหารในอันที่จะดูแลและประสานกิจกรรมต่างๆ ให้ดำเนินลุล่วงไปตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ ความรู้ในการจัดการอาจเกิดได้จากประสบการณ์ในฐานะที่เคยเป็นผู้ปฏิบัติงานในแผนกต่างๆ ขององค์กร

วิลเลียม (William 1965, p.33) ได้กล่าวว่า ทรัพยากรทางการบริหารมีความสำคัญและจำเป็นต่อการบริหารงานให้ประสบสำเร็จได้ด้วยดี และช่วยให้การทำงานบรรลุผลสัมฤทธิ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีองค์ประกอบอย่างน้อย 7 ประการ คือ คน (man) เงิน (money) วัสดุสิ่งของ (material) อำนาจหน้าที่ (authority) เวลา (time) กำลังใจในการทำงาน (will) และความสะดวกต่างๆ (facilities)

ไซมอน (Simon, 1972, p.28) ได้กล่าวว่า ปัจจัยการบริหารเป็นเครื่องมือที่ช่วยสนับสนุนให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ โดยมีองค์ประกอบสำคัญ 7 ประการ คือ บุคลากร (man) เงิน (money) การบริหารทั่วไป (management) การบริการประชาชน (market) คุณธรรม (moral) ข้อมูล ข่าวสาร (massage) การวัดผล (measurement)

จากบทความของนักวิชาการ เกี่ยวกับแนวคิดการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาผู้วิจัยสรุปได้ว่า แนวคิดการบริหารทรัพยากรทางการศึกษานำมาใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

ครอบคลุมทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการ พร้อมทั้งพัฒนาและปรับให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานทางการศึกษาประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวงโยธวาทิต

1. ความหมายของวงโยธวาทิต

สุรศักดิ์ หาญธีระพิทักษ์ (2555, หน้า 6) ได้กล่าวไว้ว่า คำว่า “โยธวาทิต” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน หมายถึง “วงดนตรีที่บรรเลงโดยทหาร ซึ่งมาจากคำว่า โยธ แปลว่าทหาร รวมกับคำว่าวาทิต แปลว่าดนตรี หรือผู้บรรเลงดนตรี” วงโยธวาทิตเป็นวงดนตรีที่มีลักษณะคล้ายกับวงคอนเสิร์ตแบนด์ทุกประการเพียงแต่เรียกชื่อต่างกันเท่านั้น กล่าวคือ ในขณะที่วงโยธวาทิตใช้ประกอบการเดินแถวสวนสนามหรือแสดงการแปรแถวกลางแจ้งเราเรียกว่า “การแสดงดนตรีสนาม” (display) แต่เมื่อวงโยธวาทิตบรรเลงโดยการนั่งบรรเลงเราเรียกว่า “คอนเสิร์ตแบนด์” (concert band) สำหรับการใช้งานนั้นคล้ายกับวงแตรวง ยกเว้นเครื่องดนตรีที่ประกอบในวงโยธวาทิตนั้นประกอบด้วยเครื่องดนตรี 3 กลุ่ม คือ กลุ่มเครื่องไม้ (woodwind) กลุ่มเครื่องทองเหลือง (brass) กลุ่มเครื่องตีประกอบจังหวะ (percussion)

เกษรา อินทวัฒน์ (2555, หน้า 6) วงโยธวาทิต หมายถึง วงดนตรีที่ประกอบไปด้วยเครื่องดนตรี 3 ประเภทคือ ประเภทเครื่องลมไม้ ประเภทเครื่องลมทองเหลือง ประเภทเครื่องประกอบจังหวะ

สวัสดี บุญทิพย์พาเลิศ (2557, หน้า 19) ได้สรุปไว้ว่า วงโยธวาทิต เป็นชื่อเรียกวงดนตรีที่เผยแพร่จากตะวันตกประเภทหนึ่ง ภารกิจของวงดนตรีสามารถบรรเลงได้ทั้งเดินบรรเลง (marching band) และนั่งบรรเลง (concert band) ซึ่งแตกต่างจากวงออเคสตรา (orchestra) ที่บรรเลงได้เฉพาะนั่งบรรเลงเท่านั้น ทุกวันนี้วงโยธวาทิตได้รับความนิยมจากเยาวชนและประชาชนที่ชื่นชอบดนตรี อีกทั้งเป็นพื้นฐานสำหรับเยาวชนที่สนใจศึกษาทางด้านดนตรี จะสังเกตได้จากจำนวนวงโยธวาทิตที่อยู่ตามโรงเรียน และสถาบันการศึกษาต่างๆ มากขึ้นกว่าอดีต ซึ่งวงดุริยางค์ (orchestra) เป็นวงดนตรีที่ต้องผสมด้วยเครื่องดนตรีชนิดต่างๆ จนครบทั้ง 4 ตระกูล ซึ่งจะต้องมีนักดนตรีบรรเลงเป็นจำนวนรวมกันตั้งแต่ 60 คนขึ้นไป แต่ถ้ามีจำนวนนักดนตรีมากกว่า 100 คนขึ้นไปให้เรียกว่าจุลดุริยางค์

กรมพลศึกษา (2558, หน้า 6) วงโยธวาทิต หมายถึง กลุ่มผู้เล่นเครื่องดนตรีที่ประกอบด้วยเครื่องลมไม้ เครื่องแตรทองเหลืองและเครื่องประกอบจังหวะ วงดนตรีประเภทนี้แรกเริ่มตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ทางทหารที่เรียกว่า วงดุริยางค์ทหาร ต่อมาจึงนำคำนี้มาเรียกววงดนตรีที่ใช้เครื่องดนตรีประเภทเดียวกัน เช่น วงดุริยางค์นักเรียน

สุชาติ จันทรสุกรี (2558, หน้า 13) ได้สรุปไว้ว่า วงโยธวาทิตหมายถึง วงดนตรีที่ใช้บรรเลงในการเดินขบวนพาเหรด การนั่งบรรเลง และใช้ในการแสดงในรูปแบบการแปรขบวน ประกอบไปด้วยเครื่องดนตรี 3 กลุ่ม คือ กลุ่มเครื่องลมไม้ (wood wind instrument) กลุ่มเครื่องลมทองเหลือง (brass instrument) กลุ่มเครื่องประกอบจังหวะ (percussion instrument)

เกษม ทิพย์เมธากุล (2561, หน้า 4) วงโยธวาทิต หมายถึง กลุ่มผู้เล่นเครื่องดนตรีที่ประกอบด้วยเครื่องเป่าลมไม้ เครื่องเป่าลมทองเหลือง และเครื่องกระทบ และหมายถึงวงดนตรีอื่นที่มีการจัดวางแบบเดียวกัน เช่น ซิมโฟนิคแบนด์, มาร์ชชิ่ง แบนด์, แตรวง เป็นต้น

ศักดา ทองทิพย์มาก (2561, หน้า 33) ได้สรุปไว้ว่า วงโยธวาทิตประกอบด้วยเครื่องดนตรี 3 ตระกูล คือ เครื่องเป่าลมไม้ (woodwind instruments) เครื่องเป่าทองเหลือง (brass instruments) เครื่องกระทบ (percussion instruments) แบ่งตามชนิดแหล่งกำเนิดเสียงของเครื่องดนตรี นั้นๆ

จากบทความผู้วิจัยสรุปได้ว่า วงโยธวาทิตหมายถึง วงดนตรีที่ใช้ประกอบกิจกรรมต่างๆ ของสังคม เพื่อให้กิจกรรมในสังคมเกิดความสมบูรณ์ โดยรูปแบบของวงโยธวาทิต สามารถบรรเลงได้หลายรูปแบบ เช่น แปรขบวน นั่งบรรเลง คอนเสิร์ตแบนด์ เครื่องดนตรีที่ใช้ มี 3 ประเภท ได้แก่ เครื่องลมไม้ เครื่องลมทองเหลือง และเครื่องกระทบ

2. ประวัติความเป็นมาวงโยธวาทิตในประเทศไทย

สธน โรจนตระกูล (2554, หน้า 6) ได้กล่าวว่า วงโยธวาทิตในประเทศไทยนั้นราว พ.ศ. 2444 ได้ตั้งวงขึ้นเพื่อสำหรับใช้บรรเลงประกอบกิจการทหารจึงเรียกว่า วงโยธวาทิต โดยสมเด็จพระเจ้าฟ้าฯ กรมพระนครสวรรค์วรพินิจ ก่อนหน้านั้นเรียก แตรวง หรือแกรวง แต่แกรวงจะเข้ามาในเมืองไทยปีใดนั้นไม่เป็นที่ประจักษ์แน่ชัด เท่าที่ค้นพบราว พ.ศ. 2394 มีแกรวงของทหารฝรั่งเข้ามาในเมืองไทยต่อมาในปี พ.ศ. 2141 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 เสด็จประพาสเมืองชวา ทรงพระราชดำริว่า ควรมีการแต่งเพลงประจำชาติ ในที่สุดก็ได้เพลงสรรเสริญพระบารมี บรรเลงโดยวงโยธวาทิต

วงโยธวาทิตนิยมใช้บรรเลงในกองทหารต่างๆ เพื่อประกอบกิจการทหารเมื่อมีการแข่งขันกีฬาเพื่อความสามัคคีของกลุ่มต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นทหาร ข้าราชการ นักเรียน มักนิยมเอาวงโยธวาทิตมาเดินแถวนำขบวนนักกีฬา เพื่อความครึกครื้นร่าเริงเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดการรวมพลังในระยะแรกๆ ก็เรียกทับศัพท์ว่า วง พาเหรด

ในปัจจุบันสถานศึกษาเริ่มนิยมลักษณะการจัดแบบวงโยธวาทิตกันมาก โดยเฉพาะในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษานิยมมาก และมักมีการประกวดแข่งขันกัน ดนตรีประเภทนี้ได้แพร่ขยายเข้าไปในโรงเรียนระดับประถมศึกษาอยู่มากเช่นกัน แต่การจัดวงดนตรีจะแตกต่างกันออกไป เพราะเด็กระดับมัศึกษากับระดับประถมศึกษา มีความสามารถเฉพาะตัวจำกัด ดังนั้น การจัดรูปร่างวงดนตรีและ

บทเพลงที่ใช้บรรเลง จึงมีความแตกต่างกันออกไป ดังนี้ 1) military band 2) marching band 3) wind band 4) percussion band 5) brass band

1. military band วงโยธวาทิตเป็นวงที่มีอยู่ในกองทหาร 4 เหล่าทัพ ลักษณะการจัดวงบทเพลงระเบียบวินัยต่างๆ เหมือนวงโยธวาทิตที่อยู่ในโรงเรียน ลักษณะการใช้งานเหมือนกัน บทเพลงก็ไม่หนักเท่าที่วงโยธวาทิตที่อยู่ในโรงเรียนส่วนใหญ่เป็นพวกเพลง เดินสวนสนาม เท่านั้น มีระเบียบวินัยทางทหารพอสมควร การทำงานดนตรีประเภทนี้ไม่เป็นการประกวดประชันกัน เพียงแต่ใช้งานได้ในกิจกรรมทหารก็เพียงพอแล้ว

2. marching band วงโยธวาทิตที่อยู่ในโรงเรียน มีลักษณะการจัดวงดนตรีเหมือนกับที่ใช้ในราชการทหารทุกอย่างเป็นต้นว่าการจัดวงดนตรี ลักษณะบทเพลงที่ใช้บรรเลงระเบียบวินัยลักษณะการใช้งาน ฯลฯ จะแตกต่างกันก็ตรงที่ตัวของบุคคล ถ้าเป็นของโรงเรียนก็จะเป็นนักเรียน แต่ถ้าเป็นวงโยธวาทิตของทหารก็จะเป็นทหารเท่านั้น แต่การจัดวงโยธวาทิตในโรงเรียนค่อนข้างยุ่งยากกว่าทหาร เพราะผู้บรรเลงเป็นนักเรียนมีระยะเวลาจำกัด คือ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ซึ่งมีเวลาในการฝึกบรรเลงอยู่เพียง 5 ปี แต่ส่วนของทหารนั้นเป็นทหารอาชีพ มีการเรียน และการฝึกด้านดนตรีอย่างเดียว จึงมีความชำนาญสูงกว่านักเรียน การทำวงโยธวาทิตระดับนักเรียนจึงต้องใช้ศิลปะค่อนข้างสูง ครูฝึกจะต้องมีความสามารถสูงรอบรู้ในทุกด้าน โดยมีการประสมวงดนตรีจะมีกลุ่มเครื่องดนตรี 3 กลุ่มด้วยกัน ได้แก่ 1) กลุ่มเครื่องลมทองเหลือง 2) กลุ่มเครื่องลมไม้ 3) กลุ่มเครื่องประกอบจังหวะ ซึ่งจะได้กล่าวถึงในรายละเอียดต่อไป

3. wind band วงเครื่องลมเป็นวงดนตรีที่มีเครื่องดนตรีประเภทขลุ่ยฝรั่งล้วนๆ ประสมกับเครื่องตีบ้าง หรือเครื่องดนตรีจำพวก melodica, melodian ประสมกับเครื่องประกอบจังหวะ ซึ่งวงดนตรีประเภทนี้มีอยู่ในโรงเรียนระดับประถมศึกษาเป็นส่วนใหญ่ เพราะเหมาะสมกับเด็ก ในวัยนั้นการจัดวงก็ตามสะดวกบทเพลงก็ง่ายๆ คงมีแต่ทำนองอย่างเดียวไม่เน้นถึงการประสานเสียง แต่อย่างใดการทำวงดนตรีประเภทนี้ก็เพียงแต่ใช้ในกิจกรรมของโรงเรียนเท่านั้น ไม่เน้นเรื่องการประกวดประชันกัน

4. percussion band วงเครื่องตีเป็นวงดนตรีที่เน้นเครื่องประกอบจังหวะทั้งหมด เครื่องดนตรีที่ใช้ประสมวงก็มีพวกเบลโลลา (bellyra) รวมกับเครื่องดนตรีประเภทกลองต่างๆ การจัดวงดนตรีก็ไม่คำนึงถึงแบบแผนเท่าใดนักจัดกันตามสะดวก ส่วนบทเพลงก็มีเพียงทำนองหลักๆ ไม่มีการประสานเสียง การทำวงดนตรีประเภทนี้เพียงเพื่อใช้ในกิจกรรมของโรงเรียนเช่นเดียวกับวงดนตรีประเภทที่ 3

5. brass band วงแตรวงเป็นวงดนตรีที่มีเครื่องดนตรีประเภทเครื่องลมทองเหลือง (แตร) ผสมกับเครื่องประกอบจังหวะเป็นหลัก ไม่มีลักษณะการจัดรูปวงแน่นอนบทเพลงก็เช่นเพลงพื้นบ้าน เพลงสมัยนิยมต่างๆ เล่นกันเพื่อความสนุกสนานครื้นเครง มีจำนวนผู้เล่นประมาณ 5-10 คน

มักใช้ในกิจกรรมที่เป็นขบวนแห่งานประเพณีต่างๆ ตามท้องถิ่น ไม่ค่อยนิยมในระดับโรงเรียน แต่จะนิยมในระดับชาวบ้านมากกว่า ในลักษณะการบรรเลงจะเดินบรรเลง หรือนั่งบรรเลงก็ได้ ตามความเหมาะสมของกิจกรรมนั้นๆ

กรมพลศึกษา (2558, หน้า 6) วงดุริยางค์ในประเทศไทยมีประวัติยาวนานมาก คือ ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 4 วงดุริยางค์ในสมัยนั้นไม่ได้มีรูปร่างหน้าตาเช่นปัจจุบันแต่มีลักษณะเริ่มแรกเป็นแตรวง (brass band) โดยในสมัยรัชกาลที่ 4 การทหารของไทยได้รับการฝึกอย่างต่างชาติ ซึ่งมีนายทหารจากต่างชาติเข้ามาทำการฝึกให้ จากจุดนี้เองทำให้ก่อกำหนดแตรวงขึ้นในประเทศไทย ครูฝึกทหารที่เข้ามาช่วยในการฝึกนั้นเป็นนักเป่าแตร คือ ร้อยเอกอิมเพย์ (Impey) และน็อกซ์ (Thomas G. Knox) ซึ่งได้นำแตรเดี่ยวเข้ามาและสอนให้กับทหารไทย จึงทำให้เกิดแตรวงในยุคแรกขึ้น

เมื่อพระองค์ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้มีสัมพันธไมตรีกับนานาประเทศเป็นอย่างดี บ่อยครั้ง ได้เสด็จพระราชดำเนินไปเจริญสัมพันธไมตรีกับมิตรต่างประเทศด้วยพระองค์เอง เสด็จไปต่างชาติมีเพลงบรรเลงเคารพหรือ เพลงชาติ เช่น god save the queen ของอังกฤษ พระองค์จึงมีรับสั่งให้จัดหาแต่ของไทยยังไม่มีเพลงที่แสดงเป็นเอกลักษณ์ของความเป็นไทยเพลงเคารพหรือเพลงชาติขึ้น ตั้งแต่นั้นมาเพลงสรรเสริญพระบารมีจึงใช้เป็นเพลงเคารพ ใน พ.ศ. 2461 ได้พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระเจ้าอนงยาเธอกรมหมื่นอดิศราชดิฐ เป็นผู้บังคับการและก่อตั้งแตรวงทหารหน้าขึ้นเป็นครั้งแรก ซึ่งต่อมาแตรวงทหารนี้ได้เจริญรุ่งเรืองมาเป็นกองดุริยางค์ทหารบก ในปัจจุบันพระองค์ได้สนับสนุนให้เจ้านายเล็กๆ ทรงเล่นละครและการละเล่นต่างๆ ที่มีดนตรีประกอบอยู่เสมอ ทำให้เจ้านายเล็กๆ เป็นผู้รักศิลปะ และการดนตรี เป็นผลสืบเนื่องทำให้วงการศิลปะและดนตรีในประเทศเจริญขึ้นอย่างมาก บุคคลที่ทำให้วงการดนตรีสากลเจริญรุ่งเรืองในยุคนั้น คือ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิจ ทรงเป็นพระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวฯ และสมเด็จพระปิตุจฉาหม่อมเจ้าหญิงสุขุมมาลมารศรี

ทูลกระหม่อมบริพัตรครั้งยังทรงพระเยาว์ได้ศึกษาวิชาการทหารในพระบรมมหาราชวัง ต่อมาได้เสด็จไปศึกษา ณ ทวีปยุโรป พระองค์เป็นผู้ที่รักและสนใจในการดนตรีเป็นอย่างมากหลังจากทรงสำเร็จการศึกษาด้านการทหารจากประเทศอังกฤษและวิศวกรรมขั้นสูงจากประเทศเยอรมนีแล้ว จึงเสด็จกลับประเทศไทย ทรงเข้าดำรงตำแหน่งเสนาธิการทหารบก อยู่ประมาณ 9 เดือน พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้โปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่ง ผู้บัญชาการทหารเรือ จากจุดนี้เองทูลกระหม่อมบริพัตรได้ทรงสร้างผลงานทางดนตรีขึ้นใน พ.ศ. 2548 ได้ทรงนิพนธ์เพลงซึ่งมีแนวบรรเลงแบบของไทยและแนวบรรเลงแบบสากลขึ้น นับเป็นเพลงไทยเพลงแรกที่มีการเรียบเรียงเสียงประสานตามแบบอย่างของดนตรีสากล บทเพลงที่สำคัญๆ ซึ่งทรงนิพนธ์ขึ้น ได้แก่ วอลท์ซเมขลา วอลท์ซประชุมพล มณฑาทอง (เพลงในจังหวะ polka ซึ่งเป็นจังหวะเต้นของพวายุโรป) มาร์ชดำรงตลอดจน มาร์ชบริพัตร ซึ่งนับว่าเป็นเพลงมาร์ชที่มีความสง่างามและไพเราะมากเพลงหนึ่ง นอกจากนี้

พระองค์ ทรงนิพนธ์เพลงไทยเดิมขึ้นโดยเฉพาะให้กับวงดุริยางค์อาทิ เพลงโหมโรงมะลิเลื้อย เพลงแขกมอญบางขุนพรหม และเพลงแขกสาย เป็นต้น มีนักดนตรีเครื่องเป่าที่มีความสามารถเกิดขึ้นมากในสมัยนี้ เช่น นายสุด ศรีชา เป็นผู้ที่เป่าแตร cornet ได้ไพเราะ และนายเคี้ยง ซึ่งมีความชำนาญในการเป่าโอโบ (oboe) ภายหลังได้พระราชทานนามสกุลว่า “โอบายวาท” ในสมัย พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นสมัยที่ศิลปะและการดนตรีเจริญรุ่งเรือง เป็นอย่างมาก ผู้ที่มีบทบาทต่อการพัฒนางดุริยางค์ในสมัยนี้คือ “พระเจนดุริยางค์”

พระเจนดุริยางค์ เกิดเมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม พ.ศ. 2426 นามเดิมของท่าน คือ Peter Feit บิดาเป็นชาวเยอรมันชื่อ Jacob Feit มารดามีเชื้อสายมอญชื่อ นางทองอยู่ ภายหลังพระเจนดุริยางค์ได้เปลี่ยนชื่อเป็นไทยว่า “ปิติ” และได้รับพระราชทานนามสกุลว่า พระเจนดุริยางค์เริ่มเรียนดนตรีตั้งแต่อายุ 10 ขวบ โดยมีบิดาคอยดูแลสั่งสอน เมื่อท่านจบการศึกษาจากอัสสัมชัญก็เข้ารับราชการในกรมรถไฟหลวง ในราว พ.ศ. 2560 วงดนตรีภายใต้การดูแลของพระเจนดุริยางค์นี้ได้บรรเลงเพลงชั้นสูงพวก symphony ตลอดจนแสดงมหาอุปรากร (opera) ขึ้น จนนักวิจารณ์ชาวต่างประเทศในเวลานั้นยกย่อง วงดนตรีของท่านว่าเป็นวงดนตรีที่ดีที่สุดในภูมิภาคตะวันออกไกล ใน พ.ศ. 2475 เกิดจากการเปลี่ยนแปลงการปกครองในเมืองไทยทำให้วงดนตรีนี้ได้ขบเซาลงอันเป็นที่น่าเสียดายเป็นอย่างยิ่ง

ใน พ.ศ. 2477 เมื่อพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงสละพระราชสมบัติกิจการของวงดนตรีสากลก็ถูกย้ายเข้ามาอยู่ในสังกัดกรมศิลปากร คณะรัฐมนตรีมีมติให้ตัดงบประมาณของวงดนตรีลงครึ่งหนึ่ง โดยให้ 2 ทางเลือก คือปลดนักดนตรีลงเหลือเพียง ครึ่งเดียวหรือคงจำนวนไว้เช่นเดิมแต่ลดเงินเดือนลงครึ่งหนึ่งของที่เคยได้รับวงดนตรีของพระเจนดุริยางค์ได้เผชิญกับวิกฤตการณ์ต่างๆ นานัปการ จนมาถึงในช่วงหลังๆ นี้ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีเจริญก้าวหน้ามีการสื่อสารถึงกันวิทยาการต่างๆ สามารถถ่ายทอดกันได้รวดเร็วขึ้น วงการดุริยางค์ในบ้านเราจึงได้มีการพัฒนาขึ้นเป็นลำดับจนเป็นดังที่เห็นกันอยู่ทุกวันนี้

จากบทความที่นักวิชาการทางด้านวงโยธวาทิตได้กล่าวถึงความเป็นมาของวงโยธวาทิตในประเทศไทยผู้วิจัยสรุปได้ว่า วงโยธวาทิตเริ่มจากวงดนตรีที่ใช้ประกอบกิจกรรมของทหาร โดยเดิมเรียกว่าแตรวงหรือแตรวง ใช้บรรเลงในกิจกรรมต่างๆ นำขบวนพาเหรด สร้างความครึกครื้นแก่หมู่คณะ ต่อมาเป็นที่นิยมในสถานศึกษาทั้งประถมศึกษาและมัธยมศึกษามีการแข่งขันเกิดขึ้นมากมาย มีการจัดรูปแบบวงเกิดขึ้นเพื่อลักษณะการบรรเลงที่แตกต่างกันออกไป

3. ประวัติความเป็นมาวงโยธวาทิตในโรงเรียนมัธยมศึกษา

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ (2544, หน้า 6) วงโยธวาทิตเข้ามามีบทบาทในโรงเรียนมัธยมศึกษาเป็น

เวลานาน โดยมีหลักฐาน “พ.ศ. 2461 กองตรวจกรมเสือป่าพรานหลวงและม้าหลวง ได้จัดตั้งเป็น แตรกองวง 2 หน่วยต่างกัน เพื่อประกอบกิจกรรมของเสือป่า”

เมื่อมีการแข่งขันกีฬานักเรียน ส่วนใหญ่ใช้วงโยธวาทิตในการนำขบวนนักกีฬา เพื่อความครึกครื้นเร้าใจเป็นแรงกระตุ้นเพื่อให้เกิดการรวมพลัง ในระยะแรกมักเรียกทับศัพท์ว่า วง “พาเหรด” ใน พ.ศ. 2524 กรมพลศึกษาร่วมกับธนาคารทหารไทยวงดุริยางค์ลูกเสือ (7-8 มกราคม พ.ศ. 2524 ณ สนามศุภชลาศัย) โดยความเห็นชอบของศาสตราจารย์นายแพทย์ บุญสม มาร์ติน อดีต ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และต่อมากรมพลศึกษาได้เปลี่ยนชื่อการประกวดเป็น “การประกวดวงโยธวาทิต” จึงเป็นที่แพร่หลายอีกครั้งหนึ่งหลังจากที่ได้ใช้ศัพท์ดนตรีประเทณ้อย่างผิดๆ มาเป็นเวลานาน จนกล่าวได้ว่าใช้คำตามความเคยชิน เช่น แตรวง หรือวงดุริยางค์ ซึ่งถ้าศึกษาองค์ประกอบของเครื่องดนตรีจะพบว่าวงแตรวงนั้นมีเครื่องดนตรี 2 ตระกูล คือ เครื่องลมทองเหลืองและเครื่องประกอบจังหวะ ส่วนวงดุริยางค์มีเครื่องดนตรีครบทั้ง 4 ตระกูล คือ เครื่องลมไม้ เครื่องลมทองเหลือง และเครื่องประกอบจังหวะ ดังนั้น ความเป็นมาของวงโยธวาทิตที่กล่าวมาแล้วจึงเป็นเครื่องยืนยันได้ว่า “วงโยธวาทิต” เป็นศัพท์เฉพาะที่มีเครื่องดนตรี 3 ตระกูล คือ เครื่องลมไม้ เครื่องลมทองเหลือง และเครื่องประกอบจังหวะ นอกจากนั้นวงโยธวาทิตยังช่วยพัฒนาเด็กและเยาวชนของชาติทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ทั้งยังเป็นการส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ สร้างความมีระเบียบ วินัย ความสามัคคี ความพร้อมเพียรของหมู่คณะ เป็นการแสดงออกซึ่งศิลปวัฒนธรรมอันดีงาม เป็นการสร้างคุณค่าของเยาวชนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ และสามารถนำความรู้ความสามารถไปใช้ในชีวิตประจำวันและอนาคต

กิจกรรมวงโยธวาทิตได้เจริญก้าวหน้ามาโดยตลอด โดยมีการจัดประกวดซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนามาตรฐานการบรรเลงของวงโยธวาทิตให้มีขีดความสามารถสูงขึ้น วงดุริยางค์ลูกเสือที่จัดตั้งเป็นวงแรก คือ วงดุริยางค์ของโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (ก่อตั้งระหว่าง พ.ศ. 2460 – 2470) ภายหลังการจัดตั้งกองเสือป่าในรัชการบพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่

ต่อมาใน พ.ศ. 2500 ซึ่งเป็นรัฐบาลในยุคนจอมพล ป.พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี ได้เตรียมจัดงานฉลอง 25 พุทธศตวรรษ จึงได้จัดงบประมาณส่วนหนึ่งให้กระทรวงศึกษาธิการจัดซื้อเครื่องดนตรี โดยมอบหมายให้พระเจนดุริยางค์ ซึ่งขณะนั้นท่านประจำอยู่แผนกรมดุริยางค์กรมตำรวจ เป็นผู้จัดวางรูปแบบของวงและจัดซื้อเครื่องดนตรีมอบให้โรงเรียนรัฐบาลจำนวน 10 แห่งทั่วประเทศ คือ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย โรงเรียนบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (ส่วนกลาง) โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย จังหวัดนครราชสีมา โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดนครศรีธรรมราช โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี โรงเรียนประจำจังหวัดขอนแก่น โรงเรียนประจำจังหวัดภูเก็ต

เครื่องดนตรีที่พระเจนดุริยางค์จัดซื้อเป็นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องลมทองเหลืองและเครื่องประกอบจังหวะ ประกอบด้วย กลองเล็ก 5 ใบ กลองเทเนอร์ 2 ใบ ฉาบ 1 คู่ กลองใหญ่ 2 ใบ แตรเดี่ยวไม่มีนิ้ว 5 คัน เบสโลรา 1 ตัว ส่วนเครื่องดนตรีประเภทเครื่องเป่าประกอบด้วยคอร์เน็ต อีแฟล็ต 2 คัน คอร์เน็ตบีแฟล็ต 5 คัน ทรัมเป็ตบีแฟล็ต 5 คัน อัลโตฮอ른 5 คัน บาร์โธน 3 คัน ยูโฟเนียม 3 คัน ทรอมโบน 4 คัน เบสทรอมโบน 1 คัน ซุซาโฟน 2 คัน รวมแล้วเป็นแถวขนาด 35 – 45 คน พร้อมทั้งโน้ตเพลงมาร์ชระดับสากลอีกหลายสิบเพลง

นอกจากนั้นพระเจนดุริยางค์ให้ทางโรงเรียนส่งครูไปอบรมเพื่อจะได้กลับมาสอนในโรงเรียนที่มีเครื่องดนตรีเหล่านั้นด้วย เพื่อให้ทันงานเฉลิมฉลอง 225 พุทธศตวรรษ

จากบทความของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ผู้วิจัยสรุปประวัติความเป็นมาของวงโยธวาทิตในโรงเรียนมัธยมศึกษาได้ว่า วงโยธวาทิตเข้ามามีบทบาทในโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2461 โดยมีการจัดตั้งวงดุริยางค์กองเสือป่าเกิดขึ้น วงโยธวาทิตเป็นที่นิยมในการนำขบวนพาเหรดต่างๆ เป็นที่นิยมมากขึ้น โดยมีการจัดการแข่งขันหลายรายการ รายการที่นิยมจากอดีตถึงปัจจุบัน คือ รายการของกรมพลศึกษา และต่อมาได้เปลี่ยนชื่อรายการแข่งขัน จากการประกวดแข่งขันวงดุริยางค์เป็นการแข่งขันวงโยธวาทิต วงโยธวาทิตมีความเจริญก้าวหน้า ในสมัยจอมพล ป.พิบูลสงคราม โดยมีคำสั่งให้พระเจนดุริยางค์ จัดรูปแบบวงโยธวาทิตในโรงเรียนมัธยมศึกษา จัดซื้อหาเครื่องดนตรี และจัดอบรมครู เพื่อการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. รูปแบบวงโยธวาทิต

กระทรวงศึกษาธิการ (2547, หน้า 14) ปัจจุบันวงโยธวาทิต ได้รับการพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง จนมีขีดความสามารถบรรเลง ในงานต่างๆ นอกจากการบรรเลงในกองทัพ วงโยธวาทิตสามารถแบ่งตามลักษณะของการบรรเลงได้ ดังนี้ 1) วงมาร์ชชิงแบนด์ (marching band) เป็นวงโยธวาทิตที่มีลักษณะเดินบรรเลง เป็นแถวตอนลึก อาจบรรเลงเฉพาะวงหรือนำหน้าขบวนต่างๆ ที่ต้องการรูปแบบที่เป็นระเบียบ เข้มแข็ง เร้าใจ ส่วนมากจะนิยมบรรเลงเพลงมาร์ช 2) วงนั่งบรรเลง (concert band) หมายถึง การนำวงโยธวาทิตมานั่งบรรเลงเป็นลักษณะของคอนเสิร์ตโดยนำบทเพลงที่เรียบเรียงเสียงประสานสำหรับวงโยธวาทิตมาบรรเลงลักษณะคล้ายวงออร์เคสตรา (orchestra) หรืออาจนำบทเพลงของวงออร์เคสตร้ามารับเรียบเรียงเสียงประสาน ใหม่เพื่อให้เหมาะสมกับวงโยธวาทิต จึงทำให้มีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า วงซิมโฟนิค แบนด์ (symphonic band) 3) วงแปรขบวน (display) หมายถึง การนำวงโยธวาทิตมาบรรเลงประกอบ การแปรแถวโดยผู้บรรเลงต้องเดินแปรรูปขบวนเป็นรูปต่างๆ เช่น รูปสี่เหลี่ยม รูปวงกลม รูปสามเหลี่ยม เป็นต้น ซึ่งเพลงที่ใช้บรรเลงต้องเหมาะสมกับรูปแบบที่แปรขบวนด้วย วงแบบนี้ อาจมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า (show band)

สุชาติ จันทรสุกรี (2558, หน้า 13) กล่าวว่าว่าการบรรเลงวงโยธวาทิตถือเป็นการแสดงดนตรีประเภทหนึ่ง ถ้าคำนึงถึงด้านประโยชน์การใช้งานแล้ว วงโยธวาทิตถือว่าเป็นวงดนตรีที่ใช้ประโยชน์ได้มากวงหนึ่ง และสามารถจัดรูปวงได้ทั้งการนั่งบรรเลงและการเดินบรรเลง ส่วนการนั่งบรรเลงนั้นมีจุดประสงค์เพื่อมุ่งการฟังที่ได้รรถรส อย่างสมบูรณ์ และได้อารมณ์ความรู้สึกคล้อยตามบทเพลงที่บรรเลงอย่างชัดเจน จึงต้องมีการจัด ที่นั่งสำหรับผู้บรรเลงให้ถูกต้องตามความสมดุลของเสียง ส่วนอีกรูปแบบหนึ่ง คือ วงโยธวาทิต เป็นวงที่เน้นการบรรเลงเพื่อนำเสนอหรือนำขบวน จึงต้องเน้นในการจัดรูปขบวน เพื่อให้ได้เสียงที่ออกมาฟังชัดเจน และต้องเน้นให้เห็นถึงความสง่างามเป็นหลัก

การจัดวงเดินบรรเลง (marching band) การจัดวงเพื่อเดินบรรเลงนี้ มีข้อแตกต่างไปจากการจัดวงนั่งบรรเลงอยู่บ้าง เช่น 1) ในการเดินบรรเลงวงดนตรีอยู่ภายใต้การควบคุมของ “คหการ” (drum major) และถ้ามีการยืนบรรเลงเพลงเคารพทวยากรต้องเดินติดตามวงดนตรีไปด้วย 2) ต้องเพิ่มปริมาณกลองเล็ก (side drum) และกลองเทนเนอร์ (tenor drum) อีกตามความเหมาะสม แต่ระวังอย่าให้มีมากจนกลบเสียงเพลง ชุดกลองนี้จะเพิ่มความหนักแน่นด้านจังหวะ เกิด ความคึกคักกระฉับกระเฉงเร้าอารมณ์ของผู้ดูผู้ฟังได้เป็นอย่างดี ส่วนกลองใหญ่ (bass drum) และฉาบ (cymbal) ถ้าไม่จำเป็นไม่ควรเพิ่ม (แต่ส่วนใหญ่ในปัจจุบันมักนิยมใช้กลองใหญ่ 4 - 5 ใบเพื่อความครึกครื้นในการบรรเลง) 3) ในการจัดวางตำแหน่งเครื่องดนตรีต่างๆ ก็ยังคงแบ่งออกเป็น 3 ส่วนอย่างเดิม คือ เครื่องลมไม้ เครื่องทองเหลือง และเครื่องกระทบ จัดให้อยู่เป็นกลุ่มเครื่องรวมกันอย่าได้แยกกลุ่มโดยเด็ดขาด เพราะทำให้แนวเพลงที่บรรเลงฟังแล้วเสียงกระจัดกระจาย 4) ลักษณะแถวควรจัดให้มีความสัมพันธ์ทั้งด้านกว้างและด้านลึก ทั้งนี้เพื่อผลการบรรเลงที่เป็นปึกแผ่น เช่น ผู้บรรเลง 40 คน (เว้นคหการ) ก็ควรจัดเป็นแถว 5 x 8 คือ 8 แถว เรียง 5 หรือ 6 x 7 คือ 7 แถว เรียง 6 (แถวกลองใหญ่ว่าง 2 ที่) แต่การจัด 4 x 10 แถวจะยาวมากจนน่าเกลียด และผลการบรรเลงจะขาดความพร้อมเพรียง โอกาสพลาดมีมาก การจัดแถวนี้ขึ้นอยู่กับปริมาณสัดส่วนของเครื่องดนตรีเป็นหลักประกอบกับไหวพริบชั้นเชิงของผู้บริหารวงดนตรี ตามปกติแถวหน้าจัดไว้สำหรับกลองเล็ก หรือทอมโบน หากมีปริมาณ ไม่พอก็ให้จัดปนกัน โดยทอมโบนอยู่กลางขนาบด้วยกลองเล็ก แถวถัดมาจะเป็นเครื่องลมไม้ โดยเครื่องกระทบมีกลองใหญ่ ฉาบ และกลองเทนเนอร์อยู่ส่วนกลาง ส่วนสุดท้ายเป็นเครื่องทองเหลือง ปิดท้ายด้วยเบส หรือซูซาโฟน (sousaphone) แทรกด้วยยูโฟเนียม เหตุผลในการจัดรูปวงดังนี้ เครื่องลมเสียงเบาอยู่หน้าจะถูกเร้าด้วยเครื่องทองเหลืองที่เสียงดังกว่าอยู่ข้างหลัง ตามจังหวะกลองใหญ่ซึ่งอยู่ตอนกลาง ทำให้เสียงที่บรรเลงฟังได้อย่างชัดเจน ถ้าให้เครื่องทองเหลืองอยู่หน้าเสียงของเครื่องทองเหลืองซึ่งดังกว่าเครื่องลมไม้จะกลบเสียงของเครื่องลมไม้ทำให้ไม่ได้ยินเสียงของเครื่องลมไม้ที่ชัดเจน

ตาราง 1 วงโยธวาทิตขนาด 16 ผู้บรรเลง

คทาการ			
ฉาบ	ฟลูต	กลองใหญ่	กลองเล็ก
คลาริเน็ต	อัลโตแซก	ฟลูต	คลาริเน็ต
ทรัมเป็ต	ฮอว์น	เทเนอร์แซก	ทรัมเป็ต
ทูบา	ทรอมโบน	ยูโฟเนียม	ทูบา

ตาราง 2 วงโยธวาทิตขนาด 20 ผู้บรรเลง

คทาการ			
ฉาบ	กลองใหญ่	กลองใหญ่	กลองเล็ก
ฟลูต	คลาริเน็ต	พิคโคโล	ฟลูต
เทเนอร์แซก	คลาริเน็ต	อัลโตแซก	อัลโตแซก
ทรัมเป็ต	ฮอว์น	ฮอว์น	ทรัมเป็ต
ทูบา	ทรอมโบน	ยูโฟเนียม	ทูบา

ตาราง 3 วงโยธวาทิตขนาด 24 ผู้บรรเลง

คทาการ			
ฉาบ	กลองใหญ่	กลองใหญ่	กลองเล็ก
ฟลูต	คลาริเน็ต	พิคโคโล	ฟลูต
อัลโตแซก	คลาริเน็ต	คลาริเน็ต	อัลโตแซก
ทรัมเป็ต	เทเนอร์แซก	ทรัมเป็ต	ทรัมเป็ต
ทรอมโบน	ฮอว์น	ฮอว์น	ทรอมโบน
ทูบา	ยูโฟเนียม	ยูโฟเนียม	ทูบา

ตาราง 4 วงโยธวาทิตขนาด 28 ผู้บรรเลง

คทาการ			
กลองใหญ่	กลองใหญ่	กลองใหญ่	กลองเล็ก
มาร์ชชิงทอม	ฟลูต	พิคโคโล	ฉาบ
คลาริเน็ต	ฟลูต	คลาริเน็ต	คลาริเน็ต
อัลโต้แซก	อัลโต้แซก	เทเนอร์แซก	เทเนอร์แซก
ทรัมเป็ต	ทรัมเป็ต	ทรัมเป็ต	ทรัมเป็ต
ทรอมโบน	ฮอว์น	ฮอว์น	ทรอมโบน
ทูบา	ยูโฟเนียม	ยูโฟเนียม	ทูบา

ตาราง 5 วงโยธวาทิตขนาด 32 ผู้บรรเลง

คทาการ			
กลองใหญ่	กลองใหญ่	กลองใหญ่	กลองเล็ก
มาร์ชชิงเบล	ฉาบ	พิคโคโล	มาร์ชชิงทอม
ฟลูต	ฟลูต	คลาริเน็ต	ฟลูต
คลาริเน็ต	คลาริเน็ต	เทเนอร์แซก	คลาริเน็ต
อัลโต้แซก	อัลโต้แซก	ทรัมเป็ต	เทเนอร์แซก
ทรัมเป็ต	ทรัมเป็ต	ฮอว์น	ทรัมเป็ต
ทรอมโบน	ฮอว์น	ฮอว์น	ทรอมโบน
ทูบา	ยูโฟเนียม	ยูโฟเนียม	ทูบา

ตาราง 6 วงโยธวาทิตขนาด 35 ผู้บรรเลง

คทาการ				
กลองใหญ่	กลองใหญ่	กลองใหญ่	กลองใหญ่	ฉาบ
มาร์ชชิงเบล	ฟลูต	กลองเล็ก	พิคโคโล	มาร์ชชิงทอม
ฟลูต	คลาริเน็ต	คลาริเน็ต	คลาริเน็ต	ฟลูต
อัลโต้แซก	อัลโต้แซก	เทเนอร์แซก	เทเนอร์แซก	เทเนอร์แซก
ทรัมเป็ต	ทรัมเป็ต	ทรัมเป็ต	ทรัมเป็ต	ทรัมเป็ต
ทรอมโบน	ฮอว์น	ทรอมโบน	ฮอว์น	ทรอมโบน
ทูบา	ยูโฟเนียม	ฮอว์น	ยูโฟเนียม	ทูบา

ตาราง 7 วงโยธวาทิตขนาด 40 ผู้บรรเลง

คทาการ				
กลองใหญ่	กลองใหญ่	กลองใหญ่	กลองใหญ่	ฉาบ
มาร์ชชิงเบล	กลองเล็ก	พิคโคโล	กลองเล็ก	มาร์ชชิงทอม
ฟลูต	ฟลูต	คลาริเน็ต	ฟลูต	ฟลูต
คลาริเน็ต	คลาริเน็ต	คลาริเน็ต	คลาริเน็ต	คลาริเน็ต
อัลโต้แซก	อัลโต้แซก	ทรัมเป็ต	เทเนอร์แซก	เทเนอร์แซก
ทรัมเป็ต	ทรัมเป็ต	ทรอมโบน	ทรัมเป็ต	ทรัมเป็ต
ทรอมโบน	ฮอว์น	ฮอว์น	ฮอว์น	ทรอมโบน
ทูบา	ยูโฟเนียม	ฮอว์น	ยูโฟเนียม	ทูบา

ตาราง 8 วงโยธวาทิตขนาด 45 ผู้บรรเลง

คทาการ				
กลองใหญ่	กลองใหญ่	กลองใหญ่	กลองใหญ่	ฉาบ
มาร์ชชิงเบล	กลองเล็ก	พิคโคโล	กลองเล็ก	มาร์ชชิงทอม
ฟลูต	ฟลูต	คลาริเน็ต	ฟลูต	ฟลูต
คลาริเน็ต	คลาริเน็ต	คลาริเน็ต	คลาริเน็ต	คลาริเน็ต
อัลโต้แซก	อัลโต้แซก	เทเนอร์แซก	เทเนอร์แซก	บาร์โตนแซก
ทรัมเป็ต	ทรัมเป็ต	ทรัมเป็ต	ทรัมเป็ต	ทรัมเป็ต
ฮอว์น	ฮอว์น	ฮอว์น	ฮอว์น	ฮอว์น
ทรอมโบน	ทรอมโบน	เบสทรอมโบน	ทรอมโบน	ทรอมโบน
ทูบา	ยูโฟเนียม	ทูบา	ยูโฟเนียม	ทูบา

ตาราง 9 วงโยธวาทิตขนาด 50 ผู้บรรเลง

คทาการ				
กลองใหญ่	กลองใหญ่	กลองใหญ่	กลองใหญ่	ฉาบ
มาร์ชชิงเบล	กลองเล็ก	กลองเล็ก	กลองเล็ก	มาร์ชชิงทอม
ฟลูต	ฟลูต	พิคโคโล	ฟลูต	ฟลูต
คลาริเน็ต	คลาริเน็ต	คลาริเน็ต	คลาริเน็ต	คลาริเน็ต
อัลโตแซก	อัลโตแซก	คลาริเน็ต	คลาริเน็ต	อัลโตแซก
เทนเนอร์แซก	ทรัมเป็ต	บาริโตนแซก	ทรัมเป็ต	เทนเนอร์แซก
ทรัมเป็ต	ทรัมเป็ต	ฮอว์น	ทรัมเป็ต	ทรัมเป็ต
ฮอว์น	ฮอว์น	ฮอว์น	ฮอว์น	ฮอว์น
ทรอมโบน	ทรอมโบน	เบสทรอมโบน	ทรอมโบน	ทรอมโบน
ทูบา	ยูโฟเนียม	ทูบา	ยูโฟเนียม	ทูบา

จัดรูปการขบวนเดินบรรเลงเป็นสิ่งสำคัญที่ควรคำนึงถึงการไม่จัดวางประเภทของเครื่องดนตรีที่เหมาะสมอาจทำให้การบรรเลงขาดประสิทธิภาพและขาดความไพเราะการจัดวางตำแหน่ง มิใช่ว่าจัดวางอย่างไรก็ได้ที่ผู้จัดต้องการ ควรยึดหลักปฏิบัติให้มากที่สุด และคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอยเพราะส่วนใหญ่เป็นการบรรเลงในภาคสนาม เช่น การนำแถวนักกีฬา นำแถวลูกเสือหรือร่วมทำพิธีต่างๆ ที่ต้องใช้วงโยธวาทิตในการบรรเลง เป็นต้น การจัดหมวดหมู่เครื่องดนตรีไม่ถูกต้องจะเป็นผลให้ประสิทธิภาพการบรรเลงด้อยลงไป ขาดความไพเราะ ขาดความสมดุล และที่สำคัญ คือ ขาดความสง่างามซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของวงโยธวาทิต ดังนั้น การจัดควรยึดหลักความเหมาะสมรวม กับความนิยมในปัจจุบันเข้าด้วยกัน โดยยึดจำนวนผู้บรรเลงเป็นเกณฑ์ ตัวอย่างการจัดสามารถปฏิบัติได้ตามความพร้อมของโรงเรียน เครื่องดนตรีต่างๆ ที่กำหนดมาให้เพียงแนวทางเท่านั้น ส่วนการจัดจริงต้องดูความพร้อมของแต่ละโรงเรียนเป็นหลัก ในที่นี้จึงไม่สามารถยืนยันได้ว่าตัวอย่างที่ยกมาเป็นสิ่งที่ถูกต้องที่สุด แต่ที่สำคัญการจัดจะต้องคำนึงถึงความสมดุลของเสียงเครื่องดนตรีแต่ละชนิดเป็นเกณฑ์ โดยเฉพาะเครื่องลมไม้และเครื่องทองเหลืองอย่าให้มีเครื่องประเภทหนึ่งประเภทใดมากกว่ากันนักควรให้มีจำนวนที่เท่ากันหรือใกล้เคียงกันมากที่สุด อีกประการหนึ่ง คือ เครื่องประกอบจังหวะต้องมีไม่มากนักเพราะจะทำให้กลบเสียงดนตรีแต่ทั้งนี้อยู่ที่ดุลยพินิจและลักษณะของเพลงที่บรรเลงด้วย

จากบทความผู้วิจัยสรุปได้ว่า วงโยธวาทิต เป็นวงดนตรีที่ใช้ในการบรรเลงในกิจกรรมต่างๆ ทำให้กิจกรรมนั้นเกิดความสมบูรณ์ รูปแบบวงจะมีลักษณะที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของงานและบทเพลงที่ใช้ในการบรรเลง วงโยธวาทิตมี 3 รูปแบบหลัก คือ วงมาร์ชแบนด์ วงนั่งบรรเลง วงแปรชบวน

5. การบริหารจัดการวงโยธวาทิต

สมาน นาคทัต (2553, หน้า 29) กล่าวถึง การบริหารจัดการวงโยธวาทิต คือ การทำงานร่วมกันของกลุ่มบุคคลในโรงเรียนหรือสถานศึกษาทุกๆ ฝ่าย เพื่อให้การดำเนินงานกิจกรรมด้านวงโยธวาทิตของโรงเรียนไปสู่จุดหมายที่กำหนดไว้มีองค์ประกอบตามแนวคิด ต่อไปนี้ 1) นโยบายและแผน หมายถึง ข้อกำหนดและแนวปฏิบัติของโรงเรียนที่จะทำงานให้สำเร็จลุล่วง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างถูกต้องและสมบูรณ์ ทั้งนี้การที่จะดำเนินให้บรรลุเป้าประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องมีแบบแผนในการดำเนินการให้รัดกุมและรอบคอบ 2) งบประมาณ หมายถึง แผนการเงินที่ประมาณการการใช้จ่ายเงินในการดำเนินกิจกรรมวงโยธวาทิต ในแต่ละครั้งหรือปีการศึกษา 3) บุคลากร หมายถึง บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับวงโยธวาทิต เช่น นักดนตรี นักเรียน ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ควบคุมวงโยธวาทิต ผู้ฝึกสอนวงโยธวาทิต ผู้สนับสนุน ผู้ปกครอง 4) นักเรียน/นักดนตรี หมายถึง สมาชิกวงโยธวาทิตของโรงเรียน 5) การสอน และการฝึกซ้อม หมายถึง กระบวนการสอนและฝึกซ้อมวงโยธวาทิตให้เกิดความพร้อม และมีระเบียบวินัยดี 6) เทคโนโลยี/อุปกรณ์ หมายถึง เทคนิควิธีการใหม่ๆ สื่อและอุปกรณ์ที่ทันสมัยที่นำมาใช้กับกิจกรรมวงโยธวาทิต เช่น โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ที่ใช้ในการออกแบบแปรชบวน 7) เครื่องดนตรี หมายถึง เครื่องดนตรีที่ประกอบด้วยเครื่องดนตรี 3 ประเภท ได้แก่ เครื่องเป่าหรือเครื่องลมไม้ (woodwind instruments) หรือเครื่องลมที่ทำด้วยทองเหลือง (brass instrument) และเครื่องประกอบจังหวะ (percussion instrument) 8) บทเพลง หมายถึง การที่นักดนตรีหรือผู้ฝึกสอนเลือกเพลงที่เหมาะสมในการบรรเลงของสมาชิกภายในวงหรือเหมาะกับกิจกรรมที่ทำ 9) อาคารสถานที่ หมายถึง สถานที่ที่ใช้ในการเรียนการสอนและฝึกซ้อมเครื่องดนตรีทั้งรายบุคคลและรายกลุ่มของวงโยธวาทิต

สุรศักดิ์ หาญธีระพิทักษ์ (2555, หน้า 17) กล่าวว่าไว้ว่าการดำเนินงานในการบริหารวงโยธวาทิต มีดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการจัดการวงโยธวาทิตในสถานศึกษา การดำเนินงานใดๆ ถ้าจะให้งานนั้นสำเร็จลุล่วง และประสบความสำเร็จสูงสุด ควรมีการวางจุดมุ่งหมายของงานที่จะทำเพื่อให้การดำเนินงานนั้นๆ มีจุดยืนที่แน่นอน บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ และสามารถส่งเสริมให้เกิดผล สัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ดังนี้ คือ 1.1) เพื่อส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมอันดีงาม และทรงคุณค่า ให้แก่เยาวชนซึ่งจะเป็นกำลังของชาติในอนาคต 1.2) เพื่อส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ 1.3) เพื่อเป็นกิจกรรมเสริมในด้านนันทนาการ และพัฒนานักเรียนให้เกิดประโยชน์ทางด้าน

ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา 1.4) เพื่อเสริมสร้างระเบียบวินัย ความรัก ความสามัคคีต่อหมู่คณะ ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม การฝึกความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน และการอยู่ร่วมในสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ 1.5) เพื่อเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีความสามารถทางดนตรี ได้แสดงออกให้ตรงกับความสามารถ และพัฒนาความสามารถให้เพิ่มมากขึ้น 1.6) เพื่อส่งเสริมให้ผู้มีความรู้ความสามารถในทางดนตรีอยู่แล้วได้มีความรู้ความสามารถมากขึ้นอันจะเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพในอนาคต 1.7) เพื่อส่งเสริมและพัฒนางานโยธวาทิต ให้มีคุณภาพในการบรรเลง เพื่อการประชาสัมพันธ์โรงเรียนสู่ชุมชน ให้เป็นที่ภาคภูมิใจของผู้ปกครองนักเรียน และประชาชนทั่วไป ตลอดจนการให้บริการสังคมทั่วไป 1.8) เพื่อสร้างความรักความสามัคคีของเยาวชน โดยใช้ดนตรีเป็นสื่อกลาง 1.9) เพื่อสนองนโยบายของชาติ ในด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน ให้มีคุณภาพ ชีวิตที่ดีในทุกๆ ด้าน เพื่อเป็นเยาวชนที่ดีของชาติ และเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในอนาคต

2. วิธีดำเนินงาน การกำหนดแนวทางในการปฏิบัติเป็นการวางแผนงานว่าจะต้องการเตรียมการอะไรก่อนหลัง เพื่อให้วงโยธวาทิตที่จัดให้มีขึ้นเกิดระบบ และการดำเนินงานเป็นไปตามขั้นตอน เพื่อให้บังเกิดประสิทธิภาพทั้งในการบริหารงาน และเกิดมาตรฐานที่สากลยอมรับโดยมีวิธีการดำเนินงาน คือ 2.1) บุคคลมีความสำคัญอันดับแรก เพราะบุคคลที่จะมาดำเนินงานในด้านนี้จะต้องเป็นผู้เสียสละ มีความอดทน อดกลั้น มีมนุษยสัมพันธ์ มีการประสานงานที่ดี ตลอดจนความมีน้ำใจ ไม่เห็นแก่ตัว ไม่เห็นแก่ได้ และเป็นผู้กว้างขวางที่สามารถขอความร่วมมือกับบุคลากรจากภายนอก สถาบันให้เข้าร่วมงานได้บ้างในบางโอกาส โดยบุคคลที่เกี่ยวข้องในวงโยธวาทิตประกอบด้วยผู้ควบคุมวงและผู้ช่วยควบคุมวง ครูสอนและครูผู้ช่วยสอน ผู้ประสานงาน และหัวหน้าคณะทำงาน 2.2) งบประมาณ วงโยธวาทิตมีค่าใช้จ่ายที่สูงมาก หากจะทำวงโยธวาทิตให้สมบูรณ์และได้มาตรฐานจะต้องมีการบริหารงบประมาณที่ดี และวางแผนในการจัดงบประมาณด้านต่างๆ ประกอบด้วย การจัดหางบประมาณ (ได้มาจากแหล่งการเงินต่างๆ) และงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน อันได้แก่ การจัดซื้อเครื่องดนตรี ค่าตอบแทนวิทยากรพิเศษ (ถ้ามี) ค่าเครื่องแบบเครื่องแต่งกาย ค่าอุปกรณ์การจัดการและการบำรุงรักษาเครื่องดนตรี การนำวงโยธวาทิตออกบริการชุมชน การรับบริจาคเป็นเครื่องดนตรี ฯลฯ 2.3) อุปกรณ์ดนตรี เครื่องดนตรีในวงโยธวาทิตมีหลายประเภท ประเภทหลายจำนวน แต่ละประเภทมีคุณภาพและราคาต่างกัน ดังนั้น ก่อนการจัดตั้งวงโยธวาทิต จึงต้องมีการเตรียมการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว คือ สำรวจเครื่องดนตรีที่มีอยู่เดิม จัดซ่อมแซมเครื่องดนตรีที่มีอยู่ วางแผนการจัดเครื่องดนตรีหาเพิ่มเติม และการดำเนินการจัดซื้อ 2.4) การฝึกซ้อมวงโยธวาทิต เป็นการฝึกซ้อมที่มีขั้นตอนและระยะเวลาในการฝึกซ้อมมาก ดังนั้นจึงควรมีการเตรียมการฝึกซ้อมที่ดีและควรมีแนวทางการฝึกซ้อม คือ การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ การวางแผนการฝึกซ้อมตลอดปี การเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ การฝึกระเบียบวินัยให้เกิดขึ้นอย่างจริงจัง การตรวจเยี่ยมการฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอ การย้ายสถานที่ฝึกซ้อมบ้างในบางโอกาสเพื่อ

ความตื่นตัวมากขึ้น และการสนับสนุนให้นักเรียนหาความรู้และประสบการณ์เพิ่ม โดยการเข้าร่วม การอบรม การประชุมสัมมนากับสถาบันอื่นๆ หรือทางโรงเรียนจัดให้

3. แนวทางการดำเนินงานเป็นขั้นตอน จะทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและ ทำให้วงโยธวาทิตดำเนินงานได้ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ดังนี้ 3.1) ชี้แจงนโยบาย และจุดประสงค์ ในการก่อตั้งวงโยธวาทิตในสถานศึกษามีความจำเป็นที่ต้องแจ้งให้ทุกฝ่ายทราบ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ตรงกัน และมีผลต่อการขอความร่วมมือเป็นอย่างยิ่ง จึงต้องอธิบายให้เห็นผลดีของวงโยธวาทิตที่มีต่อ ชื่อเสียงของสถานศึกษา นักเรียนตลอดจนบุคคลอื่นๆ ให้เห็นว่าวงโยธวาทิตให้คุณประโยชน์ใน ลักษณะใดบ้าง เพื่อเป็นการกระตุ้นนักเรียนให้เห็นความสำคัญ และเกิดความตั้งใจที่จะฝึกฝนตนเอง ให้เป็นเลิศทางดนตรี นำความรู้ที่ได้รับไปสร้างสรรค์สังคม และดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข ดังนั้น โรงเรียนจึงต้องวางจุดประสงค์และกำหนด นโยบายที่ชัดเจน 3.2) การเตรียมการฝึก การฝึกซ้อมวง โยธวาทิตแตกต่างกับการฝึกกีฬาซึ่งครูผู้สอนและนักเรียนต้องใช้ความสามารถเฉพาะตัวและฝึกซ้อม เป็นกลุ่มน้อย หากว่าใครเขาจริงเขาจึงในการฝึกซ้อมก็จะทำให้ผู้นั้นมีความสามารถสูง แต่การฝึกซ้อม วงโยธวาทิตจะต้องฝึกซ้อมร่วมกัน 10 – 60 คน โดยประมาณ ให้มีความพร้อมในเชิงดนตรีและ มีระเบียบวินัยจึงต้องมีการเตรียมการฝึกซ้อมที่ดี 3.3) การกำหนดเวลาในการฝึกซ้อม เป็นสิ่งสำคัญ มาก จึงต้องวางแผนการดำเนินงาน โดยคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ คือ การจัดทำแผนการฝึกซ้อมและกำหนด วันเวลาที่ชัดเจน การฝึกซ้อมหลังเวลา โรงเรียนเลิก การนัดหมายกับครูผู้สอนที่โรงเรียนเชิญมา การฝึกซ้อมในวันหยุดราชการและระหว่างปิดภาคเรียน การฝึกซ้อมวันเวลาที่มีการนัดเป็นพิเศษ การฝึกซ้อมในวันที่นักเรียนไม่เสียเวลาเรียนและการฝึกซ้อมที่ทุกคนพร้อม (ทุกคนมาตรงต่อเวลา) 3.4) กระบวนการสอน การสอนให้เกิดความพร้อมและมีระเบียบวินัยที่ดีจะต้องใช้ระยะเวลา พอสมควร เพื่อพัฒนาความสามารถในการบรรเลง ดังนั้น การฝึกซ้อมให้เกิดผลดีต้อง ฝึกซ้อมอย่าง ต่อเนื่องและจริงจังทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ คือ 3.4.1) การสอนทฤษฎี โดยการให้ความรู้ด้าน ต่างๆ เพื่อนำไปใช้ฝึกปฏิบัติ เช่น การสอนโน้ตเพลง การฝึกให้รู้จังหวะ การเทียบเสียง เครื่องหมาย และศัพท์เทคนิคต่างๆ ทางดนตรี ความเหมาะสมสม่ำเสมอ ความซ้ำเร็วของจังหวะ แนวเสียงประสาน และความสมดุลของเสียง 3.4.2) การสอนภาคปฏิบัติ เพื่อให้เรียนมีความสามารถ มีคุณภาพ มีความชำนาญ และมีการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ

4. เทคนิคการฝึกซ้อม การฝึกดนตรีแต่ละกลุ่ม แต่ละคณะย่อมแตกต่างกัน ตัวโน้ต ดนตรีเป็นทฤษฎี ผู้เรียนย่อมเรียนรู้จากทฤษฎีเดียวกันทุกคน แต่เทคนิคการนำไปใช้ไม่เหมือนกัน เช่นเดียวกับการเรียนวิชาครูที่เรียนจากตำราและครูผู้สอนคนเดียวกัน แต่เมื่อลงมือสอนนักเรียน ย่อมพบปัญหา และสิ่งแวดลอมต่างๆ ที่ไม่เหมือนกัน จึงต้องใช้เทคนิคในการสอนให้เหมาะสม และ ปรับสภาพให้เข้าสิ่งแวดลอม การฝึกซ้อมดนตรีก็เช่นเดียวกัน ครูผู้สอนต้องใช้เทคนิคพิเศษใน การฝึกซ้อมที่แตกต่าง กันออกไปด้วย

5. การศึกษาค้นคว้าในการฝึก การฝึกซ้อมดนตรีเป็นศาสตร์อย่างหนึ่ง ที่มีความก้าวหน้าและพัฒนาไปตามยุคสมัย บทเพลงต่างๆ อุปกรณ์ และเครื่องดนตรีชนิดต่างๆ ย่อมต้องมีการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา トラบใดที่ขาดการค้นคว้า ขาดการพัฒนา จะมีค่าอยู่หลังทันที ในปัจจุบันวิทยาการก้าวหน้าไปมากจึงทำให้การพัฒนาด้านดนตรีต้องคล้อยตามให้ทันเหตุการณ์ เช่นเดียวกันกับการศึกษาค้นคว้า การศึกษาเพิ่มเติม การศึกษาแก่นแท้ที่ถูกต้องของลักษณะและรูปแบบการศึกษา และดูงานจากหน่วยงานหรือสถาบันมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นในการสอนดนตรีต้องมีการศึกษาและค้นคว้าในสิ่งต่างๆ ได้ วิธีการจัดเก็บและรวบรวมเพลงที่ใช้ในการบรรเลง การค้นคว้าเพลงใหม่ เทคนิคการแปรชวบนและจังหวะใหม่ การติดตามความเคลื่อนไหวของวงการดนตรีในปัจจุบัน การเลือกเพลงที่จะใช้บรรเลง การศึกษาภาคทฤษฎีและการปฏิบัติ ฯลฯ

6. การกำหนดจุดประสงค์ของการฝึกซ้อม ครูผู้สอนหรือผู้ควบคุมวง ต้องแจ้งจุดประสงค์การฝึกซ้อมแต่ละครั้งให้นักเรียนทราบ เพราะเพลงที่นำไปบรรเลงในพิธีการมีความแตกต่างกัน การแจ้งจุดประสงค์การฝึกซ้อมมีผลต่อการฝึกซ้อมอย่างมาก เพราะจะทำให้การฝึกซ้อมบรรลุตามเป้าหมายได้

สวัสดี บุญทิพย์พาเลิศ (2557, หน้า 23) ได้กล่าวว่า การบริหารจัดการวงโยธวาทิตนั้น หน่วยงานหรือสถานศึกษาหรือผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษามีการวางแผนในการดำเนินงานทั้งนี้ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ดังนั้นในทางปฏิบัติจึงควรดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการวงโยธวาทิต ประกอบด้วย 1) เพื่อส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมอันดีงาม และทรงคุณค่า ให้แก่เยาวชนของชาติ ซึ่งเป็นกำลังของชาติในอนาคต 2) เพื่อส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์จากการศึกษาเล่าเรียน 3) เพื่อเป็นกิจกรรมเสริมในด้านนันทนาการ เพื่อพัฒนานักเรียนให้เกิดประโยชน์ทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และจิตใจ 4) เพื่อเสริมสร้างระเบียบวินัย ความรักความสามัคคีต่อหมู่คณะ ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม การฝึกความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เพื่อใช้ในชีวิตรประจำวัน และการอยู่ร่วมในสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ 5) เพื่อเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียน ที่มีความสามารถได้แสดงที่ตรงกับกับความสนใจ และพัฒนาความสามารถให้ดียิ่งขึ้น 6) เพื่อส่งเสริมให้ผู้มีความรู้ความสามารถในทางดนตรีอยู่แล้ว ได้มีความสามารถมากขึ้น เพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพในอนาคต 7) เพื่อส่งเสริมและพัฒนางวงโยธวาทิต ให้มีคุณภาพในการบรรเลง เพื่อการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ให้เป็นที่ภาคภูมิใจของผู้ปกครองนักเรียน และประชาชนทั่วไป ตลอดถึงการให้บริการแก่สังคมทั่วไป 8) เพื่อสร้างความรักความสามัคคีของเยาวชนโดยใช้ดนตรีเป็นสื่อกลาง 9) เพื่อสนองนโยบายของชาติ ในด้านการพัฒนาเด็ก และเยาวชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในทุกๆ ด้าน เพื่อเป็นเยาวชนที่ดีของชาติ และเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในอนาคต

2. วิธีดำเนินการในการบริหารงานของวงโยธวาทิต คือ การกำหนดแนวทางในการปฏิบัติเป็นการวางแผนงานว่าต้องมีการเตรียมการอะไรก่อนหลัง เพื่อให้วงโยธวาทิตที่จัดให้มีขึ้นเกิดระบบ และการดำเนินการเป็นไปตามขั้นตอน เพื่อให้บังเกิดประสิทธิภาพทั้งในการบริหารงาน และเกิดมาตรฐานที่สากลยอมรับ และเพื่อให้กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่ต่อเนื่องทุกปีจึงต้องมีการจัดระบบการบริหารจัดการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อเนื่อง ด้วยเหตุที่นักเรียนในแต่ละรุ่นจะจบการศึกษา จึงต้องมีการเตรียมการไม่ให้เกิดปัญหาอุปสรรคในการบริหารจัดการ ทั้งนี้เพื่อให้กิจกรรมเป็นไปอย่างต่อเนื่องจึงมีแนวในการบริหารจัดการ ประกอบด้วย

2.1 บุคคล มีความสำคัญอันดับแรก เพราะบุคคลที่จะมาดำเนินงานในด้านนี้จะต้องเป็นผู้เสียสละ มีความอดทน อดกลั้น มีมนุษยสัมพันธ์ มีการประสานงานที่ดี ตลอดจนความมีน้ำใจ ไม่เห็นแก่ตัว ไม่เห็นแก่ได้ และเป็นผู้กว้างขวางที่สามารถขอความร่วมมือบุคลากรจากภายนอกสถาบัน ให้มาร่วมงานได้บ้างในบางโอกาส ได้แก่ 1) ผู้ควบคุมวงและผู้ช่วยผู้ควบคุมวง โดยส่วนใหญ่มาจากผู้มีใจรัก 2) ครูผู้สอนและครูผู้ช่วย ต้องเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ในเรื่องวงโยธวาทิตในทุกๆ ด้าน 3) ผู้ประสานงานเป็นบุคลากรในโรงเรียนมีหน้าที่ในการประสานงานในด้านต่างๆ และการอำนวยความสะดวกในทุกๆ ด้าน 4) หัวหน้าคณะทำงาน เป็นผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ดำเนินงาน

2.2 แนวดำเนินการจัดระบบการบริหารบุคคล ประกอบด้วย 1) จัดระบบการจัดระบบการฝึกซ้อมวงโยธวาทิต ที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพ และเป็นการแบ่งเบาภาระของ ครูผู้สอนได้บ้างในบางโอกาส หรือในกรณีที่โรงเรียนนั้นมีครูผู้สอนน้อย เช่น ระบบที่ 1 ระบบรุ่นพี่ รุ่นน้อง เป็นระบบที่สำคัญอย่างมาก ทำให้กิจกรรมดำเนินไปได้อย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง คำว่า “รุ่นพี่ รุ่นน้อง” หมายถึง การอยู่ร่วมกันอย่างพี่น้องเคารพในอาวุโสระดับชั้นหรืออายุ ซึ่งให้ความเกรงใจ ให้ความเชื่อถือร่วมมือร่วมแรง แสดงน้ำใจซึ่งกันและกัน ใครเป็นพี่ก็ย่อมภูมิใจในความเป็นพี่ เพราะมีน้องให้ความเชื่อถือ พี่จะดูแลรุ่นน้องถ่ายทอดวิชาความรู้ที่ได้รับจากครูผู้สอนมาก่อนให้รุ่นน้องซึ่งพี่คิดเสมอว่าน้องก็คือตัวแทนของพี่ในวันข้างหน้าเมื่อพี่จบการศึกษาไป และก็ใช้ระบบนี้เรื่อยไปอย่างต่อเนื่องทุกปี รุ่นน้องจะเกิดความอบอุ่นเพราะมีคนที่มีความสามารถคอยชี้แนะ และอยู่ร่วมเป็นที่ปรึกษาด้วยความอบอุ่น การจัดระบบแบบนี้ทำให้วงโยธวาทิตมีความเป็นปึกแผ่น มีความรัก ความสามัคคี กลมเกลียวไม่เกิดการกระทบกระทั่งกัน แต่ครูผู้สอนต้องคอยดูแลให้คำแนะนำด้วยในบางโอกาส ต่อมาคือ ระบบที่ 2 ระบบสร้างคนรุ่นใหม่ทดแทน ต้องยอมรับว่าในทุกปีมีรุ่นพี่ที่จบการศึกษา ดังนั้นต้องมีการสร้างนักเรียนรุ่นใหม่ขึ้นมาทดแทน ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ เรื่องหนึ่งและถือว่าเป็นงานที่หนักมาก จึงต้องมีระบบมารองรับ คือ เปิดรับสมัครนักเรียนเมื่อเริ่มปีการศึกษาใหม่แล้วเริ่มฝึกตามกระบวนการที่กำหนดไว้ตามขั้นตอน ซึ่งกว่าที่นักเรียนจะได้ฝึกเครื่องดนตรีนั้นต้องผ่านขั้นตอนอย่างมากมายและนักเรียนทุกคนต้องเริ่มต้นด้วยเครื่องดนตรีชิ้นแรก เหมือนกันคือ “กลอง” ก่อนจะ

เล่นเครื่องดนตรีประเภทอื่นๆ ครูผู้สอนต้องวัดความฉลาดของนักเรียนเป็นสำคัญ นอกจากนั้นก็ดูสิ่งอื่นๆ ประกอบ เช่น ความตั้งใจ ความอดทน ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับระบบของวง ความพร้อมเพรียง ความขยันหมั่นเพียร ขนาดของร่างกาย ความสั้น ยาวของช่วงแขน ลักษณะของนิ้วมือ ความหนาบางของริมฝีปาก ความแข็งแรงของฟัน ลักษณะรูปฟัน และลักษณะคาง เป็นต้น

2.3 การจัดระบบกลุ่มนักเรียนวงโยธวาทิตออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ได้แก่ 1) กลุ่มรุ่นใหม่ คือ นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2) กลุ่มรุ่นปัจจุบัน คือ นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 3) กลุ่มเตรียมตัวจบการศึกษา คือ นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งในบางครั้งมีปัญหาอยู่บ้างในหลายๆ โรงเรียน คือ นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ออกไปศึกษาต่อในสถาบันอื่นๆ สิ่งนี้ควรเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนที่ต้องใช้วิธีการของตนเองในการโน้มน้าวจิตใจนักเรียน แต่ถ้าไม่ได้ผลก็ควรสนับสนุนเพราะอนาคตของนักเรียนคงไม่ได้ยึดมั่นกับการเป็นนักดนตรีอย่างเดียว ครูผู้สอนต้องให้นักเรียนได้เลือกเรียนในสิ่งที่ต้องการ และมีความถนัด

2.4 ระบบบริหารวงในระดับนักเรียนในกลุ่มของรุ่นปัจจุบัน คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จะเป็นคณะกรรมการในการบริหารงานของวงโยธวาทิต ซึ่งให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นแกนนำในการบริหารและอาจมีนักเรียนในระดับอื่นๆ เป็นคณะกรรมการร่วม แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบแยกเป็นแผนก โดยให้นักเรียนใช้วิธีการใน ระบอบประชาธิปไตย เลือกตั้งคณะกรรมการขึ้นมาบริหารงาน 1 ชุด ให้สมาชิกภายในวงเป็นผู้ คัดเลือก และคณะกรรมการบริหารคัดเลือกผู้ทำงานในหน้าที่ต่างๆ ดังนี้ คือ

2.4.1 ประธาน ได้รับการคัดเลือกจากคณะกรรมการบริหารวง เพื่อทำหน้าที่ควบคุมการดำเนินงานของวงโดยอยู่ในความควบคุมดูแลของครูผู้ฝึกซึ่งจะมอบหมายงานต่างๆ ให้ดำเนินงานช่วยดูแลความเป็นอยู่ ความพร้อมเพรียงของสมาชิกในวง ตลอดจนดูแลคณะกรรมการแผนกอื่นๆ ให้ดำเนินงานไปด้วยความเรียบร้อยราบรื่น และเกิดประสิทธิภาพของงาน

2.4.2 รองประธาน ทำหน้าที่แทนประธานเมื่อประธานไม่อยู่หรือได้รับมอบหมายหน้าที่เป็นกรณีไป และจะทำงานร่วมกับประธานในการบริหารวง

2.4.3 หัวหน้าวง มีหน้าที่ควบคุมสมาชิกในวงในด้านการฝึกซ้อม เพื่อดูแลและควบคุมสมาชิกในวง ตลอดจนการจัดการต่างๆ เกี่ยวกับการฝึกซ้อมทั้งหมด ให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและเกิดประสิทธิภาพในการบรรเลง

2.4.4 รองหัวหน้าวง ทำหน้าที่แทนหัวหน้าวงเมื่อหัวหน้าวงไม่อยู่ หรือร่วมกับหัวหน้าวงในการควบคุมดูแล

2.4.5 หัวหน้ากลุ่มเครื่อง จะแบ่งตามกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อยในแต่ละประเภทของ เครื่องดนตรี ประกอบด้วย 1) กลุ่มเครื่องลมไม้ มีหัวหน้ากลุ่ม 1 คน ทำหน้าที่ดูแล

เครื่องลมไม้ทั้งหมด โดยแบ่งกลุ่มย่อยเป็นกลุ่มเครื่องดนตรีชนิดต่างๆ ซึ่งมี ผู้รับผิดชอบอีกกลุ่มละ 1 คน เช่น กลุ่มคลาริเน็ต กลุ่มแซกโซโฟน เป็นต้น 2) กลุ่มเครื่องทองเหลือง (แบ่งความรับผิดชอบ เช่นเดียวกับกลุ่มเครื่องลมไม้) 3) กลุ่มเครื่องประกอบจังหวะ มีหัวหน้ากลุ่ม 1 คน โดยไม่ต้องแบ่งเป็นกลุ่มย่อย เนื่องจากมีจำนวนสมาชิกที่จะต้องดูแลรับผิดชอบน้อย ทุกกลุ่มจะทำหน้าที่ดูแลความพร้อมเพรียง ควบคุมการฝึกซ้อมในกลุ่ม ตามที่ได้รับมอบหมายจากครูผู้สอน หรือหัวหน้าวง ตลอดจนดูแล สภาพของเครื่องดนตรีและอุปกรณ์ต่างๆ ให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ หากมีปัญหาเกิดขึ้นในส่วนใด ที่รับผิดชอบ ต้องรายงานให้หัวหน้าวงทราบ และปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนต่อไป 4) หัวหน้าแผนก ต่างๆ ได้แก่

1) กลุ่มเครื่องประกอบจังหวะ มีหัวหน้ากลุ่ม 1 คน โดยไม่ต้องแบ่งเป็น กลุ่มย่อย เนื่องจากมีจำนวนสมาชิกที่จะต้องดูแลรับผิดชอบน้อย ทุกกลุ่มจะทำหน้าที่ดูแลความพร้อมเพรียง

2) หัวหน้าแผนกเอกสารและโน้ตเพลงมีหน้าที่ในการดูแลจัดเก็บ ตรวจสอบทำบัญชีต้นฉบับ ถ่ายเอกสาร โน้ตเพลงและอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับเอกสารทั้งหมดของวง

3) หัวหน้าแผนกหนังสือ มีหน้าที่ในการดูแลจัดเก็บบริการยืม ทำบัญชี และตรวจสอบ, หัวหน้าแผนกโสตทัศนูปกรณ์ มีหน้าที่จัดระบบการใช้เครื่องเสียงม้วนเทป ม้วน เทปวีดิทัศน์ แผ่นเสียง และสื่ออื่นๆ ตลอดจนการให้บริการยืม

4) หัวหน้าแผนกเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย มีหน้าที่ดูแลจัดเก็บตรวจสอบสภาพเตรียมความพร้อมในการนำไปใช้ และเก็บเข้าคลังหลังจากซักรีดเรียบร้อยแล้ว

5) หัวหน้าแผนกพัสดุ มีหน้าที่ดูแลอุปกรณ์ต่างๆ ตรวจสอบสภาพทำบัญชีซ่อมแซม และบันทึกเสนอเพื่อส่งร้านซ่อม

6) หัวหน้าแผนกบริการ มีหน้าที่จัดเตรียมการเพื่ออำนวยความสะดวก เช่น น้ำดื่ม หรือแสงสว่างในการฝึกซ้อม จัดของขึ้นรถ และการบริการที่เป็นประโยชน์ ที่วงจะได้รับ ในระบบการบริหารงานนี้ ครูผู้สอนทำหน้าที่เป็นเพียงที่ปรึกษาให้คำแนะนำกลุ่มนักเรียนที่เป็นคณะกรรมการจะเป็นผู้ปฏิบัติ เป็นการฝึกนักเรียนให้รู้จักการทำงานร่วมกันภายในกลุ่มสังคมเบื้องต้น เพื่อฝึกความรับผิดชอบในหน้าที่ รู้จักการแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยตนเอง โดยการดำเนินงานของคณะกรรมการจะอยู่ในวาระเพียง 1 ปี เพื่อฝึกให้นักเรียนได้ทำงานเป็นทั่วถึงกัน หรือกล่าวโดยทั่วไปก็คือ “ไม่ควรทำการบริหารวงให้เป็นเผด็จการ”

7) การเคารพระเบียบ เป็นกลไกสำคัญที่ทำให้เกิดระบบที่ดี เกิดความเรียบร้อยในการทำงานร่วมกัน ซึ่งระเบียบที่จะทำให้บังเกิดผล เช่น 1) ระเบียบในการฝึกซ้อม และออกแสดง นักเรียนต้องฝึกซ้อมเป็นปกติและสม่ำเสมอ ตามวันเวลาที่วางแผนการฝึกซ้อมไว้อย่างเคร่งครัดหากมีความจำเป็นต้องล่าช้าต้องดำเนินการตามระเบียบการลา โดยส่งใบลาที่หัวหน้ากลุ่มทุก

ครั้ง 2) ระเบียบในการใช้เครื่องดนตรี ต้องมีความละเอียดรอบคอบในการใช้และการรักษาเครื่องดนตรีประจำตัวให้สะอาด และมีประสิทธิภาพในการใช้งานได้ดีอยู่เสมอ รู้จักวิธีป้องกันสิ่งที่จะทำให้เกิดการชำรุดเสียหายต่อเครื่องดนตรีของตนที่ครอบครองอยู่อย่างรอบคอบ 3) ระเบียบอื่นๆ ที่สำคัญ เช่น ระเบียบการฝึกซ้อม ระเบียบการดูแล และเก็บรักษาเครื่องดนตรี ระเบียบการใช้โน้ตเพลง ระเบียบการใช้อุปกรณ์ต่างๆ และระเบียบอื่นๆ ที่ไม่ขัดต่อระเบียบของโรงเรียน ระบบรุ่นพี่รุ่นน้อง จะเป็นตัวใช้ระเบียบต่างๆ ได้เป็นอย่างดี ทำให้ทุกคนต้องปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด เพราะทุกคนทราบและเข้าใจถึงจุดประสงค์ของระเบียบนั้นๆ และเคารพในกฎระเบียบ จะทำให้การบริหารวงโยธวาทิตดำเนินไปด้วยดี มีความรักความสามัคคีในหมู่คณะ ซึ่งจะทำให้บังเกิดผลดีต่อสถาบัน

2.5 ความพร้อมทางวิชาการ ครูผู้สอนวงโยธวาทิต ที่จะต้องกำหนดเนื้อหาต่างๆ โดยศึกษาแนวทางการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนวงโยธวาทิต ต้องเตรียมการวางแผนการฝึกซ้อม โดยทั่วไปการฝึกซ้อมในแต่ละวันต้องมุ่งในการสร้างพื้นฐานที่ดีเป็นหลัก เช่น การฝึกการใช้เครื่องดนตรีอย่างถูกต้อง การควบคุมคุณภาพของเสียงในขณะบรรเลง การควบคุมการหายใจ การสร้างคุณภาพเสียงที่ดี การบังคับเสียง สูง ต่ำ สั้น ยาว เบา ดัง เหล่านี้เป็นพื้นฐานสำคัญ ซึ่งต้องใช้เวลาฝึกฝนตามขั้นตอน ซึ่งถ้าทุกคนมีพื้นฐานที่ดี ทำให้การรวมวงบรรเลงมีคุณภาพตามไปด้วย ครูผู้สอนเป็นเพียงผู้ปรุงแต่งเพลงต่างๆ ให้ดีขึ้น มีคุณภาพมากขึ้น เพราะทุกคนมีพื้นฐานที่ดีเพื่อรองรับการปรับเพลงของครูผู้สอน

2.6 ประสานบุคลากร นอกเหนือจากนักเรียนแล้ว ครูผู้สอนนับเป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่ต้องสามารถประสานประโยชน์เข้ากันได้ ทำงานร่วมกันได้ เข้าใจวัตถุประสงค์ของการดำเนินกิจกรรมอย่างแท้จริง และที่สำคัญ คือ ต้องมีใจรักดนตรีรักและเข้าใจเด็ก บุคคลที่เรียกว่าครูที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในกิจกรรมวงโยธวาทิต ประกอบด้วยต้องดูแลความ

2.6.1 ผู้ควบคุมวง ทำหน้าที่เสมือนผู้จัดการวงดุริยางค์ (band manager) เป็นผู้ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานหรือบุคคลที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับกิจกรรมของวง เป็นอยู่ของทุกคน จัดสวัสดิการและผลประโยชน์ต่างๆ วางแนวทางในการปรับปรุงเครื่องดนตรี อุปกรณ์ต่างๆ โน้ตเพลง ตลอดจนห้องซ้อมให้มีคุณภาพที่จะรองรับการฝึกซ้อมได้ จัดหาทุน หาผู้อุปการะมาเสริมงบประมาณในการพัฒนางานให้ดีขึ้น

2.6.2 ครูผู้สอน และครูผู้ช่วย เป็นผู้วางแผนทางวิชาการทั้งหมด จัดวางระบบระเบียบต่างๆ ภายในวง กำหนดตารางการฝึกซ้อมควบคุมการฝึกซ้อม ถ่ายทอดวิชาการทุกด้านกับนักเรียน ประเมินผลการปฏิบัติงาน รวมทั้งการเตรียมการในการออกไปบริการชุมชนในโอกาสต่างๆ และครูผู้สอน หรือครูผู้ช่วยควรมีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่สำคัญ คือ

- ครูผู้สอน หรือครูผู้ช่วยควรมีประสบการณ์ในการสอนวงโยธวาทิต

- ครูผู้สอน หรือครูผู้ช่วยควรมีวิชาความรู้ดี
- ครูผู้สอน หรือครูผู้ช่วยควรมีความสัมพันธ์และมีความผูกพันกับ
- ครูผู้สอน หรือครูผู้ช่วยควรมีอุดมการณ์ที่จะพัฒนาตนตรียของชาติ
- ครูผู้สอน หรือครูผู้ช่วยควรมีความรักและเข้าใจนักเรียนเป็นอย่างดี
- ครูผู้สอน หรือครูผู้ช่วยควรมีความสัมพันธ์กับบุคคลและสถาบันอื่นๆ

ในวงการดนตรี

- ครูผู้สอน หรือครูผู้ช่วยควรรย่นมองผลงาน การที่นักเรียนได้แสดงผลงานทางดนตรีสู่สาธารณชน เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้นักเรียนพัฒนาบุคลิกภาพของตนและกล้าแสดงออก ทำให้มีความรับผิดชอบต่อกิจกรรม มีความภาคภูมิใจในตัวเอง มีประสบการณ์ในหลายๆ ด้าน เช่น ได้เดินทางไปยังสถานที่ต่างๆ ได้พบปะผู้คนในสาขาอาชีพต่างๆ ได้ทราบสภาพที่เป็นจริงรอบๆ ตัว และได้รับใช้สังคมที่ตนเองมีส่วนร่วมทั้งงานจากภาครัฐและเอกชน เช่น งานรับเสด็จฯ งานพระราชพิธีและงานพิธีต่างๆ งานเปิดห้างร้าน หรือการเข้าร่วมในงานเทศกาลต่างๆ เป็นต้น

2.7 งบประมาณ วงโยธวาทิต มีค่าใช้จ่ายที่สูงมาก หากจะทำวงโยธวาทิตให้สมบูรณ์และได้มาตรฐานจะต้องมีการบริหารงบประมาณที่ดี และวางแผนในการจัดงบประมาณด้านต่างๆ ประกอบด้วย

2.7.1 การจัดหางบประมาณ ที่ได้มาจากแหล่งการเงินต่างๆ เช่น งบประมาณจากทางโรงเรียน หรือองค์กรต่างๆ เป็นต้น

2.7.2 งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ ได้แก่ การจัดซื้อเครื่องดนตรี ค่าตอบแทนผู้ฝึกสอน (ถ้ามี) ค่าเครื่องแบบเครื่องแต่งกาย ค่าอุปกรณ์การเก็บการบำรุงรักษาเครื่องดนตรี การนำดนตรี ไปบริการชุมชน การรับบริจาคเป็นเครื่องดนตรี เป็นต้น

2.8 อุปกรณ์ดนตรี เครื่องดนตรีในวงโยธวาทิตมีหลายชนิด ชนิดละหลายจำนวน แต่ละชนิดมีคุณภาพและราคาต่างกัน ดังนั้นก่อนจะจัดตั้งวงโยธวาทิตจึงต้องมีการเตรียมการเกี่ยวกับเรื่องนี้ คือ สำรวจเครื่องดนตรีที่มีอยู่เดิม จัดซ่อมแซมเครื่องดนตรีที่มีอยู่ วางแผนการจัดหา เครื่องดนตรีเพิ่มเติม ดำเนินการจัดซื้อ และจัดเก็บ บำรุงรักษาเครื่องดนตรีให้สะอาดและปลอดภัย

2.9 การฝึกซ้อม การฝึกซ้อมวงโยธวาทิต เป็นการฝึกซ้อมที่มีขั้นตอนและระยะเวลา ในการฝึกซ้อมมาก แต่มักไม่ได้คำนึงถึงเรื่องนี้มากนัก ส่วนใหญ่จะมุ่งฝึกเพื่อริบการใช้งาน ในระยะเวลาอันสั้น จึงไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างจริงจัง ดังนั้น จึงต้องมีการเตรียมการฝึกที่ดี และควรมีแนวทางการฝึก คือ 1) แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ 2) มีแผนการฝึกตลอดปี 3) ฝึกทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ 4) ฝึกระเบียบวินัยให้เกิดขึ้นอย่างจริงจัง 5) มีการตรวจเยี่ยมการฝึกซ้อมอยู่เสมอ (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง) เพื่อขวัญ และกำลังใจของผู้ปฏิบัติ 6) ย้ายสถานที่ฝึกซ้อมบ้างในบางโอกาส เพื่อความตื่นตัวมากขึ้น

7.สนับสนุนให้นักเรียนได้หาความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติม โดยการเข้าร่วมอบรมสัมมนากับสถาบันอื่น หรือทางโรงเรียนจัดให้

2.10 แนวการดำเนินงาน เป็นขั้นตอนจะทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและทำให้วงโยธวาทิตดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

2.10.1 ครูผู้สอน หรือครูผู้ช่วยควรชี้แจงนโยบายและจุดประสงค์ ในการก่อตั้งวงโยธวาทิตในสถานศึกษามีความจำเป็นที่ต้องแจ้งให้ทุกฝ่ายทราบเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันและมีผลต่อการขอความร่วมมือเป็นอย่างยิ่ง จึงจำเป็นที่จะต้องชี้ให้เห็นผลดีของวงโยธวาทิตที่มีต่อชื่อเสียงของสถานศึกษา ต่อนักเรียนตลอดจนบุคคลอื่นๆ ให้เห็นว่าวงโยธวาทิตให้คุณประโยชน์ในลักษณะใดบ้าง เพื่อเป็นการกระตุ้นนักเรียนให้เห็นความสำคัญ และเกิดความตั้งใจที่จะฝึกฝนตนเอง ให้เป็นเลิศทางดนตรี นำความรู้ที่ได้รับไปสร้างสรรค์สังคม และดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข ดังนั้น โรงเรียนต้องวางจุดประสงค์และนโยบายให้ชัดเจน เช่น การเตรียมการฝึก การฝึกวงโยธวาทิตมีความแตกต่างกับการฝึกกีฬาซึ่งครูผู้สอนและนักเรียนต้องใช้ความสามารถเฉพาะตัวและฝึกเป็นกลุ่มน้อย หากว่าใครเอาจริงเอาจังในการฝึกก็จะทำให้ผู้นั้นมีความสามารถสูง แต่การฝึกวงโยธวาทิตจะต้องฝึกร่วมกันประมาณ 10 - 60 คน โดยประมาณ ให้มีความพร้อมในเชิงดนตรีและมีระเบียบวินัย จึงต้องมีการเตรียมการฝึก คือ กำหนดเวลาการฝึก การกำหนดเวลาฝึกเป็นสิ่งสำคัญมาก จึงต้องวางแผนการดำเนินงานโดยคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ คือ 1) จัดทำแผนการฝึก วัน เวลาที่ ชัดเจน 2) การฝึกหลังเวลาโรงเรียนเลิก 3) การนัดหมายกับครูผู้ฝึกที่โรงเรียนเชิญมา 4) การฝึกในวันหยุดราชการ และระหว่างปิดภาคเรียน 5) การฝึกในวันเวลาที่มีการนัดเป็นพิเศษ 6) การฝึกในวันที่นักเรียนไม่เสียเวลาเรียน 7) การฝึกที่ทุกคนพร้อมจะฝึก (ไม่ผิดเวลานัด)

2.10.2 ครูผู้สอน หรือครูผู้ช่วยควรมีวิธีการสอน การฝึกสอนวงโยธวาทิตให้เกิดความพร้อม และมีระเบียบจะต้องใช้ระยะเวลาพอควร เพื่อฝึกให้มีความเก่งกล้าสามารถในการบรรเลง และเกิดความชำนาญสูง ดังนั้นการฝึกให้เกิดผลดีจะต้องฝึกอย่างต่อเนื่องและจริงจังทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ คือ 1) การสอนภาคทฤษฎี โดยการให้ความรู้ด้านต่างๆ เพื่อนำไปใช้ฝึกปฏิบัติ เช่น การสอนโน้ตเพลง การฝึกให้รู้จักจังหวะ สั้น ยาว เบา แรง เป็นต้น การเทียบเสียงเครื่องหมาย และศัพท์เทคนิคทางดนตรีต่างๆ ความเหมาะสมสม่ำเสมอ ช้า-เร็ว ของจังหวะ แนวเสียงประสาน และความสมดุลของเสียง 2) การสอนภาคปฏิบัติ เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถ มีคุณภาพ มีความชำนาญ และมีการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จะใช้การฝึกซ้อมในเบื้องต้น คือ การฝึกตีไม้กลองกับแผ่นไม้ การฝึกตีกลองจริง การฝึกการเดินให้เข้าจังหวะที่ดี การเลือกนักเรียนตามสรีระ และดูความสามารถการเรียนรู้ที่ผ่านการฝึกในเบื้องต้น การฝึกการหายใจที่ถูกต้องเมื่อต้องปฏิบัติ เครื่องดนตรี การฝึกเป่าลมเข้าไปในปากเป่า (กำพวด, ปากปี่) การฝึกเป่าลมเข้าไปในเครื่องดนตรี การฝึกไล่เสียงลมยาว การฝึกการเป่าโดยเน้นความดัง-เบา สลับกัน การฝึกไล่บันได

เสียงจากง่ายไปหายาก การฝึกบทเพลงจากเพลงง่ายไปจนถึงเพลงที่ยากขึ้น การฝึกเพลงที่เน้นเครื่องหมายต่างๆ ในบทเพลง เป็นต้น

2.10.3 ครูผู้สอน หรือครูผู้ช่วยควรมีเทคนิคในการฝึก การฝึกดนตรีแต่ละกลุ่มแต่ละคณะย่อมแตกต่างกัน ตัวโน้ตดนตรีเป็นทฤษฎี ผู้เรียนย่อมเรียนรู้จากทฤษฎีเดียวกันทุกคน แต่เทคนิคการนำไปใช้ไม่เหมือนกัน ตัวอย่าง เช่น การเรียนวิชาครู เรียนจากตำราและครูผู้สอนคนเดียวกัน แต่เมื่อลงมือสอนนักเรียน ย่อมพบปัญหาและสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่ไม่เหมือนกัน จึงต้องใช้เทคนิคในการสอนให้เหมาะสม และปรับให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม การฝึกซ้อมดนตรีก็เช่นเดียวกัน ครูผู้สอนต้องใช้เทคนิคพิเศษในการฝึกซ้อมที่แตกต่างกันออกไป เช่น การแยกฝึกตามชนิดและความถนัดของเครื่องมือ การแบ่งคนสอนออกเป็นกลุ่มตามเครื่องมือ แต่ถ้าคนสอนมีน้อย จะต้องใช้รุ่นพี่ช่วยฝึก เป็นต้น การจัดหาและเลือกเพลงที่เหมาะสม การจัดเครื่องดนตรีตามรูปวง การลงสนามฝึกแยก การลงสนามฝึกรวม มีการพักผ่อนที่ดีพอควร มีการสรุปผลการฝึกทุกครั้ง

2.10.4 ครูผู้สอน หรือครูผู้ช่วยควรมีการศึกษาค้นคว้าในการฝึก การฝึกซ้อมดนตรีเป็นศาสตร์อย่างหนึ่ง ที่มีความก้าวหน้า และพัฒนาไปตามยุคสมัย เพลงต่างๆ อุปกรณ์และเครื่องดนตรีชนิดต่างๆ ย่อมต้องมีการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา トラバใดที่ขาดการค้นคว้า ขาดการพัฒนาจะมีค่าถอยหลังทันที ปัจจุบันวิทยาการก้าวหน้าไปมาก จึงทำให้การพัฒนาด้านดนตรีต้องคล้อยตามให้ทันเหตุการณ์เช่นเดียวกัน การศึกษาค้นคว้า การศึกษาเพิ่มเติม การศึกษา แก่นแท้ที่ถูกต้องของลักษณะและรูปแบบ การศึกษาและดูงานจากหน่วยงานหรือสถาบันมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น ในการสอนดนตรีต้องมีการศึกษาและค้นคว้าในสิ่งต่างๆ คือ 1) จัดเก็บ รวบรวม เพลงที่ใช้ในการบรรเลงให้เป็นหมวดหมู่ที่วางไว้ 2) ค้นคว้าเพลงใหม่ 3) ค้นคว้าลีลาและจังหวะใหม่ 4) ทันสมัยนิยมตามเหตุการณ์ 5) การเลือกเพลงที่จะใช้บรรเลง จะต้องมีความรอบรู้ 6) ด้านทฤษฎี ต้องเอาใจใส่เป็นพิเศษ 7) ต้องหาเวลาวางศึกษาทฤษฎี และการปฏิบัติ ทำกำหนดเวลาตามแผน 8) ศึกษาจากการประกวดและแข่งขันของสถาบันต่างๆ 9) ศึกษาความก้าวหน้าของวงโยธวาทิตในระดับต่างๆ

2.11 การกำหนดจุดประสงค์การฝึกดังนั้น การฝึกวงโยธวาทิตครูผู้สอนหรือผู้ควบคุมวง ต้องแจ้งจุดประสงค์การฝึกให้ นักเรียนทราบ เพราะเพลงที่นำไปบรรเลงในพิธีการมีความแตกต่างกัน การแจ้งจุดประสงค์การฝึกแต่ละครั้งมีผลต่อการฝึกซ้อมให้บรรลุตามเป้าหมาย การนำดนตรีไปบรรเลงจะมีลักษณะต่างๆ กัน ดังนี้ 1) การฝึกเพื่อบรรเลงในงานพระราชพิธี 2) การฝึกเพื่อใช้ในกิจกรรมของโรงเรียน 3) การฝึกเพื่อเข้าร่วมบรรเลงในงานสำคัญ 4) การฝึกเพื่อบรรเลงในงานพิเศษที่ได้รับการติดต่อแต่ละประเภท 5) การฝึกเพื่อเข้าร่วมประกวด

เกียรติศักดิ์ ไพศาล (2560, หน้า 47) ได้กล่าวว่า กระบวนการจัดกิจกรรมวงโยธวาทิต โรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ 1) จัดกิจกรรมการสอนครบถ้วนในการฝึกซ้อมวงโยธวาทิต 2) จัดกิจกรรมการสอนตามขั้นตอนการฝึกซ้อมวงโยธวาทิต 3) นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการสอน 4) จัดกิจกรรมหลากหลาย / เหมาะสมกับวัยผู้เรียน 5) นักเรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลที่แท้จริง

ด้านสื่อการสอน สื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวงโยธวาทิตของโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา แบ่งตามลักษณะของการเล่นดนตรีตามพัฒนาการด้านดนตรีของนักเรียนได้ดังต่อไปนี้

1. การฝึกซ้อม การนั่งบรรเลง (concert) ได้แก่ 1.1) แบบฝึกหัดเบื้องต้น -แบบฝึกหัดโน้ตเพลง 1.2) โน้ตเพลงง่ายๆ 1.3) โน้ตเพลงที่ใช้บรรเลงจริง 1.4) ซีดีประกอบการสอน ประกอบด้วยซีดีเพลงที่เสริมทักษะด้านการฟัง 1.5) คีย์บอร์ด 1.6) เมโทรโนม 1.7) ไมโครโฟน

2. การฝึกซ้อม การเดินแถว (marching) ได้แก่ 2.1) แบบฝึกหัดการเดินแถว 2.2) เครื่องช่วยเคาะจังหวะ 2.3) อุปกรณ์ท่ามาร์ชเพื่อใช้ในการเดิน 2.4) ภาพต้นแบบการเดินแถวในรูปแบบต่างๆ

3. การฝึกซ้อม การแปรขบวนภาคสนาม (display) ได้แก่ 3.1) สนามที่มีขนาดมาตรฐานพร้อมการทำมาร์คเพื่อการเดินแปรแถว 3.2) แผ่นชาร์ตแบบฝึกการเดินแปรขบวนภาคสนาม 3.3) เครื่องขยายเสียงแบบพกพา 3.4) ไมโครโฟน

ด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน วงโยธวาทิตโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา ได้จัดบรรยากาศในการเรียนการสอนที่ เอื้ออำนวยให้แก่ทั้งนักเรียนและครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนี้

1. การจัดอาคารสถานที่ มีการจัดสรรพื้นที่ รวมถึงห้องต่างๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนวงโยธวาทิต ดังต่อไปนี้ 1.1) ห้องสื่อการเรียนรู้ 1.2) ห้องสมุดดนตรี 1.3) ห้องซ้อมกลุ่มเครื่องมือ (section) 1.4) ห้องซ้อมกลุ่ม part 1.5) ห้องซ้อมรวม (band) 1.6) ห้องประชุม 1.7) ห้องพักรู 1.8) มุมดนตรีโรงเรียน 1.9) ห้องเก็บเครื่องดนตรี 1.10) ห้องเก็บเครื่องแต่งกาย 1.11) มุมความเชื่อ ศาสนา นอกจากห้องเรียนต่างๆ ดังกล่าวแล้ว ยังสามารถใช้พื้นที่รอบๆ บริเวณอาคารเรียน ภายใน

ด้านการวัดและการประเมินผล ได้แก่ 1) เรียนการสอน 2) วิธีการวัดสอดคล้องกับพฤติกรรมที่กำหนดไว้ในจุดประสงค์ 3) เครื่องมือในการวัดสอดคล้องกับพฤติกรรมที่กำหนดไว้ในจุดประสงค์ 4) วิธีการวัดและเครื่องมือสอดคล้องกับขั้นตอน 5) วิธีการวัดและเครื่องมือสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการ 6) วิธีการวัดและเครื่องมือสอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน

ศักดิ์ดา ทองทิพย์มาก (2561, หน้า 19) สรุปว่า การบริหารจัดการวงโยธวาทิต คือ การทำงานร่วมกันของกลุ่มบุคคลในโรงเรียน และเพื่อให้การดำเนินงานกิจกรรมด้านวงโยธวาทิตของโรงเรียนสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ มีองค์ประกอบหลักๆ ดังนี้

นโยบายและการวางแผน คือ การดำเนินงานที่มีระบบรูปแบบวางแผนไว้ล่วงหน้า ครูผู้สอนจะร่วมวางแผนกับคณะกรรมการของวงซึ่งประกอบด้วย หัวหน้าวง รองหัวหน้าวง หัวหน้าเครื่องดนตรี หัวหน้ากลุ่ม เครื่องดนตรี และหัวหน้าผู้รับผิดชอบในเรื่องต่างๆ และนอกจากนี้ยังมีนักเรียนรุ่นพี่ที่จบการศึกษาไปแล้วเข้าร่วมวางแผน โดยมีการประชุมปรึกษาหารือในการทำงานมีการวางแผนงานที่จะทำให้วงโยธวาทิตมีการพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ ในแต่ละปี

บุคคล มีความสำคัญอันดับแรก เพราะบุคคลที่จะมาดำเนินงานเป็นครูผู้สอนและครูผู้ช่วย ควบคุมวงโยธวาทิตจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน และเป็นผู้เสียสละ มีความอดทน อดกลั้น มีมนุษยสัมพันธ์ มีการประสานงานที่ดี ตลอดจนความมีน้ำใจ ไม่เห็นแก่ตัว ไม่เห็นแก่ได้ และเป็นผู้กว้างขวางที่สามารถขอความร่วมมือบุคลากรจากภายนอกสถาบัน ให้มาร่วมงานได้บ้าง ในบางโอกาสเป็นบุคลากรในโรงเรียนมีหน้าที่ในการประสานงานในด้านต่างๆ และการอำนวยความสะดวกในทุกๆ ด้าน หัวหน้าคณะทำงานเป็นผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ดำเนินงานแนวทางการจัดระบบการบริหารบุคคล

นักดนตรี/นักเรียน เกณฑ์การคัดเลือกนักดนตรี นักดนตรีถือเป็นบุคคลสำคัญที่สุดในวงโยธวาทิต ดังนั้นการคัดเลือกนักดนตรีควรมีการศึกษาประวัติของนักดนตรีแต่ละคนอย่างละเอียด ทั้งการตรวจสอบคุณสมบัติ และเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับความสะดวกในการที่จะเป็นนักดนตรีที่ดี ครูผู้สอนจำเป็นต้องทราบข้อมูลต่างๆ ของนักเรียนเป็นอย่างดี ทั้งนี้เพื่อหาทางสนับสนุนให้นักเรียนได้รับความรู้อย่างถูกต้องตามความเหมาะสมของสภาพร่างกายและจิตใจ ดังนั้นการคัดเลือกนักดนตรีและทำทะเบียนประวัติควรศึกษาเรื่องต่อไปนี้ คือ บุคลิกลักษณะ และความสมบูรณ์ทางร่างกาย ความรู้พื้นฐานทางดนตรี ความรักในดนตรี ความตั้งใจในการฝึกซ้อม การสนับสนุนจาก ครู อาจารย์ บิดา มารดา และญาติพี่น้อง การอุทิศเวลาในการฝึกซ้อม และการอุทิศเวลาให้กับงาน ส่วนรวม ผลการเรียนรู้ความสนใจ และประสบการณ์ทางดนตรี ระดับชั้นที่ศึกษา ความสามารถพิเศษ ครูประจำชั้น วิชาที่เรียน ตลอดจนแผนการเรียน อาชีพของบิดา มารดา และผู้ปกครอง บริเวณที่อยู่ และที่พักอาศัย โรคประจำตัว การคบหาสมาคมกับเพื่อนข้อมูลอื่นๆ

สิ่งที่สำคัญในการรับสมัครใหม่ นักเรียนต้องมีใจรักดนตรีต้องได้รับอนุญาตจากผู้ปกครอง เพราะบางครั้งนักเรียนมีใจรักและต้องการที่จะเรียนรู้ทางดนตรี แต่ผู้ปกครองไม่สนับสนุน นักเรียนบ้านไกล เป็นสาเหตุสำคัญมากเพราะจะต้องขอมจนถึงตอนเย็น ถ้าบ้านไกลจะมีปัญหาในการเดินทาง จึงต้องมีผู้ปกครองยินยอมในการเข้าร่วมในกิจกรรม เพราะเมื่อผู้ปกครองอนุญาตแล้ว หากเกิดปัญหาอะไรต้องรับผิดชอบร่วมกัน

งบประมาณ ครูผู้สอนควรให้ความสำคัญในการเสนองบประมาณ และโครงการประจำปี เพื่อเสนอต่อโรงเรียน ในการจัดหางบประมาณการสนับสนุนของบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกโรงเรียนควบคุมการใช้งบประมาณที่ได้รับ โดยจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย รายงานผลการใช้งบประมาณ และผลการดำเนินงานประจำปีภาคเรียน/ปีการศึกษา งบประมาณ วงโยธวาทิตมีค่าใช้จ่ายที่สูงมากหากจะทำวงโยธวาทิตให้สมบูรณ์และได้มาตรฐานจะต้องมีการบริหารงบประมาณที่ดีและวางแผนในการจัดงบประมาณด้านต่างๆ ประกอบด้วย 1) การจัดหางบประมาณ (ได้มาจากแหล่งการเงินต่างๆ) 2) งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ ได้แก่ การจัดซื้อเครื่องดนตรี ค่าตอบแทนผู้ฝึกสอน (ถ้ามี) ค่าเครื่องแบบเครื่องแต่งกาย ค่าอุปกรณ์การเก็บการบำรุงรักษา เครื่องดนตรี การนำดนตรีไปบริการชุมชนการรับบริจาคเป็นเครื่องดนตรี เป็นต้น 3) อุปกรณ์ดนตรี เครื่องดนตรีในวงโยธวาทิตมีหลายชนิด ชนิดหลายจำนวน แต่ละชนิดมีคุณภาพและราคาต่างกัันดังนั้น ก่อนจะจัดตั้งวงโยธวาทิตจึงต้องมีการเตรียมการเกี่ยวกับเรื่องนี้ คือ สำรวจเครื่องดนตรีที่มีอยู่เดิม จัดซ่อมแซมเครื่องดนตรีที่มีอยู่ วางแผนจัดหาเครื่องดนตรีเพิ่มเติม ดำเนินการจัดซื้อ (ควรที่จะต้องมีการศึกษาจากผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านดนตรีสากลเพื่อป้องกันความผิดพลาดในเรื่องของคุณภาพและความคงทนถาวร) จัดเก็บบำรุงรักษาเครื่องดนตรี ให้สะอาดและปลอดภัย

กระบวนการสอนและการฝึกซ้อม สอดคล้องกับ ธนากร แพทย์วงศ์ (2541, หน้า 91) จัดระบบ การจัดระบบการฝึกซ้อมวงโยธวาทิต ที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพ และเป็นการแบ่งเบาภาระของครูผู้สอนได้บ้างในบางโอกาส หรือในกรณีที่โรงเรียนนั้นมีครูผู้สอนน้อย สามารถจัดได้เป็น 3 ระบบ คือ

1. ระบบรุ่นพี่ รุ่นน้อง (senior and senior) เป็นระบบที่สำคัญอย่างมาก ทำให้กิจกรรมดำเนินไปได้อย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง คำว่า “รุ่นพี่ รุ่นน้อง” หมายถึงการอยู่ร่วมกันอย่างพี่น้อง เคารพในอาวุโสระดับชั้นหรืออายุ ซึ่งให้ความเกรงใจให้ความเชื่อถือร่วมมือร่วมแรง แสดงน้ำใจซึ่งกันและกัน ใครเป็นพี่ก็ย่อมภูมิใจในความเป็นพี่ เพราะมีน้องให้ความเชื่อถือ พี่จะดูแลรุ่นน้องถ่ายทอดวิชาความรู้ที่ได้รับจากครูผู้สอนมาก่อนให้รุ่นน้อง ซึ่งพี่คิดเสมอว่าน้องก็คือ ตัวแทนของพี่ในวันข้างหน้าเมื่อพี่จบการศึกษาไป และก็จะใช้ระบบนี้เรื่อยไปอย่างต่อเนื่องทุกปี รุ่นน้องจะเกิดความอบอุ่นเพราะมีคนที่มีความสามารถคอยชี้แนะ และอยู่ร่วมเป็นที่ปรึกษาด้วยความอบอุ่น การจัดระบบ แบบนี้ทำให้วงโยธวาทิตมีความเป็นปึกแผ่น มีความรักความสามัคคีกลมเกลียวไม่เกิดการกระทบกระทั่งกัน แต่ครูผู้สอนต้องคอยดูแลให้คำแนะนำด้วยในบางโอกาส

2. ระบบสร้างคนรุ่นใหม่ทดแทน ต้องยอมรับว่าในทุกปีมีรุ่นพี่ที่จบการศึกษา ดังนั้นต้องมีการสร้างนักเรียนรุ่นใหม่ขึ้นมาทดแทน ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญเรื่องหนึ่งและถือว่าเป็นงานที่หนักมากจึงต้องมีระบบมารองรับ คือ เปิดรับสมัครนักเรียนเมื่อเริ่มปีการศึกษาใหม่แล้วเริ่มฝึกตามกระบวนการที่กำหนดไว้ตามขั้นตอน ซึ่งกว่าที่นักเรียนจะได้ฝึกเครื่องดนตรีนั้นต้องผ่านขั้นตอนอย่างมากมายและ

นักเรียนทุกคนต้องเริ่มต้นด้วยเครื่องดนตรีชิ้นแรกเหมือนกัน คือ “กลอง” ก่อนจะเล่นเครื่องดนตรีประเภทอื่นๆ ครูผู้สอนต้องวัดความฉลาดของนักเรียนเป็นสำคัญ นอกจากนั้นก็ดูสิ่งอื่นๆ ประกอบ เช่น ความตั้งใจ ความอดทน ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับระบบของวง ความพร้อมเพรียง ความขยันหมั่นเพียร ขนาดของร่างกาย ความสั้นยาวของช่วงแขน ลักษณะของนิ้วมือ ความหนาบางของริมฝีปาก ความแข็งแรงของฟัน ลักษณะรูปฟัน และลักษณะคาง เป็นต้น

การพิจารณาองค์ประกอบข้างต้นต้องอาศัยหลักวิชาการประสบการณ์และความชำนาญของครูผู้สอนอย่างมาก เพื่อป้องกันความผิดพลาดอันเป็นอุปสรรคต่อตัวนักเรียนในการพัฒนาการเล่น เครื่องดนตรีชนิดต่างๆ อย่างไรก็ตามสิ่งที่ไม่ควรมองข้าม คือ ความสนใจและความสมัครใจของนักเรียน ว่าชอบเครื่องดนตรีชนิดที่ได้รับการเลือกให้หรือไม่ ในการประกอบการพิจารณาด้วย ทั้งนี้ เพราะมีผลหลายประการที่จะตามมาในระยะเวลา 1 ปีแรก นักเรียนฝึกใหม่ยังไม่ได้ร่วมการฝึกในวง จะเข้าวงก็ต่อเมื่อปีที่ 2 และนักเรียนรุ่นพี่ปีสุดท้ายได้รับการอนุญาตให้พักเพื่อเตรียมการในเรื่อง การศึกษาต่อ แต่ก็ยังเข้าร่วมบรรเลงบ้างในบางโอกาส ดังนั้นเมื่อสรุปการจัดระบบดังกล่าว จะแบ่งนักเรียนในวงโยธวาทิตออกเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มรุ่นใหม่คือนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2) กลุ่มรุ่นปัจจุบันคือนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 3) กลุ่มเตรียมตัวจบการศึกษาคือนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 บางครั้งมีปัญหาอยู่บ้างในหลายๆ โรงเรียน คือ นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ออกไป ศึกษาต่อในสถาบันอื่นๆ สิ่งนี้ควรเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนที่ต้องใช้วิธีการของตนเองในการโน้มน้าวจิตใจนักเรียน แต่ถ้าไม่ได้ผลก็ควรสนับสนุนเพราะอนาคตของนักเรียนคงไม่ได้ยึดมั่นกับการเป็นนักดนตรีอย่างเดียว ครูผู้สอนต้องให้นักเรียนได้เลือกเรียนในสิ่งที่ต้องการและมีความถนัด

3. ระบบบริหารวงในระดับนักเรียนในกลุ่มของรุ่นปัจจุบัน คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จะเป็นคณะกรรมการในการบริหารงานของวงโยธวาทิต ซึ่งให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็นแกนนำในการบริหารและอาจมีนักเรียนในระดับอื่นๆ เป็นคณะกรรมการร่วม แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบแยกเป็นแผนก โดยให้นักเรียนใช้วิธีการในระบอบประชาธิปไตย เลือกตั้งคณะกรรมการขึ้นมาบริหารงาน 1 ชุด ให้สมาชิกภายในวงเป็นผู้คัดเลือก และคณะกรรมการบริหารคัดเลือกผู้ทำงานในหน้าที่ต่างๆ ดังนี้ คือ

3.1 ประธานได้รับการคัดเลือกจากคณะกรรมการบริหารวงเพื่อทำหน้าที่ควบคุมดำเนินงานของวงโดยอยู่ในความควบคุมดูแลของครูผู้ฝึกซึ่งจะมอบหมายงานต่างๆ ให้ดำเนินงาน ช่วยดูแลความเป็นอยู่ ความพร้อมเพรียงของสมาชิกในวง ตลอดจนดูแลคณะกรรมการแผนกอื่นๆ ให้ดำเนินงานไปด้วยความเรียบร้อยราบรื่นและเกิดประสิทธิภาพของงาน

3.2 รองประธาน ทำหน้าที่แทนประธานเมื่อประธานไม่อยู่หรือได้รับมอบหมายหน้าที่ เป็นกรณีไปและจะทำงานร่วมกับประธานในการบริหารวง

3.3 หัวหน้าวงมีหน้าที่ควบคุมสมาชิกในวงในด้านการฝึกซ้อม เพื่อดูแลและควบคุมสมาชิกในวงตลอดจนการจัดการต่างๆ เกี่ยวกับการฝึกซ้อมทั้งหมดให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและเกิดประสิทธิภาพในการบรรเลง

3.4 รองหัวหน้าวง ทำหน้าที่แทนหัวหน้าวงเมื่อหัวหน้าวงไม่อยู่ หรือร่วมกับหัวหน้าวงในการควบคุมดูแลเครื่องดนตรี

3.5 หัวหน้ากลุ่มเครื่องจะแบ่งตามกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อยในแต่ละประเภทขอ

3.5.1 กลุ่มเครื่องลมไม้ มีหัวหน้ากลุ่ม 1 คน ทำหน้าที่ดูแลเครื่องลมไม้ทั้งหมด โดยแบ่งกลุ่มย่อยเป็นกลุ่มเครื่องดนตรีชนิดต่างๆ ซึ่งมีผู้รับผิดชอบอีกกลุ่มละ 1 คน เช่น กลุ่มคลาริเน็ต กลุ่มแซกโซโฟน เป็นต้น

3.5.2 กลุ่มเครื่องทองเหลือง (แบ่งความรับผิดชอบเช่นเดียวกับกลุ่มเครื่องลมไม้)

3.5.3 กลุ่มเครื่องประกอบจังหวะ มีหัวหน้ากลุ่ม 1 คน โดยไม่ต้องแบ่งเป็นกลุ่มย่อย เนื่องจากมีจำนวนสมาชิกที่ต้องดูแลรับผิดชอบน้อย ทุกกลุ่มจะทำหน้าที่ดูแลความพร้อมเพรียงควบคุมการฝึกซ้อมในกลุ่ม ตามที่ได้รับมอบหมายจากครูผู้สอน หรือหัวหน้าวง ตลอดจนดูแลสภาพของเครื่องดนตรีและอุปกรณ์ต่างๆ ให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ หากมีปัญหาเกิดขึ้นในส่วนใดที่รับผิดชอบ ต้องรายงานให้หัวหน้าวงทราบและปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนต่อไป

4. หัวหน้าแผนกต่างๆ ประกอบด้วย

4.1 กลุ่มเครื่องประกอบจังหวะ มีหัวหน้ากลุ่ม 1 คน โดยไม่ต้องแบ่งเป็นกลุ่มย่อย เนื่องจากมีจำนวนสมาชิกที่ต้องดูแลรับผิดชอบน้อยทุกกลุ่มจะทำหน้าที่ดูแลความพร้อมเพรียง

4.2 หัวหน้าแผนกเอกสารและโน้ตเพลงมีหน้าที่ในการดูแลจัดเก็บตรวจสอบทำบัญชีต้นฉบับถ่ายเอกสารโน้ตเพลงและอื่นๆ ที่เกี่ยวกับเอกสารทั้งหมดของวง

4.3 หัวหน้าแผนกหนังสือ มีหน้าที่ในการดูแลจัดเก็บบริการยืม ทำบัญชีและตรวจสอบ

4.4 หัวหน้าแผนกโสตทัศนูปกรณ์ มีหน้าที่จัดระบบการใช้เครื่องเสียงม้วนเทป ม้วนเทปวีดิทัศน์แผ่นเสียงและสื่ออื่นๆ ตลอดจนการให้บริการยืม

4.5 หัวหน้าแผนกเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย มีหน้าที่ดูแลจัดเก็บตรวจสอบความพร้อมในการนำไปใช้และเก็บเข้าคลังหลังจากซักรีดเรียบร้อยแล้ว

4.6 หัวหน้าแผนกพัสดุ มีหน้าที่ดูแลอุปกรณ์ต่างๆ ตรวจสอบสภาพทำบัญชีซ่อมแซมและบันทึกเสนอเพื่อส่งร้านซ่อม

4.7 หัวหน้าแผนกบริการ มีหน้าที่จัดเตรียมการเพื่ออำนวยความสะดวก เช่น น้ำดื่ม หรือแสงสว่างในการฝึกซ้อม จัดของขึ้นรถ และการบริการที่เป็นประโยชน์ที่วงจะได้รับในระบบ

การบริหารงานนี้ ครูผู้สอนทำหน้าที่เป็นเพียงที่ปรึกษาให้คำแนะนำกลุ่มนักเรียนที่เป็นคณะกรรมการจะเป็นผู้ปฏิบัติ เป็นการฝึกนักเรียนให้รู้จักการทำงานร่วมกันภายในกลุ่มสังคม เบื้องต้น เพื่อฝึกความรับผิดชอบในหน้าที่ รู้จักการแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยตนเอง โดยการดำเนินงานของคณะกรรมการจะอยู่ในวาระเพียง 1 ปี เพื่อฝึกให้นักเรียนได้ทำงานเป็นทั่วถึงกันหรือกล่าว โดยทั่วไปก็คือ “ไม่ควรทำการบริหารวงให้เป็นเผด็จการ” เคารพระเบียบ เป็นกลไกสำคัญที่ทำให้เกิดระบบที่ดี เกิดความเรียบร้อยในการทำงานร่วมกัน ซึ่งระเบียบที่จะทำให้บังเกิดผลดี ได้แก่

4.7.1 ระเบียบในการฝึกซ้อมและออกแสดง นักเรียนต้องฝึกซ้อมเป็นปกติ และสม่ำเสมอ ตามวันเวลาที่วางแผนการฝึกซ้อมไว้อย่างเคร่งครัด หากมีความจำเป็นต้องลาต้องดำเนินการตามระเบียบการลาโดยส่งใบลาที่หัวหน้ากลุ่มทุกครั้ง

4.7.2 ระเบียบในการใช้เครื่องดนตรีต้องมีความละเอียดรอบคอบในการใช้ และการรักษาเครื่องดนตรีประจำตัวให้สะอาด และมีประสิทธิภาพในการใช้งานได้ดียิ่งเสมอ รู้จักวิธีป้องกันสิ่งที่จะทำให้เกิดการชำรุดเสียหายต่อเครื่องดนตรีของตนที่ครอบครองอยู่อย่างรอบคอบ

4.7.3 ระเบียบอื่นๆที่สำคัญ เช่น ระเบียบการฝึกซ้อม ระเบียบการดูแล และเก็บรักษาเครื่องดนตรี ระเบียบการใช้โน้ตเพลงระเบียบการใช้อุปกรณ์ต่างๆ และระเบียบอื่นๆ ที่ไม่ขัดต่อระเบียบของโรงเรียน ระบบรุ่นพี่ รุ่นน้อง จะเป็นตัวใช้ระเบียบต่างๆ ได้เป็นอย่างดี ทำให้ทุกคนต้องปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด เพราะทุกคนทราบและเข้าใจถึงจุดประสงค์ของระเบียบนั้นๆ และเคารพในกฎระเบียบ จะทำให้การบริหารวงโยธวาทิตดำเนินไปด้วยดีมีความรักความสามัคคีในหมู่คณะซึ่งจะทำให้บังเกิดผลดีต่อสถานศึกษา

5. การฝึกซ้อม การฝึกซ้อมวงโยธวาทิต เป็นการฝึกซ้อมที่มีขั้นตอนและระยะเวลาในการฝึกซ้อมมาก (แต่มักไม่ได้คำนึงถึงเรื่องนี้มากนัก ส่วนใหญ่จะมุ่งฝึกเพื่อรับการใช้งานในระยะเวลาอันสั้น จึงไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างจริงจัง) ดังนั้นจึงต้องมีการเตรียมการฝึกที่ดีและควรมีแนวการฝึก คือ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ มีแผนการฝึกตลอดปี ฝึกทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ฝึกระเบียบวินัยให้เกิดขึ้นอย่างจริงจัง มีการตรวจเยี่ยมการฝึกซ้อมอยู่เสมอ (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง) เพื่อขวัญและกำลังใจของผู้ปฏิบัติ ย้ายสถานที่ฝึกซ้อมบ้างในบางโอกาสเพื่อความตื่นตัวมากขึ้น สนับสนุนให้นักเรียนได้หาความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติม โดยการเข้าร่วมอบรมสัมมนากับสถาบันอื่นหรือทางโรงเรียนจัดให้แนวการดำเนินงานเป็นขั้นตอนจะทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและทำให้วงโยธวาทิตดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ดังนี้

5.1 ชี้แจงนโยบายและจุดประสงค์ ในการก่อตั้งวงโยธวาทิตในสถานศึกษามีความจำเป็นที่ต้องแจ้งให้ทุกฝ่ายทราบ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน และมีผลต่อการขอความร่วมมือเป็นอย่างยิ่ง จึงจำเป็นที่จะต้องชี้ให้เห็นผลดีของวงโยธวาทิต ที่มีต่อชื่อเสียงของสถานศึกษาต่อนักเรียน ตลอดจนบุคคลอื่นๆ ให้เห็นว่าวงโยธวาทิตให้คุณประโยชน์ในลักษณะใดบ้าง เพื่อเป็น

การกระตุ้นนักเรียนให้เห็นความสำคัญ และเกิดความตั้งใจที่จะฝึกฝนตนเองให้เป็นเลิศทางดนตรี นำความรู้ที่ได้รับไปสร้างสรรค์สังคม และดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข ดังนั้นโรงเรียนต้องวางจุดประสงค์และนโยบายให้ชัดเจน

5.2 การเตรียมการฝึก การฝึกวงโยธวาทิต มีความแตกต่างกับการฝึกกีฬา ซึ่งครูผู้สอนและนักเรียนต้องใช้ความสามารถเฉพาะตัวและฝึกเป็นกลุ่มน้อยหากว่าใครเอาจริงเอาจังในการฝึกก็จะทำให้ผู้นั้นมีความสามารถสูง แต่การฝึกวงโยธวาทิตจะต้องฝึกร่วมกันประมาณ 10 - 60 คนโดยประมาณ ให้มีความพร้อมในเชิงดนตรีและมีระเบียบวินัยจึงต้องมีการเตรียมการฝึก คือ กำหนดเวลาการฝึก กำหนดเวลาฝึกเป็นสิ่งสำคัญมาก จึงต้องวางแผนการดำเนินงานโดย คำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ คือ จัดทำแผนการฝึกวันเวลาที่ชัดเจน การฝึกหลังเวลาโรงเรียนเลิก การนัดหมาย กับครูผู้ฝึกที่โรงเรียนเชิญมา การฝึกในวันหยุดราชการและระหว่างปิดภาคเรียน การฝึกในวันเวลาที่ มีการนัดเป็นพิเศษ การฝึกในวันที่นักเรียนไม่เสียเวลาเรียนการฝึกที่ทุกคนพร้อมจะฝึก (ไม่ผิดเวลา นัด) วิธีการสอนการฝึกสอนวงโยธวาทิตให้เกิดความพร้อมและมีระเบียบ จะต้องใช้ระยะเวลาพอควรเพื่อฝึกให้มีความเก่งกล้าสามารถในการบรรเลงและเกิดความชำนาญสูง ดังนั้นการฝึกให้เกิดผลดีจะต้องฝึกอย่างต่อเนื่องและจริงจังทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติคือ

5.3 การสอนภาคทฤษฎีโดยให้ความรู้ด้านต่างๆ เพื่อนำไปใช้ฝึกปฏิบัติ เช่น การสอน โน้ตเพลงการฝึกให้รู้จักจังหวะสั้นยาวเบาแรง เป็นต้น การเทียบเสียง เครื่องหมายและ ศัพท์เทคนิคทาง ดนตรีต่างๆ ความเหมาะสมสม่ำเสมอช้า-เร็วของจังหวะ แนวเสียงประสานและความสมดุลของเสียง

5.4 การสอนภาคปฏิบัติเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถ มีคุณภาพ มีความชำนาญ และมีการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จะใช้การฝึกซ้อมในเบื้องต้น คือ การฝึกตีไม้กลองกับแผ่นไม้ การฝึกตีกลองจริง การฝึกการเดินให้เข้าจังหวะที่ดี การเลือกนักเรียนตามสรีระและดูความสามารถ การเรียนรู้ที่ผ่านการฝึกในเบื้องต้นการฝึกการหายใจที่ถูกต้องเมื่อต้องปฏิบัติเครื่องดนตรี การฝึกเป่าลมเข้าไปในปากเป่า (กำพวด, ปากปี) การฝึกเป่าลมเข้าไปในเครื่องดนตรี การฝึกไล่เสียงลมยาว การฝึกการเป่าโดยเน้นความดัง-เบาสลับกัน การฝึกไล่บันไดเสียงจากง่ายไปหายาก การฝึกบทเพลงจากเพลงง่ายไปจนถึงเพลงที่ยากขึ้น การฝึกเพลงที่เน้นเครื่องหมายต่างๆในบทเพลง

5.5 เทคนิคในการฝึก การฝึกดนตรีแต่ละกลุ่ม แต่ละคณะย่อมแตกต่างกัน ตัวโน้ตดนตรีเป็นทฤษฎี ผู้เรียนย่อมเรียนรู้จากทฤษฎีเดียวกันทุกคน แต่เทคนิคการนำไปใช้ไม่เหมือนกัน ตัวอย่าง เช่น การเรียนวิชาครู เรียนจากตำราและครูผู้สอนคนเดียวกัน แต่เมื่อลงมือสอนนักเรียนย่อมพบปัญหาและสิ่งแวดลอมต่างๆ ที่ไม่เหมือนกัน จึงต้องใช้เทคนิคในการสอนให้เหมาะสม และปรับให้เข้ากับสิ่งแวดลอม การฝึกซ้อมดนตรีก็เช่นเดียวกันครูผู้สอนต้องใช้เทคนิคพิเศษในการฝึกซ้อมที่แตกต่างกันออกไป คือ การแยกฝึกตามชนิดและความถนัดของเครื่องมือ แบ่งคนสอนออกเป็นกลุ่ม

ตามเครื่องมือ ถ้าคนสอนมีน้อยจะต้องใช้รุ่นพี่ช่วยฝึก การจัดหาและเลือกเพลงที่เหมาะสม การจัดเครื่องดนตรีตามรูปร่าง การลงสนามฝึกแยก การลงสนามฝึกรวม มีการพักผ่อนที่ดีพอควรมีการสรุปผลการฝึกทุกครั้ง

5.6 การศึกษาค้นคว้าในการฝึก การฝึกซ้อมดนตรีเป็นศาสตร์อย่างหนึ่ง ที่มีความก้าวหน้า และพัฒนาไปตามยุคสมัย เพลงต่างๆ อุปกรณ์และเครื่องดนตรีชนิดต่างๆ ย่อมต้องมีการปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา トラバิดที่ขาดการค้นคว้าขาดการพัฒนาจะมีค่าถอยหลังทันที ปัจจุบันวิทยาการก้าวหน้าไปมาก จึงทำให้การพัฒนาด้านดนตรีต้องคล้อยตามให้ทันเหตุการณ์ เช่นเดียวกัน การศึกษาค้นคว้า การศึกษาเพิ่มเติม การศึกษาแก่นแท้ที่ถูกต้องของลักษณะและรูปแบบ การศึกษาและดูงานจากหน่วยงานหรือสถาบันมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งดังนั้นในการสอนดนตรีต้องมีการศึกษาและค้นคว้าในสิ่งต่างๆ คือ จัดเก็บรวบรวมเพลงที่ใช้ในการบรรเลงให้เป็นหมวดหมู่ ค้นคว้าเพลงใหม่ ค้นคว้าลีลาและจังหวะใหม่ ทันสมัยนิยมตามเหตุการณ์ การเลือกเพลงที่จะใช้บรรเลงจะต้องมีความรอบรู้ ด้านทฤษฎีต้องเอาใจใส่เป็นพิเศษ ต้องหาเวลาว่างศึกษาทฤษฎี และการปฏิบัติกำหนดเวลาตามแผนที่วางไว้ศึกษาจากการประกวดและแข่งขันของสถาบันต่างๆ ศึกษาความก้าวหน้าของวงโยธวาทิตในระดับต่างๆ

5.7 การกำหนดจุดประสงค์การฝึกการฝึกวงโยธวาทิตครูผู้สอนหรือผู้ควบคุมวงต้องแจ้งจุดประสงค์การฝึกให้นักเรียนทราบเพราะเพลงที่นำไปบรรเลงในพิธีการมีความแตกต่างกัน การแจ้งจุดประสงค์การฝึกแต่ละครั้งมีผลต่อการฝึกซ้อมให้บรรลุตามเป้าหมาย การนำดนตรีไปบรรเลงจะมีลักษณะต่างๆ กันดังนี้

5.7.1 การฝึกเพื่อบรรเลงในงานพระราชพิธี

5.7.2 การฝึกเพื่อใช้ในกิจกรรมของโรงเรียน

5.7.3 การฝึกเพื่อเข้าร่วมบรรเลงในงานสำคัญ

5.7.4 การฝึกเพื่อบรรเลงในงานพิเศษที่ได้รับการติดต่อแต่ละประเภท

5.7.5 การฝึกเข้าร่วมประกวด

เทคโนโลยี/อุปกรณ์

เทคโนโลยีและอุปกรณ์เป็นสิ่งที่ช่วยอำนวยความสะดวก เรื่องการเรียนรู้และพัฒนาในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลของวงโยธวาทิตได้ ดังนี้

1. สื่อออนไลน์ สามารถสืบค้นประวัติความเป็นมารูปแบบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวงโยธวาทิต เพื่อฟังเพลงรับชมภาพ สิ่งที่เป็นแบบอย่างให้กับวงโยธวาทิต สั่งซื้อโน้ตเพลงแบบฝึกหัดและเพลงทางออนไลน์ได้

2. เครื่องบันทึกภาพและเสียง สามารถใช้อัดเสียงบันทึกภาพรูปแบบวิดีโอ ใช้ในการดูและเช็คย้อนหลังการฝึกซ้อมเรื่องคุณภาพของเสียง ภาพรวมของรูปแบบการแปรขบวนการโยธวาทิต อื่นๆ เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องและพัฒนาต่อไป

3. โปรแกรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โปรแกรมเขียนโน้ตสกออร์ โปรแกรมใช้ออกแบบการเดินของวงโยธวาทิต เป็นรูปแบบกำหนดตัวเลขสัญลักษณ์ เพื่อให้ผู้บรรเลงสามารถปฏิบัติการเดินทางตามจุดต่างๆ เป็นตัวเลขและสัญลักษณ์ที่ถูกกำหนดไว้ได้อย่างแม่นยำมากขึ้น

การเลือกบทเพลงสำหรับวงโยธวาทิต สอดคล้องกับ ธนากร แพทย์วังษ์ (2541, หน้า 41) ปัจจัยในการเลือกบทเพลงสำหรับบรรเลง ประการแรก พิจารณาจากความสามารถของนักเรียนเป็นหลัก ซึ่งมาตรฐานความสามารถจะเป็นตัวแปรในการเลือกบทเพลง คือ ต้องเลือกบทเพลงที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้บรรเลงที่มีอยู่ ณ เวลานั้น ไม่ควรยึดตามความต้องการของครูผู้สอนหรือผู้อำนวยการเพลงเป็นหลักในการคัดเลือกบทเพลงในการจัดการเรียนการสอนควรที่คำนึงถึงในเรื่องดังกล่าวอย่างมาก ซึ่งบางโรงเรียนยังไม่คำนึงในหลักวิธีการในข้อนี้มักนิยมความสามารถของบุคคลอื่นหรือโรงเรียนอื่นเป็นเกณฑ์ แล้วนำมายึดถือปฏิบัติในการฝึกวงโยธวาทิตภายในโรงเรียนของตนเอง ปัญหาจึงเกิดขึ้นอย่างเห็นได้ชัด เป็นผลทำให้การบรรเลงไม่ได้บรรลุจุดประสงค์ที่วางไว้ ทั้งนี้ก็เพราะความสามารถเฉพาะตัวหรือความสามารถในการรวมวงยังไม่ถึงจุดที่จะเลือกปฏิบัติตามอย่างนั้นกล่าวโดยสรุปก็คือ เลือกบทเพลงที่ยากเกินความสามารถของนักเรียนทำให้ไม่สามารถปฏิบัติได้ ดังจะเห็นตัวอย่างได้ทั่วไปในปัจจุบัน เช่น จากการบรรเลงเพลงเดียวกัน ถ้านักดนตรีมีความสามารถต่างกันหรือมีความสามารถไม่เท่ากันบทเพลงที่บรรเลงออกมาก็จะแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด ฉะนั้นครูผู้สอนจึงควรเลือกบท เพลงที่พอเหมาะับความสามารถของนักเรียนเป็นประการสำคัญ อย่ายึดเกณฑ์ความสามารถหรือตามความต้องการของครูผู้สอนเป็นเกณฑ์ในการเลือกบทเพลง และควรละเว้นการลอกเลียนแบบ คนอื่นโดยไม่คำนึงถึงความสามารถของนักเรียนเป็นหลัก ความล้มเหลวก็จะบังเกิดขึ้นและจะเกิดผลเสียตามมา ซึ่งสิ่งนี้ควรให้ความสำคัญเป็นพิเศษ ประการที่สองเมื่อเลือกบทเพลงได้แล้ว ขั้นตอนต่อไปก็คือ การเลือกเพลงให้เหมาะสมกับจังหวะ ลีลา และอารมณ์ที่สัมพันธ์กับการแปรขบวนการในรูปแบบต่างๆ ในข้อนี้มักจะเกิดความผิดพลาดขึ้นบ่อยๆ กับวงโยธวาทิตโดยทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อเลือกเพลงได้แล้วแต่ไม่ได้ศึกษาในองค์ประกอบของเพลง ไม่ทำความเข้าใจหรือศึกษาสิ่งต่างๆ ในบทเพลงทำให้บางครั้งรูปแบบหรือรูปแบบไม่ตรงกับจินตนาการที่มีมาในบทเพลง จึงเป็นความสำคัญที่ต้องสร้างรูปแบบให้ผสมกลมกลืนกับจังหวะ ลีลา และอารมณ์ในบทเพลง เพื่อให้ผู้ชมได้มีอารมณ์คล้อยตามบทเพลงและรูปแบบที่น่าเสนอนั้นๆ และควรมีรูปแบบและบทเพลงที่หลากหลาย เพื่อตรึงใจให้ผู้ชมอยากที่จะติดตาม และสร้างจินตนาการร่วมไปกับการแสดงนั้นเพื่อให้ได้อรรถรสในการชม

อาคารสถานที่ การสนับสนุนเรื่องอาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ เป็นหน้าที่ของโรงเรียน การจัดกิจกรรมวงโยธวาทิตการสนับสนุนเรื่องดังกล่าวเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะวงโยธวาทิตควรมีเครื่องดนตรี วัสดุอุปกรณ์ที่ดี สามารถใช้งานได้ตลอดเวลา และควรมีห้องสำหรับการฝึกซ้อมกลุ่ม ฝึกซ้อมย่อย ที่ทำด้วยวัสดุเก็บเสียงและควรมีห้องหรือตู้สำหรับเก็บวัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ

สิ่งสนับสนุน สิ่งสนับสนุนกิจกรรมวงโยธวาทิตนอกเหนือจากงบประมาณนั้นสมาคมศิษย์เก่าชมรมหรือสมาพันธ์อะไรก็ได้แต่รวมกันเป็นกลุ่มศิษย์เก่าของสถาบัน ทั้งในและต่างประเทศ ที่มีการรวมตัว จัดตั้งขึ้นเป็นองค์กร เพื่อทำประโยชน์ให้กับโรงเรียนหรือสถาบัน นอกเหนือจากการจัดงานเลี้ยง สังสรรค์ ซึ่งมีการจัดงานหาเงินโดยการเรียไกรจากศิษย์เก่าและร้านต่างๆ การหาสปอนเซอร์สนับสนุน คือ การส่งหนังสือยื่นเสนอโครงการไปยังส่วนต่างๆ เช่น บริษัท ห้างร้าน ที่เกี่ยวข้อง โดยระบุขอความอนุเคราะห์งบประมาณกิจกรรมวงโยธวาทิต เป็นต้น

การติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรม สอดคล้องกับกรมสามัญ (2541, หน้า 75) ได้กล่าวถึงการประเมินติดตามผลว่า ในการทำงานให้เป็นระบบนั้น ควรจัดให้นักเรียนหรือสมาชิกประเมินกันเอง หรือนักเรียนประเมินตนเอง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการทำงานการรายงานผลการปฏิบัติงานของนักเรียน ครูที่ปรึกษาควรจัดให้นักเรียนได้ฝึกเป็นนิสสัย เพื่อประโยชน์สำหรับข้อมูลการเตือนความจำตนเอง และได้เห็นพัฒนาการทำงานของตนเองให้นักเรียนเขียนเป็นบันทึกหรือแบบฟอร์มที่เตรียมให้เพื่อให้นักเรียนจะได้รายงานให้ง่ายขึ้นการจัดแสดงผลงานผลงานถือว่าเป็นประโยชน์อย่างหนึ่งในการประเมินผล และเป็นการยืนยันว่าผู้เรียนประสบความสำเร็จในกิจกรรมที่ตนทำ โรงเรียนควรจัดเวลาสำหรับนักเรียนให้ได้มีโอกาสได้แสดงผลงาน การยกย่องความสำเร็จของนักเรียนจะช่วยให้เด็กมีความภูมิใจ มีกำลังใจและรู้ว่าตนเองมีความถนัดความสามารถเรื่องใดเป็นพิเศษ ยังมีรางวัลเสริมจะช่วยให้เด็กและผู้ปกครองมีความภูมิใจมากขึ้นอาจเป็นประกาศเกียรติคุณก็เป็นสิ่งที่มีค่าสำหรับเด็ก โดยเฉพาะประกาศนียบัตรจะเป็นประโยชน์ต่อการสมัครงานและการเรียนต่อในอนาคตได้

เชลลาเมอร์ (Shellahamer, 1986, p.44) กล่าวพอสรุปได้ว่า สิ่งที่จะช่วยสนับสนุนให้วงโยธวาทิตประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย การศึกษาจุดมุ่งหมาย คือ ต้องยอมรับนักเรียนที่มีส่วนร่วมในวงดนตรี การช่วยเหลือให้นักเรียนเหล่านั้นประสบความสำเร็จ ต้องคอยดูแลทั้งด้านสุขภาพร่างกายทักษะในการบรรเลงร่วมกัน และความสามารถเฉพาะตัว นักเรียนส่วนใหญ่จะรักความก้าวหน้า มีความผูกพันกับดนตรี แต่นักเรียนบางคนมีขอบเขตในการรับรู้ บางคนเรียนไม่ทันเพื่อน การช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นสิ่งที่ดีที่สุด โดยไม่ปล่อยให้เขาเหล่านั้นเรียนรู้ด้วยตนเอง

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการบริหารจัดการวงโยธวาทิตจากนักวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญด้านวงโยธวาทิต ผู้วิจัยสรุปได้ว่าการบริหารจัดการวงโยธวาทิตในโรงเรียนหรือสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่ต้องการความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินกิจกรรม

วงโยธวาทิตสามารถเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ องค์ประกอบที่สำคัญในการบริหารจัดการวงโยธวาทิตประกอบด้วยนโยบายและแผน งบประมาณ บุคลากร นักเรียน/นักดนตรี การสอนและการฝึกซ้อม เทคโนโลยี/อุปกรณ์ เครื่องดนตรี บทเพลง และอาคารสถานที่ นโยบายและแผนการดำเนินงานเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้กิจกรรมวงโยธวาทิตดำเนินไปอย่างมีระเบียบและครบถ้วน การวางแผนที่รอบคอบและรัดกุมจะช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับงบประมาณจะต้องมีการวางแผนการใช้จ่ายอย่างชัดเจน เพื่อให้สามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างราบรื่น บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับวงโยธวาทิตจำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถ และความอดทนในการทำงานร่วมกัน ทั้งนี้รวมถึงนักเรียน/นักดนตรีที่เป็นสมาชิกของวงการสอนและการฝึกซ้อมเป็นกระบวนการที่ต้องทำอย่างสม่ำเสมอและมีระเบียบวินัย เพื่อให้นักเรียนมีความพร้อมในการบรรเลงดนตรี เทคโนโลยีและอุปกรณ์ที่ทันสมัยจะช่วยเสริมประสิทธิภาพในการฝึกซ้อมและการแสดง ส่วนเครื่องดนตรีต้องมีการดูแลรักษาและจัดหาเพิ่มเติมเมื่อจำเป็น การเลือกบทเพลงที่เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนจะช่วยให้การบรรเลงเป็นไปอย่างราบรื่นและมีคุณภาพ สุดท้ายอาคารสถานที่ที่ใช้ในการฝึกซ้อมต้องมีความพร้อมและเหมาะสมกับการเรียนการสอนดนตรีการบริหารจัดการวงโยธวาทิตอย่างมีประสิทธิภาพจะช่วยส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม พัฒนาทักษะด้านดนตรีของนักเรียน และสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จและความภาคภูมิใจในวงโยธวาทิตของโรงเรียน

6. สภาพปัญหาการบริหารจัดการวงโยธวาทิต

เตมีย์ ทองไชว (2552, หน้า 169) ได้สรุปผลการวิจัยว่า ปัญหาที่พบเกี่ยวกับการฝึกซ้อม คือ เรื่องของสภาพอากาศ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ควบคุมไม่ได้ ส่วนเรื่องของการขาดซ้อมมาซ้อมสาย ทำให้ขาดความพร้อมเพรียงกันของสมาชิกวง ปัญหานี้พบมากในวงโยธวาทิตโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัยและโรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย เนื่องจากเป็นการรวมกันของ 2 วง และสมาชิกวง มีตั้งแต่นักเรียนชั้นประถมศึกษาจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย ปัญหาในเรื่องของเวลาซ้อมที่มาไม่พร้อมกันจึงเกิดขึ้น ส่วนหนึ่งเป็นเพราะทางวงไม่มีนโยบายในการเก็บตัวฝึกซ้อม จึงทำให้เกิดปัญหาความไม่พร้อมเพรียงกัน

สวัสต์ บุญทิพย์พาเลิศ (2557, หน้า 4) ได้กล่าวว่าจากการศึกษาสภาพปัญหาของนักวิชาการดังกล่าวข้างต้นเกี่ยวกับการบริหารงานของ มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาในการปฏิบัติงานจริงของโรงเรียนต่างๆ วงโยธวาทิต พบว่า จำนวน 5 โรงเรียน ประกอบไปด้วย 1) โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี 2) โรงเรียนกุนนทีรุทธาราณวิทยาคม 3) โรงเรียนแม่พระฟาติมา 4) โรงเรียนพิบูลประชาสวรรค์ 5) โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ และประสบกับปัญหาต่างๆ ในหลายด้าน คือ

1. ด้านการขาดการจัดทำแผนการพัฒนาเพื่อปรับปรุงและบริหารวงโยธวาทิต ให้มีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลสูงสุด ซึ่งในการดำเนินการตามความเป็นจริงนั้น โรงเรียนทั้ง 5 แห่ง

ข้างต้น ไม่มีการจัดทำแผนการรองรับ หรือจัดทำเอกสารต่างๆ อย่างเป็นรูปแบบธรรม อันเนื่องมาจาก ครูผู้สอนที่ทำหน้าที่ควบคุมวงโยธวาทิต ยังขาดความรู้ และขาดทักษะในการปฏิบัติงาน และไม่มีเวลาเพียงพอในการจัดทำแผนงานต่างๆ อย่างเป็นระบบ จึงทำให้การฝึกฝนและพัฒนาผู้เรียนหรือนักดนตรีขาดประสิทธิภาพ ไม่เป็นระบบ เป็นต้น

2. ด้านการขาดการสนับสนุนทุนจากผู้บริหาร หรือคณะกรรมการสถานศึกษาต่างๆ ที่พิจารณาและให้มุมมองว่า วงโยธวาทิต เป็นเพียงกิจกรรมที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์เท่านั้น และไม่สามารถแข่งขันกับโรงเรียนที่มีความพร้อมในการจัดตั้งวงโยธวาทิตที่มีคุณภาพได้ จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้ทางโรงเรียนหรือสถานศึกษาทั้ง 5 แห่งเหล่านี้ ไม่ได้ให้ความสำคัญ และสนับสนุนงบประมาณ ตลอดจนสถานที่ๆ ใช้ฝึกซ้อมเท่าที่ควร

สุชาติ จันทรสุกรี (2558, หน้า 78) ได้กล่าวว่า วงโยธวาทิตโรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย และโรงเรียนสิรินธรราชวิทยาลัยพบปัญหาที่มีความคล้ายกัน คือ ปัญหาการเรียนพิเศษของนักเรียนในช่วงเย็น ปัญหาการเดินทางกลับบ้าน มีกิจกรรมนันทวิทยาอื่นเข้ามาแทรกในช่วงการฝึกซ้อม และปัญหานักเรียนมีการรับรู้ไม่เท่ากัน แนวทางการแก้ไขปัญหาของทั้งสองโรงเรียนมีแนวทางการแก้ปัญหาในทิศทางเดียวกัน คือ ทำข้อตกลงเพื่อปรับเปลี่ยนเวลาในการฝึกซ้อม และให้รุ่นพี่ช่วยสอนรุ่นน้อง

ชัยวัฒน์ นาน้ำกองทัพบก, และกำพร ประชุมวรรณ (2567, หน้า 315) ได้กล่าวว่า ปัญหาและอุปสรรคในการปรับและพัฒนาวงโยธวาทิต แบ่งเป็น 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยจากผู้เรียน ปัจจัยจากระยะเวลา ปัจจัยจากสิ่งแวดล้อม

ปัจจัยจากผู้เรียน

ปัจจัยผู้เรียนเป็นปัจจัยหลักที่เกิดกับวงดนตรีในทุกแขนงรูปแบบ เนื่องจากการเล่นดนตรี การรวมวงดนตรีนั้นจะต้องใช้การฝึกพื้นฐานเพื่อให้เกิดทักษะและสามารถเข้าร่วมบรรเลงกับวงหรือทีมได้ แต่หากกระหว่างการฝึกพื้นฐานนั้นนักเรียนส่วนมากจะไม่เล็งเห็นความสำคัญ เกิดเป็นเรื่องที่น่าเบื่อไม่มีความจำเป็น ต้องฝึกซ้อมเกิดเป็นผลให้เกิดรูปแบบการเรียนรู้และเข้าใจที่ผิด และสามารถพัฒนาต่อได้ยาก เช่น นักเรียนไม่สามารถฝึกได้ครบถ้วน ตามหัวข้อที่กำหนด นักเรียนไม่มีความเข้าใจในสัดส่วนของการบรรเลงของตนเอง ไม่สามารถเดินขบวนได้ เป็นผลให้ผู้เรียนไม่ยอมมาซ้อม มาสายกว่าเวลาที่กำหนด เกิดเป็นพัฒนาการช้าไม่สามารถตามเพื่อนได้ทัน เกิดอาการขาดความอดทนเมื่อมาพบกับระบบการฝึกเริ่มต้น และระบบแบบรุ่นพี่ รุ่นน้อง บ่อยครั้งที่สมาชิกลาออกจากกิจกรรมอีกทั้งปัจจัยจากผู้เรียนที่พบและเป็นปัญหาที่สืบเนื่องกันมาเป็นระยะเวลานาน คือ ปัญหาการไม่ยอมรับซึ่งกันและกัน บ่อยครั้งในระบบการปกครองแบบ รุ่นพี่ รุ่นน้อง จะเกิดปัญหาในเรื่องนี้ เกิดจากหลายกรณี ได้แก่ รุ่นน้องมีความสามารถมากกว่ารุ่นพี่ แต่รุ่นพี่มีอายุมากกว่า ทำให้รุ่นน้องขาดความเคารพ

และเป็นต้นเหตุ ของการไม่ยอมรับซึ่งกันและกัน สะท้อนกลายเป็นการไม่เชื่อฟัง และสร้างระบบในการบริหารจัดการได้ยาก

ปัจจัยจากระยะเวลา

ปัจจัยจากระยะเวลาในการฝึกซ้อมพบมากในการสร้างวงโยธวาทิต ได้แก่ เวลาในการซ้อมมีไม่เหมาะสมด้วยไม่สามารถไปฝึกซ้อมได้ในเวลาที่กำหนด มักมีการกิจต่างๆ ที่ต้องปฏิบัติตามการเรียนการสอนที่ได้รับมอบ แต่หากมีการทำบันทึกข้อความขอความอนุเคราะห์ในการนำเอานักเรียนออกไปบริการชุมชน คณะในหมวดวิชาอื่น ภายในโรงเรียนบางท่านไม่ให้ความร่วมมือ ไม่ให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ถือเป็นผลกระทบอย่างมากต่อการปฏิบัติการของวงโยธวาทิตปัจจัยจากระยะเวลามีผลต่อการฝึกซ้อมสมาชิกใหม่ เพลงใหม่ ในบางกรณีโยธวาทิตต้องไปบรรเลงในพิธีการหรือกิจกรรมต่างๆ มีบทเพลงที่ต้องใช้ประกอบ แต่ไม่ได้รับความร่วมมือในด้านเวลาในการฝึกซ้อมของสมาชิกวง ส่งผลให้วงเข้าร่วมพิธีการ หรือกิจกรรมนั้นๆ ได้อย่างไม่สมบูรณ์

ปัจจัยจากสิ่งแวดล้อม

ปัจจัยแวดล้อมเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่พบจากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ด้วยการเรียนรู้ ทุกรูปแบบจะต้องมีสิ่งสนับสนุนหลักที่เป็นปัจจัยในความสำเร็จต่อการเรียนรู้ในการปรับและพัฒนาวงโยธวาทิต ก็เช่นกันโดยปัจจัยแวดล้อมนี้มาจากปลายประเด็น ดังนี้ผู้ปกครองโดยมากผู้ปกครองจะเข้าใจว่าการเล่นดนตรีความเป็นกิจกรรมเสริมเพื่อสร้างเสริมการเรียนรู้ เพื่อผ่อนคลายจากการเรียนในรายวิชาหลักเท่านั้น แต่หากรูปแบบการดำเนินการของวงโยธวาทิต จะมีระยะเวลา ในการฝึกซ้อมที่ใช้เวลา ใช้รูปแบบวิธีการที่แตกต่างออกไป ส่งผลให้ผู้ปกครองส่วนมากเข้าใจว่า เมื่อนักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของวงโยธวาทิตจะทำให้การเรียนตกต่ำ เป็นผลให้นักเรียนจำนวนมากไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตได้สภาพแวดล้อมด้านสถานที่ ไม่อำนวยต่อการฝึกซ้อมด้วยโรงเรียนส่วนมากจะตั้งอยู่ในเขตชุมชนการฝึกซ้อมภายนอกห้อง ที่ทำให้เกิดเสียงดังทำให้ประชาชนโดยรอบบริเวณเกิดความไม่พอใจ มีการร้องเรียน ถึงเสียงที่ก่อให้เกิดความรำคาญทำให้การปรับและพัฒนาวงเป็นไปได้อย่างยากลำบาก

ปัญหาการสอนของวิทยากรพิเศษภายนอกในกรณีวิทยากรภายนอกผู้เชี่ยวชาญเข้ามาสอน ก็จะมีการปรับระบบการคิด ระบบการปฏิบัติของผู้ควบคุมวง ทำให้นักเรียนเกิดความสับสนในการปฏิบัติและเลือกที่จะปฏิบัติตามวิทยากรภายนอกทำให้วงปรับและพัฒนาได้ยากขึ้น

ทั้งนี้ปัจจัยทั้ง 3 อันประกอบด้วย ปัจจัยจากผู้เรียน ปัจจัยจากระยะเวลา และปัจจัยจากสภาพแวดล้อม มีผลต่อการปรับและพัฒนาวงโยธวาทิตในสถานศึกษาเป็นอย่างมาก

ถวัลย์ชัย สอนมณฑา, วรเชษฐ์ วรพูนันท์, และกานนท์ เวชกามา (2566, หน้า 94) ได้กล่าวว่าปัญหาการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตที่ได้รับรางวัล โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดมหาสารคาม และจังหวัดกาฬสินธุ์

1. นักเรียนมีเวลาฝึกซ้อมน้อย วงโยธวาทิตจะมีโครงการความสามารถพิเศษทางด้านดนตรีสากล จำนวนนักเรียนที่รับเข้ามาในวงส่วนใหญ่จะคิดตามเปอร์เซ็นต์ที่โรงเรียนรับได้ทั้งหมด โดยแบ่งเป็นระดับ ม.ต้น และ ม.ปลาย นักเรียนเหล่านี้ จะมีเงื่อนไขเข้าเรียนโดยต้องทำการฝึกซ้อมวงโยธวาทิต แต่นักเรียนดังกล่าวมีจำนวนไม่เพียงพอต่อวง โยธวาทิตจึงต้องจัดตั้งเป็นกิจกรรมวงโยธวาทิตรับสมัครนักเรียนเพิ่มเติม ในหนึ่งสัปดาห์จะมีการเรียนการสอนเพียง 1 คาบ ทำให้เกิดปัญหาในการฝึกซ้อม ดังนั้นจึงเพิ่มเวลาการเรียนเพื่อฝึกซ้อมวงโยธวาทิตนักเรียนจะต้องฝึกซ้อมหลังเลิกเรียน เวลา 15.30 ถึง 16.30 หลังจากนั้นนักเรียนจะต้องกลับรถรับส่งจำเป็นจะต้องขึ้นรถให้ทันเวลาเพื่อกลับบ้าน จึงมีเวลาฝึกซ้อมน้อยในแต่ละวัน

2. เครื่องดนตรีเก่า วงโยธวาทิตมีเครื่องดนตรีที่มีอายุการใช้งานนานแล้ว ส่วนใหญ่จะอายุมากกว่า 10 ปี บางทีก็ 20 ปีขึ้นไป ถึงแม้จะมีการซ่อมบำรุงประจำปีตามงบประมาณของโรงเรียนแล้วก็ตาม นักเรียนขาดการดูแลรักษาเครื่องดนตรีจึงมีผลต่อการบรรเลงดนตรีตามคุณภาพของการเสื่อมของเครื่องดนตรี

3. โรงเรียนมีห้องเรียนจำกัด โรงเรียนส่วนใหญ่จะมีห้องดนตรีเพียงห้องเดียว ใช้เป็นห้องซ้อมดนตรี เก็บเครื่องดนตรี เก็บอุปกรณ์ต่างๆ ใช้เป็นห้องเรียนวิชาดนตรีสำหรับนักเรียนทั่วไป ดังนั้นจึงทำให้เวลาแบ่งกลุ่มฝึกซ้อม ซึ่งมีหลายกลุ่ม จำเป็นจะต้องใช้สถานที่ได้อาคารเรียน ซึ่งทำให้มีเสียงรบกวนกับนักเรียนทั่วไปและครูในโรงเรียน อีกทั้งเกิดมลพิษทางเสียงทำให้เกิดผลกระทบกับชุมชนรอบข้าง รบกวนผู้คนในชุมชน ทำให้มีหนังสือเรียนเกี่ยวกับการใช้เสียงของโรงเรียน จึงมีผลต่อการฝึกซ้อมดนตรี

4. ครูผู้สอนดนตรีจะมีคนเดียว ซึ่งส่งผลต่อการฝึกซ้อมวงโยธวาทิต คือ เครื่องดนตรีในวงโยธวาทิตมี 3 กลุ่ม กลุ่มเครื่องลมไม้ กลุ่มเครื่องทองเหลือง กลุ่มเครื่องตีประกอบจังหวะ ครูผู้สอนควรมือน้อย 2 คน ครูที่มีความรู้เรื่องเครื่องลม 1 คน ครูผู้มีความรู้เครื่องดนตรีประกอบจังหวะ 1 คน โรงเรียนมีครูดนตรีเพียงคนเดียว และครูจะต้องทำงานอื่นอีกตามโรงเรียนมอบหมาย เช่น เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระ เป็นครูเวรประจำ ส่งผลให้มีปัญหาต่อการ ควบคุมการฝึกซ้อมวงโยธวาทิต

5. วงโยธวาทิตจะมีปัญหานักเรียนขอลาออก ประกอบกับผู้ปกครองยังไม่เห็นความสำคัญของการฝึกซ้อม วงโยธวาทิต จึงมีผลทำให้จำนวนนักเรียนที่เล่นในวงโยธวาทิตมีจำนวนน้อยลง อีกทั้งนักเรียนจบการศึกษาในแต่ละปีจะทำให้มีนักเรียนที่บรรเลงวงโยธวาทิตมีจำนวนไม่ครบวง มีผลทำให้ตอนเปิดภาคเรียน กิจกรรมต่างๆ ของวงโยธวาทิตต้องทำการบรรเลงไม่สามารถบรรเลงได้หรือบรรเลงได้แต่ไม่ครบวง

6. วงโยธวาทิตมีปัญหาเรื่องคุณภาพเสียงในการบรรเลง เนื่องจากมีเวลาฝึกซ้อมน้อย เครื่องดนตรีอาจไม่ได้มาตรฐาน เครื่องดนตรีมีการชำรุดต่อตั้งเสียงปรับจูนเสียงไม่ได้ จึงมีผลต่อ

คุณภาพเสียงการผลิตเสียงของนักเรียน อีกทั้งส่งผลต่อการบรรเลงในภาพรวมทำให้บทเพลงที่บรรเลงไม่มีความไพเราะ

7. วงโยธวาทิตมีปัญหาการเลือกบทเพลงใช้ในการประกวด เนื่องจากการประกวดแต่ละรายการจะมีระเบียบการประกวดเป็นการเฉพาะของการประกวดนั้นๆ อีกทั้งบทเพลงที่มีอยู่มีจำนวนจำกัด บางครั้งนักเรียนมีความพร้อมในการประกวดแต่หาบทเพลงตามระเบียบการประกวดนั้นไม่ได้

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการบริหารจัดการวงโยธวาทิตจากนักวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญด้านวงโยธวาทิต ผู้วิจัยสรุปได้ว่า สภาพปัญหาของการบริหารจัดการวงโยธวาทิต คือ ผลการวิจัยเกี่ยวกับการฝึกซ้อมของวงโยธวาทิตพบปัญหาหลายด้าน ได้แก่ การขาดการบริหารจัดการ: โรงเรียนไม่มีแผนพัฒนางานที่ชัดเจน ทำให้ไม่มีประสิทธิภาพในการฝึกซ้อมขาดการสนับสนุน: โรงเรียนมองว่าการจัดตั้งวงโยธวาทิตเป็นเรื่องรอง จึงไม่สนับสนุนงบประมาณและสถานที่ปัญหาจากนักเรียน: นักเรียนขาดความอดทนและไม่เห็นความสำคัญในการฝึกซ้อม ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาและความร่วมมือระยะเวลาในการฝึกซ้อม: เวลาไม่เพียงพอ เนื่องจากมีภารกิจการเรียนการสอนอื่นๆ สิ่งแวดล้อม: การฝึกซ้อมอาจสร้างเสียงรบกวน ทำให้เกิดการร้องเรียนจากชุมชนคุณภาพเครื่องดนตรี: เครื่องดนตรีเก่าและไม่ได้รับการดูแล ส่งผลต่อคุณภาพเสียงในการบรรเลงปัญหาความร่วมมือจากผู้ปกครอง: ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของการฝึกซ้อม ทำให้จำนวนนักเรียนลดลงปัญหาเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการฝึกซ้อมและพัฒนางวงโยธวาทิตในสถานศึกษาอย่างมาก

บริบทพื้นที่วิจัย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท (2567, หน้า 2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 พระราชบัญญัติบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 กำหนดให้มีเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 12227 ตอนพิเศษ 98ง ลงวันที่ 18 สิงหาคม 2553 ได้มีการประกาศจัดตั้งเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 42 เขต และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประกาศ ณ วันที่ 28 มกราคม พ.ศ. 2546 เผยแพร่ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 138 ตอนพิเศษ 38ง 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564 หน้า 4-9 เพื่อบริหารจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและเกิดประโยชน์สูงสุดของทางราชการ โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท รับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ครอบคลุมทั้ง จังหวัดอุทัยธานี 2 จังหวัดประกอบด้วย จังหวัดอุทัยธานีและจังหวัดชัยนาท มีสถานศึกษาในสังกัด จำนวน 34 โรงเรียน ดังนี้

จังหวัดอุทัยธานี

หน่วยการปกครอง การปกครองออกเป็น 8 อำเภอ ประกอบด้วย

1. อำเภอเมืองอุทัยธานี 2. อำเภอทัพทัน
3. อำเภอสว่างอารมณ์ 4. อำเภอหนองฉาง
5. อำเภอหนองขาหย่าง 6. อำเภอบ้านไร่
7. อำเภอลานสัก 8. อำเภอห้วยคต

มีโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในจังหวัด จำนวน 21 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 12,682 คน

จังหวัดชัยนาท

หน่วยการปกครอง การปกครองแบ่งออกเป็น 8 อำเภอ ประกอบด้วย

1. อำเภอเมืองชัยนาท 2. อำเภอวัดสิงห์
3. อำเภอสรรคบุรี 4. อำเภอหนองมะโมง
5. อำเภอมโนรมย์ 6. อำเภอสรรพยา
7. อำเภอหันคา 8. อำเภอเนินขาม

มีโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในจังหวัด จำนวน 13 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 9,996 คน

บทบาทหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการและมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของท้องถิ่น
2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษาและแจ้งจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
4. กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา
5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่างๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

7. จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นๆ ที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

10. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินงานของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้านการศึกษา

11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

12. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ในปัจจุบันวงโยธวาทิตถือมีบทบาทและความสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรมและงานพิธีการสำคัญต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมภายในโรงเรียนและกิจกรรมอื่นๆ ที่เป็นการบริการชุมชนในเขตพื้นที่บริการ ตลอดจนนอกเขตบริการ และวงโยธวาทิตยังสามารถสร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียนได้ รวมถึงการบริการชุมชน โดยการพัฒนางวงโยธวาทิตเพื่อให้มีศักยภาพที่พร้อมในการเข้าร่วมการแข่งขันในรายการต่างๆ จึงถือว่าการบริหารจัดการมีผลเป็นอย่างมากในการพัฒนางวงโยธวาทิตในปัจจุบัน ที่จะเป็นตัวกำหนดทิศทางการพัฒนางวงโยธวาทิตให้มีประสิทธิภาพ และยังเป็นการพัฒนาทักษะเฉพาะของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมนี้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารจัดการวงโยธวาทิตภายใต้ขีดจำกัดของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท โดยจะใช้บริบทพื้นที่วิจัยในการเก็บข้อมูล คือ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ที่มีการจัดกิจกรรมวงโยธวาทิต จำนวน 18 โรงเรียน ได้แก่

จังหวัดอุทัยธานี

1. โรงเรียนบ้านไร่วิทยา
2. โรงเรียนหนองฉางวิทยา
3. โรงเรียนบ้านทุ่งนาวิทยา
4. โรงเรียนอุทัยวิทยาคม
5. โรงเรียนลานสักวิทยา

6. โรงเรียนพุทธมงคลวิทยา
7. โรงเรียนทัพทันอนุสรณ์
8. โรงเรียนกาญจนาภิเษก อุทัยธานี
9. โรงเรียนห้วยคตพิทยาคม

จังหวัดชัยนาท

10. โรงเรียนหั่นคาราษฎร์รังษิยดี
11. โรงเรียนสาครพิทยาคม
12. โรงเรียนสรรพวิทยวิทยา
13. โรงเรียนวัดสิงห์
14. โรงเรียนอุลิตไพบูลย์ชนูปถัมภ์
15. โรงเรียนครูประชาสรรค์
16. โรงเรียนศรีสโมสรวิทยา
17. โรงเรียนหันคาพิทยาคม
18. โรงเรียนชัยนาทพิทยาคม

โดยมีกลุ่มประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 10 ประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท	ประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล			
	ผู้อำนวยการ โรงเรียน	รองผู้อำนวยการ โรงเรียน	ครูผู้ควบคุม วงโยธวาทิต	คณะกรรมการ วงโยธวาทิต
โรงเรียนบ้านไร่วิทยา	1	3	1	5
โรงเรียนหนองฉางวิทยา	1	4	1	5
โรงเรียนบ้านทุ่งนาวิทยา	1	-	1	5
โรงเรียนอุทัยวิทยาคม	1	4	1	5
โรงเรียนลานสักราวิทยา	1	1	1	5
โรงเรียนพุทธมงคลวิทยา	1	1	1	5
โรงเรียนทัพทันอนุสรณ์	1	1	1	5
โรงเรียนกาญจนาภิเษก อุทัยธานี	1	1	1	5
โรงเรียนห้วยคตพิทยาคม	1	1	1	5

ตาราง 10 (ต่อ)

โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท	ประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล			
	ผู้อำนวยการ	รองผู้อำนวยการ	ครูผู้ควบคุม	คณะกรรมการ
	โรงเรียน	โรงเรียน	วงโยธวาทิต	วงโยธวาทิต
โรงเรียนห้วยคตราษฎร์รังสฤษดิ์	1	-	1	5
โรงเรียนสาครพิทยาคม	1	1	1	5
โรงเรียนสรรพวิทยาคม	1	1	1	5
โรงเรียนวัดสิงห์	1	1	1	5
โรงเรียนอุทัยวิทยาคม	1	1	1	5
โรงเรียนครูประชาสรรค์	1	2	1	5
โรงเรียนศรีสมรวิทยาคม	1	-	1	5
โรงเรียนห้วยคตพิทยาคม	1	4	1	5
โรงเรียนชัยนาทพิทยาคม	1	4	1	5
รวม	18	29	18	90

สรุปได้ว่า ประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการทำวิจัยในครั้งนี้ได้มาจากบุคคลในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ที่มีกิจกรรมวงโยธวาทิต จำนวน 18 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 18 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 29 คน ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิต จำนวน 18 คน คณะกรรมการวงโยธวาทิต 90 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 155 คน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

สุพจน์ เจริญสมบัติ (2542, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการบริหารกิจกรรมนักเรียน ด้านการจัดการวงโยธวาทิตของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศแห่งประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2539-2542 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการบริหารกิจกรรมนักเรียน ด้านการจัดการวงโยธวาทิต และปัญหาการบริหารกิจกรรมนักเรียน ด้านการจัดการวงโยธวาทิตของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลชนะเลิศแห่งประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2539-2542 ประชากรที่ใช้วิจัย คือ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 12 คน ครู อาจารย์ผู้ควบคุมวงโยธวาทิต จำนวน 12 คน

นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต จำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างสำหรับผู้บริหาร แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างสำหรับครู อาจารย์ผู้ควบคุมวงโยธวาทิต แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างสำหรับนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศแห่งประเทศไทย มีการจัดการวงโยธวาทิต ดังนี้ ด้านการวางแผน มีรารกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรม มีการทำแผนปฏิบัติการเป็น รายปี มีครู อาจารย์ผู้ควบคุมวงโยธวาทิตเป็นผู้รับผิดชอบในการทำแผนและจัดทำโครงการ ด้านงบประมาณ ใช้เงินบำรุงการศึกษา เงินสมาคมผู้ปกครองและด้านการดำเนินงาน มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมวงโยธวาทิต มีสถานที่ในการฝึกซ้อม มีการเชิญวิทยากรภายนอกมาช่วยในการฝึกซ้อม ด้านการติดตามประเมินผล มีการติดตามประเมิน ผลเมื่อสิ้นสุดโครงการ และนำผลไปเป็นข้อมูลใช้ในการเตรียมหรือวางแผนการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป ปัญหาในการบริหารกิจกรรมนักเรียน ด้านการจัดการวงโยธวาทิตได้แก่ แผนที่เสนอไปนั้นมีการเปลี่ยนแปลง ความคิดเห็นไม่ตรงกัน นักเรียนมักขาดซ้อมเพื่อไปเรียนพิเศษ ผู้ปกครองไม่อนุญาตให้นักเรียนมาร่วมกิจกรรม มีบางโรงเรียน ไม่มีการติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรม

สิทธิ สิทธิการุณย์ (2545, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการทำวิจัยเรื่อง การบริหารกิจกรรมนักเรียนด้านการจัดการวงโยธวาทิต: กรณีศึกษาโรงเรียนวัดสุทธิวรารามและโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัยการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการบริหารกิจกรรมนักเรียนด้านการจัดการวงโยธวาทิตของโรงเรียนวัดสุทธิวราราม และโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย และเพื่อเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกิจกรรมวงโยธวาทิตของทั้งสองโรงเรียนโดยเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารอาจารย์ผู้ฝึกสอนวงโยธวาทิตและคณะกรรมการนักเรียนวงโยธวาทิต ผลการวิจัยพบว่า การบริหารกิจกรรมวงโยธวาทิตของทั้งสองโรงเรียนค่อนข้างคล้ายกัน คือ แบ่งได้เป็นสองส่วน ส่วนแรกเป็นการบริหารในระดับโรงเรียน ซึ่งเป็นระดับนโยบายและการอำนวยการ มีผู้อำนวยการเป็นผู้บริหารสูงสุดและได้รับมอบหมายให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการเป็นผู้ดูแลและประสานงานกับอาจารย์ผู้ฝึกสอนวงโยธวาทิต ส่วนที่สองเป็นการบริหารที่เป็นดำเนินการในระดับของคณะกรรมการนักเรียนวงโยธวาทิต โดยทั้งสองโรงเรียนมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมและการดำเนินการค่อนข้างคล้ายกัน คือ หัวหน้าวง เป็นผู้ดูแลการดำเนินงานของฝ่ายต่างๆ และปฏิบัติตามสิ่งที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ผู้ฝึกสอนวงโยธวาทิต มีรองหัวหน้าวงเป็นผู้ช่วยและแบ่งการทำงานได้เป็นสองประเภท คือ กลุ่มหัวหน้าฝ่ายทำหน้าที่ในการดำเนินงานของฝ่ายต่างๆ ในวงให้เรียบร้อย และอีกกลุ่ม คือ กลุ่มหัวหน้าเครื่องดนตรีทำหน้าที่ดูแลในเรื่องการฝึกซ้อมของสมาชิกในกลุ่ม โดยดำเนินงานภายใต้ระบบรุ่น - รุ่นน้อง ทั้งสองโรงเรียนให้การสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมวงโยธวาทิตในด้านงบประมาณ บุคลากร อาคารสถานที่ และการฝึกซ้อมเป็นอย่างดี และมีการประเมินผลเมื่อเสร็จสิ้นโครงการหรือสิ้นภาคการศึกษา ปัญหาที่พบทั้งสองโรงเรียน คือ อาจารย์

ไม่มีความถนัดในการทำงานด้านเอกสาร การเขียนแผนและโครงการ อีกปัญหาคือโรงเรียนวัดสุทธิวราราม ไม่มีสถานที่ซ่อมแถวที่เหมาะสมและโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัยไม่สถานที่แสดงคอนเสิร์ตที่เหมาะสม

มังกร จินดาวัฒน์ (2546, บทคัดย่อ) การศึกษาเรื่อง การจัดวงโยธวาทิตของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตมูลนิธิดนตรีแห่งประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพของวงโยธวาทิต และเพื่อศึกษาการจัดวงโยธวาทิต การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาทางมานุษยวิทยา ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และศึกษางานดนตรีภาคสนาม ผลการศึกษา พบว่าสภาพของวงโยธวาทิตทั้ง 4 โรงเรียน ผู้บริหารได้ให้นโยบายแนวกว้างเพื่อให้ครูดนตรีสามารถจัดกิจกรรมที่หลากหลายเหมาะสมตามสภาพของนักเรียนและอุปกรณ์ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ด้านหน่วยงานที่สังกัดเหมือนกัน คือ สังกัดหมวดดนตรี, ฝ่ายกิจกรรมและผู้อำนวยการตามลำดับ ด้านจำนวนครูดนตรี 14 คน ด้านจำนวนนักดนตรีมีประมาณ 45-50 คน ด้านเครื่องดนตรีมี 2 ประเด็น คือ โรงเรียนที่พร้อม คือ โรงเรียนอัสสัมชัญและโรงเรียนเซนต์คาเบรียล โรงเรียนที่ไม่มีความพร้อม คือ โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรีและโรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง ด้านสถานที่ฝึกซ้อมประเภท นั่ง-เดินบรรเลง โรงเรียนที่พร้อม คือ โรงเรียนเซนต์คาเบรียล, โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี, โรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง ส่วนโรงเรียนอัสสัมชัญ ยังขาดความพร้อมการจัดวงโยธวาทิตของทั้ง 4 โรงเรียนพบว่า ทั้ง 4 โรงเรียนมีการวางแผนงานไว้ล่วงหน้าเพื่อเป็นแนวทางที่ชัดเจนในการปฏิบัติงาน ด้านการรับและคัดเลือกเด็กใหม่มีการประชาสัมพันธ์ และมีวิธีการคัดเลือกเด็กให้เหมาะสมกับเครื่องดนตรีแต่ละชนิด ด้านการเลือกบทฝึก-บทเพลงและผังการจัดวง มี 2 ประเด็น คือ ครูเป็นผู้เลือกบทฝึก-บทเพลง คือ โรงเรียนเซนต์คาเบรียล, โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี, โรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง ส่วนโรงเรียนอัสสัมชัญ นักดนตรีเป็นผู้เลือกแต่อยู่ในความดูแลของครู ด้านการร้อง แต่ละโรงเรียนมีการจัดระบบการฝึกร้องตามสภาพของโรงเรียน ด้านการแสดง มีทั้งงานประจำที่ต้องแสดงภายในโรงเรียนและงานจร เพื่อรับใช้สังคมภายนอก ด้านการประเมินผล 3 โรงเรียน ประเมินผลโดยการสังเกตของครูดนตรี คือ โรงเรียนเซนต์คาเบรียลโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี และโรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง สำหรับโรงเรียนอัสสัมชัญ ใช้วิธีการประเมินผลด้วยแบบทดสอบทางดนตรี โดยครูเป็นผู้ควบคุมสำหรับปัญหาและอุปสรรค ที่เป็นปัญหาสำคัญมากที่สุด คือ การสนับสนุนที่ไม่ต่อเนื่องและไม่ถูกต้องเพราะต้องเป็นไปตามความรอบของผู้บริหารแต่ละยุคสมัย มิได้เป็นไปตามแผนและนโยบายที่วางไว้ ปัญหารองลงมา เช่น สภาพเครื่องดนตรีและห้องซ้อมดนตรีไม่เหมาะสม ครูดนตรีมีน้อยอีกทั้งห้องทำหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายด้วย ส่วนปัญหาอื่นๆ ที่เกี่ยวกับดนตรีเป็นปัญหาที่หลากหลาย ครูดนตรีหรือผู้ควบคุมวงสามารถแก้ไขได้

อดิชาติ เจริญพาโชค (2547, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการทำวิจัยเรื่อง การศึกษาสมรรถนะในการบริหารกิจกรรมนักเรียนด้านการจัดการวงโยธวาทิตของผู้ควบคุมวงโยธวาทิตในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ เขตกรุงเทพมหานครการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะ

ในการบริหารกิจกรรมนักเรียนด้านการจัดการวงโยธวาทิตของผู้ควบคุมวงโยธวาทิต ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ เขตกรุงเทพมหานคร โดยดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์งานและสมรรถนะของผู้ควบคุมวงโยธวาทิต

ขั้นตอนที่ 2 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 6 ท่าน เกี่ยวกับงาน ขอบเขตงาน กิจกรรมที่ต้องดำเนินการในแต่ละงาน สมรรถนะของผู้ควบคุมวงโยธวาทิตในแต่ละงาน ตลอดจนพฤติกรรมที่แสดงถึงสมรรถะนั้นๆ โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

ขั้นตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นผู้บริหารและผู้ควบคุมวงโยธวาทิต จำนวน 106 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ เขตกรุงเทพมหานคร ที่มีวงโยธวาทิต จำนวน 53 โรงเรียน เกี่ยวกับสมรรถนะและพฤติกรรมที่แสดงถึงสมรรถะนั้นๆ โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งสร้างจากผลการสัมภาษณ์ในขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิตและหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะในการบริหารกิจกรรมนักเรียนด้านการจัดการวงโยธวาทิตของผู้ควบคุมวงโยธวาทิต ควรมี 15 สมรรถนะ โดยสมรรถนะที่มีความสำคัญในระดับมากที่สุดเรียงตามลำดับ ได้แก่ สมรรถนะในการทำงานเป็นทีม สมรรถนะในการจูงใจ สมรรถนะในการประเมินผล สมรรถนะในการมอบหมายงาน สมรรถนะด้านดนตรีวงโยธวาทิต สมรรถนะในการวางแผน สมรรถนะที่มีความสำคัญในระดับมาก เรียงตามลำดับ ได้แก่ สมรรถนะในการจัดองค์การ สมรรถนะในการตัดสินใจ สมรรถนะในการแก้ปัญหา สมรรถนะในการให้คำปรึกษา สมรรถนะในการประสานงาน สมรรถนะในการคิดวิเคราะห์ สมรรถนะในการคิดสร้างสรรค์ สมรรถนะในการสื่อสาร สมรรถนะในการติดตามงาน

กฤษฎี ฐริเทเวศร์ (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการทำวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการเตรียมวงโยธวาทิตในระดับชั้นมัธยมศึกษา เพื่อเข้าร่วมประกวดวงโยธวาทิตชิงถ้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ครั้งที่ 26 ประจำปี 2550 การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการเตรียมวงโยธวาทิตในระดับชั้นมัธยมศึกษา ที่เข้าร่วมประกวดวงโยธวาทิตชิงถ้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ครั้งที่ 26 ประจำปี 2550 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้จำนวน 270 คน ได้แก่ 1) ผู้อำนวยการวงและผู้ควบคุมวง 2) ผู้ฝึกสอน 3) นักดนตรีและนักแสดง ประกอบ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมี 3 ตอน คือ ตอน 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอน 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพว่ามีหรือไม่มีและปัญหาการเตรียมวงเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตอน 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่นๆ ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้ 1) สถานภาพของผู้เข้าร่วมส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีตำแหน่งเป็นนักดนตรีและนักแสดงประกอบและมีประสบการณ์ที่เข้าร่วมประกวดอยู่ระหว่าง 3-4 ปี 2) สภาพการเตรียมวงโยธวาทิตในระดับชั้นมัธยมศึกษา เพื่อเข้าร่วมประกวดวงโยธวาทิตชิงถ้วยพระราชทาน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ครั้งที่ 26 ประจำปี 2550 ส่วนใหญ่ตอบว่ามีสภาพการเตรียมวง
3) ปัญหาการเตรียมวงโยธวาทิตในระดับชั้นมัธยมศึกษา เพื่อเข้าร่วมประกวดวงโยธวาทิตชิงถ้วย
พระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ครั้งที่ 26 ประจำปี 2550 โดยรวมทุกด้านมีปัญหา
การเตรียมวงอยู่ในระดับปานกลาง

ปิยลักษณ์ ชันทา (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการทำวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการและ
แนวทางในการพัฒนางวงโยธวาทิตโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วงโยธวาทิตโรงเรียนในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นวงโยธวาทิตที่มีความเป็นมาตรฐานได้รับการยอมรับทั่วไป ซึ่งมีผลงาน
การเข้าร่วมประกวดแข่งขันวงโยธวาทิตในระดับประเทศการศึกษาการบริหารจัดการและแนวทางใน
การพัฒนางวงโยธวาทิตโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา
การบริหารจัดการวงโยธวาทิต และศึกษาแนวทางในการพัฒนางวงโยธวาทิตของโรงเรียนสุรนารีวิทยา
จังหวัดนครราชสีมา โรงเรียนเทคโนโลยีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่น และโรงเรียน
มหาไถ่ศึกษา จังหวัดขอนแก่น โดยเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร อาจารย์ผู้ฝึกสอนวงโยธวาทิต
นักเรียนวงโยธวาทิตผู้ปกครองนักเรียนวงโยธวาทิต และผู้สนับสนุนวงโยธวาทิต โดยใช้กรอบแนวคิด
ในการศึกษาวิจัยในองค์ประกอบ 9 ประเด็น คือ ด้านนโยบายและการวางแผน ด้านบุคลากร ด้าน
นักดนตรี/นักเรียนด้านงบประมาณ ด้านการสอนและการฝึกซ้อม ด้านเทคโนโลยีและอุปกรณ์ ด้าน
เครื่องดนตรีด้านบทเพลง และด้านอาคารสถานที่ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการและแนวทางใน
การพัฒนางวงโยธวาทิตของทั้ง 3 โรงเรียนเมืองมืองค์ประกอบของการบริหารจัดการและแนวทางใน
การพัฒนางวงโยธวาทิตที่คล้ายกัน คือ ด้านนโยบายและการวางแผน พบว่า ทั้ง 3 โรงเรียนก่อตั้งวงโยธวาทิต ครั้ง
แรกมีจุดประสงค์เพียงเพื่อให้การบริการแก่หน่วยงานทั้งของภาครัฐ และเอกชนเท่านั้น ต่อมาวง
โยธวาทิตได้มีการพัฒนาดีขึ้นเรื่อยๆ จึงมีการเข้าร่วมประกวดวงโยธวาทิตเพื่อเป็นตัวชี้วัดว่าวง
โยธวาทิตของโรงเรียนมาตรฐานมากน้อยเพียงใด ซึ่งมีทั้งระดับประเทศไทย และระดับต่างประเทศ
โดยโรงเรียนสุรนารีวิทยา และโรงเรียนมหาไถ่ศึกษาได้ผ่านการแข่งขันมาแล้ว แต่โรงเรียนเทคโนโลยี
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กำลังจัดเตรียมแผนและนโยบายที่จะเข้าแข่งขัน ด้านงบประมาณทั้ง 3
โรงเรียนได้รับงบประมาณภายใน แต่โรงเรียนสุรนารีวิทยามีผู้สนับสนุนจากภายนอกโรงเรียน หลายส่วน
เพราะเป็นโรงเรียนหน่วยงานของรัฐ แต่โรงเรียนเทคโนโลยีภาคตะวันออกเฉียงเหนือและโรงเรียน
มหาไถ่ศึกษาไม่มี เนื่องจากเป็นหน่วยงานเอกชน แต่มีบางส่วนที่เป็นงบประมาณภายนอก คือ
ค่าตอบแทนจากการออกแสดงวงโยธวาทิต หรือการหารายได้ของนักเรียนวงโยธวาทิต ด้าน
การฝึกซ้อม ทั้ง 3 โรงเรียนผู้ฝึกสอนจะเป็นผู้จัดแผนการฝึกซ้อมโดยให้เรียนทฤษฎีควบคู่กับการฝึก
ปฏิบัติ พร้อมทั้งมีการใช้เทคโนโลยี และอุปกรณ์ต่างๆ มาอำนวยความสะดวกในการฝึกซ้อม หรือ
ประกอบการแสดงของวงโยธวาทิต โดยวงโยธวาทิตที่เลือกเครื่องดนตรีที่เหมือนกันทั้งหมดจะทำให้
ง่ายต่อการปรับความเหมาะสมของเสียงได้อย่างลงตัว มีอายุการใช้งานที่ยาวนาน แต่ขึ้นอยู่กับผู้ใช้

ด้วยเพราะต้องดูแลรักษาเป็นอย่างดี แต่โรงเรียนเทคโนโลยีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะใช้เครื่องดนตรีและเป็นยี่ห้อต่างกัน เพราะเครื่องดนตรีวงโยธวาทิตแต่ละประเภทจะมีความโดดเด่นของเสียงแตกต่างกันไป โดยสรุป การบริหารจัดการวงโยธวาทิตที่ดีและมีระบบจะส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการวงโยธวาทิตในการประกวดแข่งขันซึ่งรายละเอียดและองค์ประกอบย่อยก็ย่อมมีความแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบริบทของโรงเรียนแต่ละแห่ง

สมาน นาคทัต (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการทำวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการวงโยธวาทิตที่ได้รับรางวัลชนะเลิศแห่งประเทศไทยและระดับโลก ปี 2550: กรณีศึกษาโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารจัดการวงโยธวาทิตโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) โดยตรง ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนวงโยธวาทิตโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) จำนวน 77 คน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน 1 คน ผู้ควบคุมวงโยธวาทิต 1 คน อาจารย์ผู้ฝึกสอนวงโยธวาทิต 1 คน ตัวแทนคณะกรรมการนักเรียนวงโยธวาทิต 5 คน ผู้ปกครองนักเรียนวงโยธวาทิต 1 คน และผู้สนับสนุนวงโยธวาทิต 1 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามปลายเปิดและปลายปิด แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้างและไม่มีโครงสร้าง แบบสังเกตพฤติกรรมแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการวงโยธวาทิตโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) มีผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้บริหารสูงสุด มอบหมายนโยบายให้รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการเป็นผู้ควบคุมและเป็นที่ปรึกษาโดยตรง โดยมีอาจารย์ผู้ฝึกสอนเป็นผู้ติดต่อประสานงานกับกลุ่มบุคคลต่างๆ ทั้งภายในและภายนอก เพื่อนร่วมสถาบันของครูผู้ฝึกสอน ศิษย์เก่ารุ่นพี่รุ่นน้อง ผู้ปกครองตลอดจนผู้สนับสนุน เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการทำงานระดมความคิดเห็นจากทุกๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ศึกษารายละเอียดข้อมูลรายการแข่งขัน การเดินทาง งบประมาณในการแข่งขัน นำมาวางแผนออกแบบการแสดง โดยมีตารางการฝึกซ้อมให้เป็นไปตามช่วงเวลาการแข่งขันในระดับต่างๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

ในส่วนของงบประมาณได้รับความอนุเคราะห์สนับสนุนค่านายหน้าจากหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและเอกชน บริษัทต่างๆ ตลอดจนผู้ปกครองนักเรียนวงโยธวาทิตรุ่นปัจจุบันและศิษย์เก่า ซึ่งมีการระดมทุนจัดงานหารายได้ออกร้านขายของที่ระลึก ถือได้ว่าเป็นกลุ่มบุคลากรที่มีบทบาทความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการวงโยธวาทิตโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)

โดยสรุป การบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพ ทำให้การเข้าร่วมแข่งขันประกวดวงโยธวาทิตโลก ในรายการ world associate marching show band competition 2007 ณ กรุง Kuala Lumpur ประเทศมาเลเซีย วงโยธวาทิตโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ได้รับรางวัลชนะเลิศ ทั้งประเภท parade และรางวัลชนะเลิศ ประเภท show band ตามแผนการบริหารจัดการ

วงโยธวาทิตที่วางไว้ ดังนั้นการบริหารจัดการวงโยธวาทิตที่ดีมีประสิทธิภาพย่อมทำให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ทุกประการ

สุรศักดิ์ หาญธีระพิทักษ์ (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการทำวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดตั้งและพัฒนางวงโยธวาทิตในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อความยั่งยืนวงโยธวาทิต หมายถึง วงดนตรีที่มีเครื่องดนตรีประกอบด้วย กลุ่มเครื่องกระทบ (percussion instrument) กลุ่มเครื่องเป่าทองเหลือง (brass instrument) และกลุ่มเครื่องเป่าลมไม้ (wood wind instrument) แนวทางการจัดตั้งและพัฒนางวงโยธวาทิตในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อความยั่งยืน เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพมีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาแนวทางการจัดตั้ง และศึกษาการพัฒนางวงโยธวาทิต โดยศึกษาจากโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 5 โรงเรียน คือ โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย โรงเรียนสุนารีวิทยา โรงเรียนชัยภูมิภักดีชุมพล โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย ได้มีการเก็บข้อมูลเอกสาร และภาคสนาม ข้อมูลภาคสนามได้จากการสัมภาษณ์ การสังเกต และการสนทนากลุ่มย่อย ระหว่างเดือน มกราคม 2554 ถึงเดือน ธันวาคม 2554 ผู้วิจัยนำข้อมูลมาตรวจสอบความถูกต้องและวิเคราะห์ตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้และนำเสนอเชิงพรรณนาวิเคราะห์ผลการวิจัยพบว่า การจัดตั้งมีขั้นตอน ดังนี้ ผู้บริหารจัดการงบประมาณในการจัดซื้อเครื่องดนตรี ชุดเครื่องแบบนักเรียน นักแสดงประกอบอุปกรณ์ การแสดงประกอบเกี่ยวกับการพัฒนาพบว่า ผู้สอน บทเพลง เครื่องดนตรี ห้องฝึกซ้อม ห้องจัดเก็บเครื่องดนตรีและอุปกรณ์การแสดงโดยสรุปพบว่า การมีวงโยธวาทิตในโรงเรียนจะช่วยให้นักเรียนมีความรักในศิลปะการดนตรี ช่วยให้นักเรียนมีวินัย มีระเบียบ ทั้งยังให้ความรู้และความบันเทิงแก่นักเรียนและประชาชน จึงเห็นสมควรให้มีการจัดตั้งวงโยธวาทิตในทุกโรงเรียนเพื่อประโยชน์แก่โรงเรียน ชุมชนและสังคมต่อไป

พรสวรรค์ จันทะวงศ์ (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการทำวิจัยเรื่อง การจัดการวงโยธวาทิตในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงกระบวนการบริหารจัดการวงโยธวาทิต และแนวทางการพัฒนางวงโยธวาทิตของโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย โรงเรียนเทพดินทร์ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย โรงเรียนนวมินทราชูทิศพายัพ และโรงเรียนธรรมราชศึกษา ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ครูผู้สอนวงโยธวาทิต จำนวน 7 คน และนักเรียนที่เข้าร่วมวงโยธวาทิตจำนวน 238 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างสำหรับครูผู้สอนวงโยธวาทิต และนักเรียนที่เข้าร่วมวงโยธวาทิตวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนของทั้งห้าโรงเรียนมีการบริหารจัดการวงโยธวาทิตอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 66.7) ดังนี้ 1) มีการวางแผนจัดการงบประมาณเพื่อบริหารวงโยธวาทิต 2) มีการกำหนดคุณสมบัติของนักเรียนวงโยธวาทิต 3) จัดตั้งคณะกรรมการนักเรียนวงโยธวาทิต 4) ส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกซ้อมนอกเวลา

กำหนดจากตารางฝึกซ้อมด้านการพัฒนางวงโยธวาทิต พบว่า ครูผู้สอนมีความรู้ความถนัดทางด้านดนตรีสามารถนำความรู้ทางด้านดนตรีมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จมากที่สุด (ร้อยละ 75.4) รองลงมาได้มีการวางแผนในการฝึกซ้อมและติดตามพัฒนาการด้านดนตรีของนักเรียน (ร้อยละ 60) ทำให้นักเรียนมีความต้องการที่จะเข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิตอีกทั้งเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ทำให้นักเรียนมีการพัฒนาศักยภาพทางด้านดนตรีอย่างเต็มความสามารถ และตอบสนองกิจกรรมของชุมชนและสังคมต่อไป

สวัสดี บุญทิพย์พาเลิศ (2557, บทคัดย่อ) การศึกษาวิจัยเรื่อง โอกาสความเป็นไปได้ของการจัดตั้งวงโยธวาทิตสำหรับโรงเรียนในกลุ่มกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการจัดตั้งวงโยธวาทิตภายในโรงเรียน วิธีการจัดตั้งวงที่เหมาะสมสำหรับโรงเรียนที่มีงบประมาณจำกัด การบริหารจัดการบุคลากรให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรทั่วไปที่มีความสนใจในการจัดตั้งวงโยธวาทิต ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างของการศึกษามาจากโรงเรียนในกลุ่มกรุงเทพมหานคร จำนวน 5 โรงเรียน คือ โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี โรงเรียนหอวัง โรงเรียนแม่พระฟาติมา โรงเรียนกุนทรียธารามวิทยาคม โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ โดยเป็นโรงเรียนที่มีวงโยธวาทิตที่พร้อมอยู่แล้ว 3 โรงเรียน อีก 2 โรงเรียนยังไม่พร้อม มีความต้องการพัฒนางวงโยธวาทิตให้ดีขึ้น ทั้งเรื่องการบริหารจัดการวง การจัดการด้านสถานที่ฝึกซ้อม การจัดสรรงบประมาณ รวมไปถึงมาตรฐานการบรรเลงดนตรีปัญหาที่พบ คือ การขาดการสนับสนุนจากผู้บริหาร ซึ่งเป็นไปตามยุคสมัยของผู้บริหารแต่ละท่าน ปัญหาจากสภาพเครื่องดนตรีหรือสถานที่ฝึกซ้อมไม่เหมาะสม ครูผู้ฝึกสอนมีจำนวนจำกัด ขาดทักษะในการควบคุมวงโยธวาทิต ผลที่ได้จากการศึกษา สามารถนำไปใช้ในการจัดตั้งวงโยธวาทิตให้ดียิ่งขึ้น แนวทางในการบริหาร วิธีการแก้ปัญหาต่างๆ ข้อค้นพบจากงานวิจัยในครั้งนี้ ไปใช้ประโยชน์ในการจัดตั้งวงโยธวาทิต ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงสุด

ศิริวัฒน์ บัวคำสี (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการทำวิจัยเรื่อง กลยุทธ์ในการบริหารงานวงโยธวาทิตโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษากลยุทธ์การบริหารงานวงโยธวาทิต โรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายสำนัก ผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่ายการเงิน หัวหน้าฝ่ายธุรการ หัวหน้าฝ่ายกิจกรรม หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานวงโยธวาทิต และผู้ฝึกสอนวงโยธวาทิต จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิจัยครั้งนี้พบว่ากลยุทธ์การบริหารงาน วงโยธวาทิตของโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา มีดังนี้ 1) ด้านการบริหารมีการวางแผนที่ชัดเจน 2) ด้านงบประมาณ มีการวางแผนจัดการในการเบิกการใช้งบประมาณชี้แจงรายละเอียดและมีการตรวจสอบอย่างเป็นระบบ 3) ด้านบุคลากร มีการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับนโยบายของโรงเรียน 4) ด้านอาคารสถานที่มีการจัดอาคารสถานที่แบ่งสัดส่วนอย่างเหมาะสมในการทำกิจกรรมต่างๆ

5) ด้านการวัดประเมินผลติดตามผล และสรุปผล โดยสรุปเป็นเอกสารจัดทำเป็นรูปเล่มรายงานผลในแต่ละงานและ 6) ด้านความรู้ความสามารถ มีกลยุทธ์ด้านการพัฒนาและฝึกอบรม มีการส่งบุคลากรเข้าอบรมและพัฒนาบุคลากรให้มีประสบการณ์มีทักษะด้านดนตรีและนำไปใช้ในการพัฒนางานในหน่วยงานของตนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ การศึกษาดูงานเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในหน่วยงาน ได้ไปดูงานที่สอดคล้องกับงานที่บุคลากรรับผิดชอบทั้งในประเทศและต่างประเทศ

สาทิพย์ สายสนิท (2560, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการทำวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการวงโยธวาทิตโรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ เพื่อศึกษาและเพื่อทราบปัญหาการบริหารจัดการวงโยธวาทิตของโรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 แบ่งเป็นด้าน คือ 1) การวางแผน 2) งบประมาณ 3) บุคลากร 4) สถานที่และอุปกรณ์เครื่องดนตรี 5) การดำเนินงาน และ 6) การประเมินผลกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา 5 คน ครูควบคุมวงโยธวาทิต 4 คน ผู้ฝึกสอนวงโยธวาทิต 4 คน และคณะกรรมการนักเรียนวงโยธวาทิต 7 คน ของโรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามวิทยาคม รวมจำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์อย่างโครงสร้าง นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เชิงเนื้อหาผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามวิทยาคม มีการบริหารจัดการวงโยธวาทิต ดังนี้ การวางแผนมีการกำหนดวัตถุประสงค์ มีการจัดทำแผนกิจกรรมโครงการเป็นรายปี มีรองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานวิชาการวางแผนร่วมกับครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิตและผู้ฝึกสอนวงโยธวาทิต งบประมาณ ใช้เงินรายได้สถานศึกษา บุคลากรมีการตั้งคณะกรรมการดำเนินงานกิจกรรมวงโยธวาทิต มีการเชิญวิทยากรภายนอกมาช่วยในการฝึกซ้อม สถานที่และอุปกรณ์เครื่องดนตรี มีการจัดห้องปฏิบัติการสำหรับการฝึกซ้อม มีการสำรวจเครื่องดนตรีที่ชำรุดเพื่อนำไปซ่อมแซมและจัดหาเครื่องดนตรีใหม่ทุกปี การดำเนินงาน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) การรับสมัครและคัดเลือกนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต 2) ปฐมนิเทศ 3) การฝึกซ้อมวงโยธวาทิต และ 4) การแสดงผลงานวงโยธวาทิต การประเมินผล มีการประเมินผลเมื่อสิ้นสุดโครงการและนำผลที่ได้ไปเป็นข้อมูลในการวางแผนกิจกรรมในครั้งต่อไป ปัญหาในการบริหารจัดการวงโยธวาทิต ได้แก่ งบประมาณที่ได้จัดสรรไม่เพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรมและนักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการวางแผน

เกียรติศักดิ์ ไพศาล (2560, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการทำวิจัยเรื่อง กระบวนการจัดกิจกรรมวงโยธวาทิตของโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการจัดกิจกรรมวงโยธวาทิตของโรงเรียน อนุบาลพระนครศรีอยุธยา ใน 4 ด้าน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน วิทยากรพิเศษ สมาชิกวงโยธวาทิตโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา จำนวน 206 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มาตรฐานค่า ระดับ และแบบ

ตรวจสอบรายการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการจัดกิจกรรมวงโยธวาทิตโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยาโดยรวม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสื่อการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

เกษม ทิพย์เมธากุล (2561, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการทำวิจัยเรื่อง การศึกษาเกณฑ์การตัดสินการประกวดวงโยธวาทิตประเภทดนตรีสนามในระดับนานาชาติงานวิจัยนี้เรื่องมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาเกณฑ์การตัดสินการประกวดวงโยธวาทิต ประเภทดนตรีสนามในระดับนานาชาติ และ 2) การนำเสนอแนวทางของเกณฑ์การตัดสิน การประกวดวงโยธวาทิตประเภทดนตรีสนาม ในระดับนานาชาติ ผู้ให้ข้อมูล คือ คณะกรรมการในการตัดสิน การประกวดระดับนานาชาติ จำนวน 7 คน จาก 3 ทวีป ได้แก่ อเมริกา ยุโรป และเอเชีย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าคะแนนทัศนคติ (Likert scale) ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านการตัดสินการประกวดวงโยธวาทิตประเภทดนตรีสนาม ในระดับนานาชาติ พบว่า เกณฑ์การตัดสินการประกวดวงโยธวาทิตประเภทดนตรีสนาม ได้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จากอดีตที่มีการตัดสิน โดยการมุ่งเน้นเรื่องของความประทับใจต่อผู้ชมเพียงอย่างเดียว มาจนถึงยุคที่เริ่มถามหาสิ่งที่สมบูรณ์แบบในเกณฑ์ของการตัดสิน การประกวดวงโยธวาทิตมากยิ่งขึ้น เช่น การมุ่งเน้นเรื่องระเบียบแถว หรือการบรรเลงให้มีเสียงที่ดีและมีคุณภาพ เป็นต้น จนกระทั่งถึงปัจจุบันที่มีการแบ่งเกณฑ์การตัดสินได้ละเอียด และให้ความสำคัญกับระดับของการให้คะแนน ที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ด้านองค์ประกอบของเกณฑ์การตัดสินการประกวดวงโยธวาทิตประเภทดนตรี สนามพบว่า องค์ประกอบของเกณฑ์การตัดสินการประกวดวงโยธวาทิตประเภทดนตรีสนามมี 3 องค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ ภาพรวมทั้งหมดของการแสดง (overall effect) ภาพรวมทั้งหมดของการแสดง (overall effect) คุณภาพเสียงของการบรรเลง (music) ภาพที่ปรากฏต่อสายตา (visual) 2) ด้านการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการตัดสินการประกวดวงโยธวาทิตประเภทดนตรี สนาม ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวใบเพื่อเพิ่มโอกาสสู่ความสำเร็จ ในการประกวดวงโยธวาทิตประเภทดนตรี สนามในระดับนานาชาติได้ จากการตอบคำถามของผู้ให้ข้อมูล จำนวน 3 ครั้ง มีความสอดคล้องกัน เช่น 1) ในด้านของเกณฑ์การตัดสิน กรรมการได้ให้ความสำคัญในคุณภาพเสียงของการบรรเลง (music) 2) ในด้านที่ผู้ฝึกสอนควรให้ความสำคัญ และคำนึงถึงในการส่งวงโยธวาทิตเข้าประกวด คือ จะต้องมีการแสดงทักษะพื้นฐานอย่างดีเยี่ยม และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ 3) ในด้านความคิดเห็นและความรู้สึกเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานในการประกวด ของแต่ละประเทศ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลได้ให้ความสำคัญกับเรื่องการศึกษารายละเอียดของเกณฑ์การประกวดที่มีความสำคัญต่อผลการประกวดมากที่สุด

ศักดิ์ดา ทองทิพย์มาก (2561, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการทำวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการกิจกรรมวงโยธวาทิตโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวังนนทบุรี และโรงเรียนหอวังกรุงเทพฯ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัจจัยการบริหารจัดการวงโยธวาทิตโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวังนนทบุรี และโรงเรียนหอวังกรุงเทพฯ ที่ส่งผลต่อผลงานของวงโยธวาทิต งานวิจัยนี้ใช้หลักทฤษฎีการวิจัยเชิงคุณภาพแบบศึกษาเปรียบเทียบนำมาเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ โดยการเก็บข้อมูลจากผู้บริหาร อาจารย์ผู้ควบคุมวงโยธวาทิต และคณะกรรมการวงโยธวาทิต โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวังนนทบุรี และโรงเรียนหอวังกรุงเทพฯ จำนวน 14 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้ส่วนใหญ่เป็นแบบสัมภาษณ์ ผลการวิจัยโดยการพิจารณาจากหลักการบริหารองค์การพื้นฐาน 4 ด้าน พบว่า ทั้งสองโรงเรียนมีกลยุทธ์การบริหารจัดการที่คล้ายกัน มีจำนวนและคุณภาพของอุปกรณ์เครื่องดนตรีที่ใกล้เคียงกัน ข้อแตกต่างระหว่างสองโรงเรียนนี้อยู่ที่ด้านบุคลากรและงบประมาณ คือ ผู้ควบคุมวงของโรงเรียนหอวังกรุงเทพฯ มีประสบการณ์การทำงาน 30 ปี ในขณะที่ผู้ควบคุมวงโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวังนนทบุรี มีประสบการณ์การทำงาน 10 ปี ปัจจัยนี้จึงส่งผลให้ผลงานของโรงเรียนหอวังกรุงเทพฯ มีมากกว่าของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวังนนทบุรี รวมถึงการบริหารจัดการที่เป็นระบบมากกว่าในขณะที่โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวังนนทบุรี มีงบประมาณสนับสนุนวงโยธวาทิตมากกว่าโรงเรียนหอวังกรุงเทพฯ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นงบประมาณที่ได้รับจากภายนอกโดยปัจจัยนี้จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวังนนทบุรี มีผลงานที่มากขึ้นในระยะหลัง

พรสวรรค์ มณีทอง (2561, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนที่ประสบความสำเร็จของวงโยธวาทิตต้นแบบ จากการสำรวจวงโยธวาทิตในเขตอำเภอเมืองลำปาง พบว่า วงโยธวาทิตบางวงไม่ประสบความสำเร็จในด้านการเรียนการสอน และการบริหารจัดการวง ส่งผลให้วงโยธวาทิตในเขตอำเภอเมืองลำปาง แตกต่างกันในด้านคุณภาพของเสียง ความสมดุลของเสียงเครื่องดนตรี การปฏิบัติตามอัตราส่วนโน้ต สัญลักษณ์ต่างๆ งานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ถอดบทเรียนเพื่อหารูปแบบในการบริหารจัดการวงโยธวาทิตที่ประสบผลสำเร็จจากวงโยธวาทิตต้นแบบของโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง โดยวิธีสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม การศึกษาเชิงลึก การจัดการถอดบทเรียน ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนต้นแบบมีรูปแบบการบริหารจัดการวง คือ 1) กระบวนการคัดเลือกนักดนตรี พิจารณาจากนักเรียนที่พร้อมจะเรียนรู้ มีสรีระร่างกายเหมาะสมกับเครื่องดนตรีแต่ละชนิด 2) ความรู้พื้นฐานก่อนการปฏิบัติเครื่องดนตรี ได้แก่ การปรับริมฝีปาก การหายใจ ท่าทางในการปฏิบัติ การดูแลรักษาเครื่อง 3) การปฏิบัติเครื่องดนตรี 4) การบริหารจัดการวงมีหัวหน้าวง หัวหน้ากลุ่มเครื่องดนตรี และระบบรุ่นพี่รุ่นน้องดูแลการฝึกซ้อมย่อยของสมาชิกในวง โดยครูประชุมร่วมกับรุ่นพี่ที่ทำหน้าที่สอนเพื่อสอบถามปัญหา ให้ข้อเสนอแนะ

อัครวัตร เชื้อมกลาง (2561, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนางวงโยธาวิติในศตวรรษที่ 21 บทควมวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนางวงโยธาวิติไทยในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเทคนิคการวิจัยเชิงผสม (mixed methods research) การดำเนินงานแบ่งเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะแรก วิจัยเชิงคุณภาพประกอบไปด้วยการสัมภาษณ์ โดยการสัมภาษณ์กลุ่มเฉพาะ (focus group) ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านวงโยธาวิติจำนวน 12 ท่าน อภิปรายโดยการสัมภาษณ์กลุ่มย่อย นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาเพื่อหาประเด็นในการวิจัยระยะที่ 2 วิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 318 คน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ควบคุมฝึกซ้อมวงโยธาวิติ โดยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มาจากการสังเคราะห์ประเด็นจากงานวิจัยเชิงคุณภาพข้างต้น เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีสรุปผลเป็นรายชื่อ จำแนกตามหัวข้อที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า วิจัยการทำกิจกรรมวงโยธาวิติไทยดำเนินงานโดยการบริหารงาน แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านอุปกรณ์และสถานที่ ด้านงบประมาณ ด้านการจัดการ และด้านบุคลากรพบว่า ด้านสถานที่และอุปกรณ์มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านบุคลากร และด้านการจัดการ ตามลำดับ และด้านงบประมาณมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด โดยทุกด้านในระดับปานกลาง

สรารุช ไรจนศิริ (2564, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิจัยเรื่อง การศึกษารูปแบบการจัดการวงโยธาวิติ กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบวิธีการคัดเลือกนักดนตรี การจัดการฝึกซ้อมและแนวทางการบริหารพัฒนางวงโยธาวิติจำนวน 6 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า การคัดเลือกนักดนตรีวงโยธาวิติ มีการดำเนินการรับสมัครนักเรียนเข้าวงโยธาวิติในช่วงเปิดภาคเรียนที่ 1 มากกว่าเปิดภาคเรียนที่ 2 ในลักษณะของกิจกรรมชุมนุม มีกระบวนการคัดเลือกนักดนตรีทั้งการสอบปฏิบัติและการสัมภาษณ์ การจัดการฝึกซ้อมวงโยธาวิติ มีการดำเนินการตั้งแต่การวางแผนเตรียมความพร้อมมีการกำหนดตารางฝึกซ้อมในช่วงเวลาต่างๆ จำนวนโรงเรียนที่มีการฝึกซ้อมตอนกลางวันมีจำนวนน้อย ในขณะที่การฝึกซ้อมช่วงเย็นหลังเลิกเรียนมีทุกโรงเรียน มีการฝึกซ้อมวงโยธาวิติทั้งในรูปแบบพิเศษและการเข้าค่ายฝึกซ้อม มีรูปแบบการฝึกซ้อมวงโยธาวิติทั้งแบบการฝึกซ้อมเดี่ยว กลุ่มเล็กรวมวง การเดินแถว การแปรขบวน และแบบนั่งบรรเลง การบริหารจัดการวงโยธาวิติในโรงเรียนโดยโรงเรียนที่มีผู้ฝึกสอนวงโยธาวิติหลายคนสามารถจัดการงานต่างๆ ด้วยการแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบได้ดีกว่า และสำเร็จรวดเร็วกว่าโรงเรียนที่มีผู้ฝึกสอนเพียงคนเดียว การบริหารจัดการดำเนินงานด้วยการใช้ระบบการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารนักเรียนในวงโยธาวิติมาช่วยผู้ฝึกสอนในการบริหารงานด้านต่างๆ โดยผู้ฝึกสอนต้องกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์การดำเนินงาน

นิชวัฒน์ ยถาธนากุล (2567, หน้า 113) ได้ศึกษาการวิจัยเรื่อง กลยุทธ์บริหารจัดการวงโยธวาทิต เพื่อยกระดับสู่มาตรฐานสากลของเครือข่ายโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จังหวัดเชียงราย การศึกษาอิสระครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการวงโยธวาทิตของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จังหวัดเชียงราย 2) ศึกษาปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการวงโยธวาทิต ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษ จังหวัดเชียงราย 3) เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการวงโยธวาทิต เพื่อยกระดับสู่มาตรฐานสากลของเครือข่ายโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จังหวัดเชียงราย โดยใช้เครื่องมือที่ศึกษา ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสนทนากลุ่ม (focus group discussion) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลเชิงคุณภาพวิเคราะห์เนื้อหา และสรุปบรรยายแบบพรรณนา ผลการศึกษา พบว่า 1) ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการวงโยธวาทิต เพื่อยกระดับสู่มาตรฐานสากล ของเครือข่ายโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมพบว่า สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาคัดขัณลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index: PNI) โดยรวมทั้ง 4 ด้าน พบว่า มีค่า $PNI_{modified} 0.26$ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนการทำงาน มีค่าตัดขัณลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นมากที่สุด ($PNI_{modified} = 0.29$) 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพการบริหารจัดการวงโยธวาทิต ของเครือข่ายโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จังหวัดเชียงราย โดยใช้หลักการวิเคราะห์ปัจจัยภายใน (internal environment) 2S4M และปัจจัยภายนอก (external environment) STEP พบว่า ทั้งปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอกล้วนมีทั้งปัจจัยที่เป็นจุดแข็ง และปัจจัยที่เป็นปัจจัยที่ถูกรั้งในบริหารจัดการวงโยธวาทิตมากที่สุด ได้แก่ การจัดสรรวัสดุ อุปกรณ์ หรือทรัพยากรเพื่อการบริหารจัดการโยธวาทิต (material) 3) กลยุทธ์การบริหารจัดการวงโยธวาทิต เพื่อยกระดับสู่มาตรฐานสากลของเครือข่าย โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จังหวัดเชียงราย มี 4 กลยุทธ์ ประกอบไปด้วยโครงการ จำนวน 6 โครงการ และกิจกรรม จำนวน 12 กิจกรรม คือ กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมและสนับสนุนการให้ความรู้เกี่ยวกับแผนการปฏิบัติงาน วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของวงโยธวาทิตแก่นักเรียน ผู้ปกครอง และครูผู้สอน มี 1 โครงการ 2 กิจกรรม กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาหลักสูตรการสอนดนตรีที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล มี 2 โครงการ 4 กิจกรรม กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาศักยภาพและคุณภาพของนักเรียนในโรงเรียนให้เป็นคนจิตสาธารณะ 1 โครงการ 3 กิจกรรมและส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมกิจกรรมการมีกิจกรรมดนตรีเพื่อชุมชน และเข้าร่วมการแข่งขันดนตรีในระดับต่างๆ มี 2 โครงการ 3 กิจกรรม

2. งานวิจัยต่างประเทศ

ฮอฟเฟอร์ (Hoffer, 1989, p.269) ได้กล่าวในเรื่อง การฝึกปฏิบัติดนตรีในโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จได้นั้นนักเรียนเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญ คือ นักเรียนสามารถดูแลช่วยเหลือในการแสดงให้สู่จุดมุ่งหมาย ดนตรีปฏิบัติ นักเรียนแสดงไหวพริบ และสร้างชื่อเสียงได้ การอยู่ร่วมกันเด็กจะมีความรักใคร่เพิ่มมากขึ้นจากการร่วมมือกันในการบรรเลงดนตรี เด็กจะมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการปฏิบัติเครื่องดนตรี

แกมม์ (Gamm, 1996, p.2454-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ลักษณะและการวัดผลการสอนดนตรี โดยการค้นหาเครื่องมือที่ใช้วัดมาตรฐานการสอนดนตรี จากการวิจัยพบว่าการสอนที่ทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนดนตรี คือ การสอนที่ยึดหลักนักเรียนเป็นศูนย์กลาง การที่ยึดเนื้อหาเป็นวิชาและนักเรียนเป็นหลัก การสอนที่ยึดงานเป็นกิจกรรมการสอนที่ยึดการแสดงดนตรี การยึดหลักของความร่วมมือและการยึดพื้นฐานแนวคิดในส่วนเฉพาะที่เป็นเนื้อหาวิชาเท่านั้น โดยลดการสอนด้วยคำพูดของครูน้อยที่สุดแต่มุ่งเน้นการเสาะหาความรู้หรือการวิพากษ์วิจารณ์แทน

โอเลเซน (Olesen, 2010, abstract) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “The Impact of Music Background, Choral Conducting Training and Music Teaching Style on The Choral Warm-up Philosophy and Practice of Successful High School Chord Director” จากงานวิจัยพบว่า ในการฝึกซ้อมดนตรี ซึ่งครูจะต้องมีการเตรียมความพร้อมในด้านของการวางแผน การฝึกซ้อม รวมถึงเป้าหมาย และรูปแบบลำดับการฝึกซ้อม เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการสอนดนตรีในโรงเรียนและสามารถไปถึงจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้ และจะต้องมีการประเมินในการฝึกซ้อมเพื่อให้ทราบถึงการบรรลุผลสำเร็จของแต่ละรายการที่นักเรียนได้ฝึกซ้อมไว้ด้วย

วอร์ด, และแฮนค็อก (Ward, & Hancock, 2016, pp.29–36) ได้ศึกษาวิธีการวอร์มอัพของผู้ควบคุมวงคอนเสิร์ตแบนด์ นักเรียนระดับมัธยมต้นและมัธยมปลายที่เข้ารับการประเมินจัดลำดับความสามารถทางการแสดง พบว่า การวอร์มอัพของทุกวงส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการฝึกของบันไดเสียง (scale) การลากเสียงยาว (long tone) และการบรรเลงแบบฝึกหัดขั้นคู่ (interval exercise) โดยเน้นเรื่องการหายใจให้ถูกวิธี (breathing) กับการเล่นลักษณะเสียงที่เหมือนกัน (articulation) และการฝึกเรื่องของเสียงประสาน (chorales) สิ่งที่คุณควบคุมวงให้ความสนใจในการ warm – up คือ เรื่องการเทียบเสียง (tuner) จะทำให้การบรรเลงของวงดนตรีมีคุณภาพมากขึ้น

คาร์เวอร์ (Carver, 2019, abstract) การศึกษาประโยชน์ทางดนตรีและสังคมของการเข้าร่วมวงดนตรีระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้านี้ เพื่อศึกษาประโยชน์ที่เป็นไปได้ของการเข้าร่วมวงโยธวาทิตระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจากมุมมองของผู้ควบคุมวงดนตรีระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย นักศึกษาวงดนตรี และผู้ปกครอง การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลประโยชน์ทางดนตรีที่อาจเกิดขึ้นจากมาตรฐานการศึกษาดนตรี NafME

ประจำปี 2557 สำหรับวงดนตรี โดยใช้วิธีการสำรวจ การศึกษานี้ยังศึกษาผลประโยชน์ทางสังคมที่อาจเกิดขึ้นเนื่องจากเกี่ยวข้องกับการสร้างผลลัพธ์การเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์ตามที่ระบุไว้ใน Collaborative for Academic, Social และ Emotional Learning (CASEL) จากผู้เข้าร่วมรวม 14 รายการของกลุ่มตัวอย่างโดยสมัครใจ เพื่อเป็นตัวแทนของตัวแปรทางประชากร และปรัชญาที่หลากหลาย แบบสอบถามที่ไม่ซ้ำกัน 3 ชุด (แบบสอบถามสำหรับผู้ควบคุมวง แบบสอบถามสำหรับนักเรียน และแบบสอบถามสำหรับผู้ปกครอง) ซึ่งประกอบด้วยรายการสำหรับผู้เข้าร่วมให้คะแนนในระดับประเภท Likert รวมถึงข้อเสนอแนะคำตอบแบบบรรยาย ผลลัพธ์จากการสำรวจทั้งสาม (กรรมการ N=14 นักเรียน N=431 ผู้ปกครอง N=331) ผลการวิจัยสรุปได้ว่า แนวคิดเรื่องจังหวะเป็นประโยชน์ทางดนตรีได้รับสูงสุดจากการเข้าร่วมวงโยธวาทิต หลักฐานเกี่ยวกับผลประโยชน์ทางสังคมแสดงให้เห็นว่าผู้เข้าร่วมมองว่าวงโยธวาทิตเป็นกิจกรรมที่ช่วยในความสามารถ SEL ในด้านทักษะความสัมพันธ์ การจัดการตนเอง และการตระหนักรู้ในตนเองเป็นส่วนใหญ่

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ผู้บริหาร ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิต คณะกรรมการวงโยธวาทิต โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อุทัยธานี ชัยนาท จำนวน 34 โรงเรียน จำนวน 1,402 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อุทัยธานี ชัยนาท ที่มีการจัดกิจกรรมวงโยธวาทิต จำนวน 18 โรงเรียน ได้แก่โรงเรียนบ้านไร่วิทยา โรงเรียนหนองฉางวิทยา โรงเรียนบ้านทุ่งนาวิทยา โรงเรียนอุทัยวิทยาคม โรงเรียนลานสักวิทยา โรงเรียนพุทธมงคลวิทยา โรงเรียนทัพทันอนุสรณ์ โรงเรียนกาญจนาภิเษก อุทัยธานี โรงเรียนห้วยคตพิทยาคม โรงเรียนห้วยคตราชูราษฎร์รังสฤษดิ์ โรงเรียนสาครพิทยาคม โรงเรียนสรรพวิทยวิทยา โรงเรียนวัดสิงห์ โรงเรียนอุลิตไพบูลย์ชนูปถัมภ์ โรงเรียนครุประชาสรรค์ โรงเรียนศรีสโมสรวิทยา โรงเรียนหันคาพิทยาคม โรงเรียนชัยนาทพิทยาคม โดยแบ่งเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 47 คน ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิตจำนวน 18 คน และ คณะกรรมการวงโยธวาทิต จำนวน 90 คน รวม 155 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารจัดการวงโยธวาทิตภายใต้ขีดจำกัดของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อุทัยธานี ชัยนาท แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายชื่อ (checklist) เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง ประสบการณ์การบริหารจัดการวงโยธวาทิต และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับความคิดเห็นปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด เป็นแบบสอบถามปลายปิดใช้เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งข้อความสภาพปัญหาการบริหารจัดการวงโยธวาทิตภายใต้ขีดจำกัดของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) มี 5 ระดับ ซึ่งมีรายละเอียดระดับคะแนนที่ให้ความหมาย ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต อยู่ในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต อยู่ในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต อยู่ในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต อยู่ในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถาม การสร้างและพัฒนาแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้
 - 1.1 ศึกษาจากเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการวงโยธวาทิตเพื่อนำทฤษฎีและแนวคิดมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
 - 1.2 สร้างแบบสอบถามที่ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการจะศึกษา
 - 1.3 เสนอร่างแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความถูกต้องและความเหมาะสม
 - 1.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ความชัดเจนและความเหมาะสมในการใช้ภาษา โดยใช้วิธีการหาค่า IOC (Index of item objective congruence) ซึ่งค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00

1.5 ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ได้ทำการตอบแบบสอบถาม และนำมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด 2560, หน้า 70–71)

- + 1 หมายถึง เมื่อผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าสอดคล้อง
- 0 หมายถึง เมื่อผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าไม่แน่ใจ
- 1 หมายถึง เมื่อผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าไม่สอดคล้อง

1.6 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ หลังจากนั้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

1.7 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปทดลอง (try-out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง จำนวน 30 คน และทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Cronbach's alpha coefficient) ของครอนบัค (Cronbach, 1990, pp.202 - 204) โดยมีค่าทั้งหมดอยู่ที่ 0.956

1.8 ดำเนินการตรวจสอบอีกครั้งแล้วนำมาแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

1.9 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างและเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 155 คน โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ถึงผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิต โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิต แล้วนัดวันเก็บข้อมูล โดยนำแบบสอบถามไปให้ด้วยตนเองและส่งแบบสอบถามทางออนไลน์
2. เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
3. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ พร้อมนำแบบสอบถามมาทำการลงรหัสเพื่อนำไปประเมินผลของข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์
4. กำหนดวันในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการด้วยตนเองโดยได้รับกลับคืนมา จำนวน 155 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด
5. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง ประสบการณ์บริหาร ประสบการณ์บริหารจัดการวงโยธวาทิต และ ขนาดของสถานศึกษา โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ t-test วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

3. วิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัญหาการบริหารจัดการวงโยธวาทิตภายใต้ขีดจำกัดของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท โดยหาค่าความถี่ (frequency) การหาค่าเฉลี่ย (mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายด้านและภาพรวม หลังจากนั้นจึงนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) มีเกณฑ์ในการแปลความหมายเป็นช่วงคะแนน ดังนี้

ระดับ 4.50 - 5.00 หมายถึง ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิตระดับมากที่สุด

ระดับ 3.50 - 4.49 หมายถึง ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิตระดับมาก

ระดับ 2.50 - 3.49 หมายถึง ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิตระดับปานกลาง

ระดับ 1.50 - 2.49 หมายถึง ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิตระดับน้อย

ระดับ 1.00 - 1.49 หมายถึง ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิตระดับน้อยที่สุด

4. เปรียบเทียบสภาพปัญหาการบริหารจัดการวงโยธวาทิตภายใต้ขีดจำกัดของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท โดยแบ่ง ดังนี้

4.1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกรณีสองกลุ่ม ได้แก่ ขนาดสถานศึกษา ใช้สถิติทดสอบที (t-test)

4.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกรณีสามกลุ่มขึ้นไป ได้แก่ ตำแหน่ง และ ประสบการณ์ในการบริหารจัดการวงโยธวาทิตโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงดำเนินการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการตรวจสอบความแตกต่างของเชฟเฟ้ (Scheffe's method)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยเลือกเฉพาะวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์แบบสอบถาม

1.1 หาค่าร้อยละ (percentage) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541, หน้า 35-40) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	F	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	n	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.2 การหาค่าเฉลี่ย (mean) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2549, หน้า 86) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนหน่วยในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2549, หน้า 106) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$S. D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละข้อ
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ IOC (Index of item objective congruence)

2. การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

2.1 การหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) ความสอดคล้องของเนื้อหา นำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้สูตรการหาค่า IOC (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 70-71) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา
	R	แทน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อคำถาม โดยที่ ค่า 1 คือ ข้อคำถามนั้นสามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน ค่า 0 คือ ข้อคำถามนั้นไม่แน่ใจว่าจะวัดได้ ค่า -1 คือ ข้อคำถามนั้นไม่สามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน
	$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือ

2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) (Cronbach's alpha coefficient) คำนวณจากสูตร (Cronbach, 1990, pp.202 - 204) โดยแบบสอบถามของผู้วิจัยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับอยู่ที่ 0.956

$$\alpha = \left[\frac{n}{n-1} \right] \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อคำถาม
	S_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ
	S_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ

2.3 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ค่าที (t-test) ของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ได้แก่ วาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 1 วาระ และ 2 วาระ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 133) โดยมีสูตร ดังนี้

$$t = \frac{\Sigma D}{\sqrt{\frac{N\Sigma D - (\Sigma D)^2}{N-1}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าที่จะใช้พิจารณา t - distribution
	D	แทน	ผลรวมของความแตกต่างระหว่างคู่
	N	แทน	กลุ่มเป้าหมาย

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

t	แทน	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย
$\bar{x}_1, \bar{x}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2
s_1^2, s_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2
n_1, n_2	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2

2.4 การทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ กรณีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one - way ANOVA) ด้วยวิธีทดสอบเอฟ (F-test) ของตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ได้แก่ การก่อตั้งของสถานศึกษา ขนาดสถานศึกษา โดยใช้วิธีการทดสอบความแตกต่างรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe') (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2549, หน้า 88)

$$F = \frac{MSb}{MSw}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติทดสอบเอฟ (F-test)
	MSb	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม (mean of sum squares between groups)

MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม
(mean of sum squares within groups)

2.5 ทดสอบอัตราส่วน F-test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคู่ของค่าเฉลี่ย
ระหว่างกลุ่ม โดยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe') (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2549, หน้า 88)

$$F = \frac{(\bar{x}_1 - \bar{x}_2)^2}{MS_w \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right] (k-1)}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	k	แทน	จำนวนกลุ่ม
	n	แทน	จำนวนในกลุ่มตัวอย่าง
	MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัย เรื่อง ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท 2) เปรียบเทียบปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์บริหารจัดการวงโยธวาทิตและขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage) จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์การบริหารจัดการวงโยธวาทิต ขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 ผลระดับความคิดเห็นปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์การบริหารจัดการวงโยธวาทิต ขนาดของสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติทดสอบที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกรณีสองกลุ่ม และใช้สถิติทดสอบเอฟ (F-test) โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 จึงดำเนินการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการตรวจสอบความแตกต่างของเชฟเฟ (Scheffe's method)

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความสะดวกและเข้าใจตรงกันของการนำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาการแจกแจงของที (t – distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาการแจกแจงของเอฟ (F – distribution)
P	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติ (probability)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
df	แทน	ระดับขั้นของความเป็นอิสระ (degree of freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (sum of squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (mean squares)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามการวิจัย เรื่องปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท จำนวน 18 โรงเรียน รวม 155 คน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยข้อมูลที่น่าสนใจวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง ประสบการณ์การบริหารจัดการวงโยธวาทิต และขนาดของสถานศึกษาดังรายละเอียดในตาราง 1

ผู้วิจัย ได้จำแนกข้อมูลลักษณะพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 155 คน ประกอบด้วย ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการบริหารจัดการวงโยธวาทิต และขนาดของสถานศึกษา โดยการนำเสนอข้อมูลใน 2 ลักษณะ คือ ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage) มีรายละเอียดดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตาราง 11 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะพื้นฐาน

สถานภาพ	ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถาม(N=155)	
	จำนวน	ร้อยละ
1. ตำแหน่ง		
ผู้บริหารสถานศึกษา	47	30.30
ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิต	18	11.60
คณะกรรมการวงโยธวาทิต	90	58.10
รวม	155	100.00

ตาราง 11 (ต่อ)

สถานภาพ	ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถาม(N=155)	
	จำนวน	ร้อยละ
2. ประสบการณ์ในการบริหารจัดการวงโยธวาทิต		
น้อยกว่า 5 ปี	42	27.10
5-10 ปี	40	25.80
10 ปีขึ้นไป	73	47.10
รวม	155	100.00
3. ขนาดของสถานศึกษา		
ขนาดกลาง	57	36.80
ขนาดใหญ่ขึ้นไป	98	63.20
รวม	155	100.00

จากตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 155 คน พบว่าส่วนใหญ่มีตำแหน่งคณะกรรมการวงโยธวาทิต จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 58.10 ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 30.30 และครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิต จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 11.60

ประสบการณ์การบริหารจัดการวงโยธวาทิตจากผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 10 ปีขึ้นไปจำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 47.10 น้อยกว่า 5 ปี 42 คน คิดเป็นร้อยละ 27.10 และ 5-10 ปีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 25.80

ขนาดของสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในช่วงสถานศึกษาขนาดใหญ่ขึ้นไปจำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 62.20 และขนาดกลาง จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 36.80

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย(mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ระดับความคิดเห็นปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิตสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิตสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาทได้แก่ 1) ด้านบุคลากร 2) ด้านงบประมาณ 3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ 4) ด้านการจัดการ ดังรายละเอียด ในตาราง 12-16

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นปัญหาการบริหารจัดการ
ทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
อุทัยธานี ชัยนาท โดยภาพรวม

การบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษา ของวงโยธวาทิต	ระดับปัญหา		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านบุคลากร	4.53	0.76	มากที่สุด
2. ด้านงบประมาณ	3.99	0.72	มาก
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์	4.18	0.51	มาก
4. ด้านการจัดการ	4.33	0.66	มาก
รวม	4.26	0.60	มาก

จากตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นปัญหา
การบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
อุทัยธานี ชัยนาท โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณารายด้าน โดย
เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านบุคลากร ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.76) รองลงมา คือ ด้าน
การจัดการ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.66) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านงบประมาณ ($\bar{X} =$
3.99, S.D. = 0.72)

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา
ของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ด้าน
บุคลากร

ด้านบุคลากร	ระดับปัญหา(N=155)		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. โรงเรียนของท่านมีการวางแผนและบริหารจัดการบุคลากรของวง โยธวาทิตอย่างมีประสิทธิภาพและชัดเจน	4.49	0.88	มาก

ตาราง 13 (ต่อ)

ด้านบุคลากร	ระดับปัญหา(N=155)		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
2. โรงเรียนของท่านมีการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรในวงโยธวาทิตดำเนินการอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ	4.41	0.97	มาก
3. โรงเรียนของท่านมีการฝึกอบรมบุคลากรใน วงโยธวาทิตอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาทักษะด้านดนตรีสากลให้มีประสิทธิภาพ	4.50	1.00	มากที่สุด
4. โรงเรียนของท่านมีการส่งเสริมและร่วมกันวางแผนการบริหารจัดการด้านบุคลากรที่สนับสนุนวงโยธวาทิต	4.41	1.03	มาก
5. โรงเรียนของท่านมีการพัฒนาบุคลากรเพื่อช่วยยกระดับคุณภาพการแสดงและการแข่งขันของวงโยธวาทิต	4.42	1.18	มาก
6. โรงเรียนของท่านมีการจัดการความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในวงโยธวาทิต	4.68	0.70	มากที่สุด
7. ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิตในโรงเรียนของท่านมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการวงโยธวาทิต	4.70	0.57	มากที่สุด
8. โรงเรียนของท่านมีการวางแผนด้านการพัฒนาบุคลากรวงโยธวาทิตอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ	4.60	0.84	มากที่สุด
9. วงโยธวาทิตโรงเรียนของท่านมีกระบวนการสรรหาสมาชิกในวงโยธวาทิตดำเนินการอย่างโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ	4.59	0.88	มากที่สุด
10. โรงเรียนของท่านมีการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวงโยธวาทิต	4.54	0.63	มากที่สุด
รวม	4.53	0.76	มากที่สุด

จากตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ด้านบุคลากร จำแนกตามรายด้านและรายข้อ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.76) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิตในโรงเรียนของท่านมีความรู้

ความสามารถในการบริหารจัดการวงโยธวาทิต ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.57) รองลงมาคือ โรงเรียนของท่านมีการจัดการความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในวงโยธวาทิต ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.70) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนของท่านมีการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรในวงโยธวาทิตดำเนินการอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.97) และโรงเรียนของท่านมีการส่งเสริมและร่วมกันวางแผนการบริหารจัดการด้านบุคลากรที่สนับสนุนวงโยธวาทิต ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 1.03)

ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ด้านงบประมาณ

ด้านงบประมาณ	ระดับปัญหา(N=155)		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. โรงเรียนของท่านมีการวางแผนด้านงบประมาณในการบริหารจัดการวงโยธวาทิตประจำปี	3.79	0.73	มาก
2. โรงเรียนของท่านมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับค่าใช้จ่าย เช่น ค่าวิทยากร และค่าบำรุงรักษาเครื่องดนตรี เพียงพอต่อความต้องการ	3.79	0.91	มาก
3. โรงเรียนเรียนของท่านมีงบประมาณที่เพียงพอในการดำเนินงานตามเป้าหมายของวงโยธวาทิต	3.76	1.02	มาก
4. โรงเรียนของท่านการบริหารงบประมาณของวงโยธวาทิตมีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอน	4.32	0.70	มาก
5. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิตมีการจัดลำดับความสำคัญของค่าใช้จ่ายได้อย่างเหมาะสม	4.41	0.63	มาก
6. โรงเรียนของท่านได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกและองค์กรต่างๆอย่างเพียงพอต่อความต้องการของการบริหารจัดการวงโยธวาทิต	3.72	0.84	มาก
7. โรงเรียนของท่านมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับกิจกรรมวงโยธวาทิตมีความสอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียน	4.01	0.86	มาก

ตาราง 14 (ต่อ)

ด้านงบประมาณ	ระดับปัญหา(N=155)		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
8. โรงเรียนของท่านมีงบประมาณที่ใช้สำหรับการจัดซื้อเครื่องดนตรีอย่างเหมาะสม	3.75	1.13	มาก
9. ครูผู้ควบคุมวงและผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนและจัดสรรงบประมาณสำหรับการเชิญวิทยากรอย่างเหมาะสม	4.15	0.90	มากที่สุด
10. ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิตทำบัญชีรายรับรายจ่ายชัดเจนสามารถตรวจสอบได้	4.23	1.06	มากที่สุด
รวม	3.99	0.72	มาก

จากตาราง 14 พบว่า ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ด้านงบประมาณจำแนกตามรายด้านและรายข้อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.72) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนของท่านมีการพัฒนาบุคลากรเพื่อช่วยยกระดับคุณภาพการแสดงและการแข่งขันของวงโยธวาทิต ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.63) รองลงมาคือ โรงเรียนของท่านมีการส่งเสริมและร่วมกันวางแผนการบริหารจัดการด้านบุคลากรที่สนับสนุนวงโยธวาทิต ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.70) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ โรงเรียนของท่านมีการจัดการความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในวงโยธวาทิต ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.84)

ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ด้านวัสดุอุปกรณ์

ด้านวัสดุอุปกรณ์	ระดับปัญหา(N=155)		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. วงโยธวาทิตมีการวางแผนและจัดหาเครื่องดนตรีที่มีความสอดคล้องกับความต้องการ	3.92	0.88	มาก

ตาราง 15 (ต่อ)

ด้านวัสดุอุปกรณ์	ระดับปัญหา(N=155)		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
2. วังโยธวาทิตมีการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์เครื่องดนตรีที่มีคุณภาพ	4.00	มาก	
3. วังโยธวาทิตมีการตรวจสอบสภาพของเครื่องดนตรีและอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ	4.25	0.57	มาก
4. วังโยธวาทิตมีการซ่อมบำรุงวัสดุอุปกรณ์เครื่องดนตรีได้รับการดำเนินการอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ	4.14	0.66	มาก
5. วัสดุอุปกรณ์และเครื่องดนตรีโรงเรียนของท่านจัดเก็บในสถานที่ที่เหมาะสมและปลอดภัย	4.28	0.58	มาก
6. วังโยธวาทิตมีการจัดพื้นที่เก็บอุปกรณ์เครื่องดนตรีอย่างเป็นระเบียบ	4.33	0.57	มาก
7. วัสดุอุปกรณ์และเครื่องดนตรีโรงเรียนของท่านได้รับการปรับปรุงให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานเสมอ	4.41	0.71	มาก
8. วังโยธวาทิตมีกฎระเบียบในการใช้และการดูแลเครื่องดนตรีและอุปกรณ์ที่ให้คงสภาพอยู่เสมอประสิทธิภาพ	4.45	0.65	มาก
9. โรงเรียนของท่านมีเครื่องดนตรีเพียงพอต่อสมาชิกวงโยธวาทิต	3.86	1.09	มาก
10. ผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เครื่องดนตรีที่มีประสิทธิภาพให้กับนักเรียนวงโยธวาทิต	4.19	0.70	มาก
รวม	4.18	0.51	มาก

จากตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ด้านวัสดุอุปกรณ์ จำแนกตามรายด้านและรายข้อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนของท่านมีการวางแผนด้านการพัฒนาบุคลากรวงโยธวาทิตอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.65) รองลงมา คือ ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิตในโรงเรียนของท่านมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการวง

โยธวาฑิต ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.71) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วงโยธวาฑิตโรงเรียนของท่านมีกระบวนการสรรหาสมาชิกในวงโยธวาฑิตดำเนินการอย่างโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 1.09)

ตาราง 16 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาฑิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ด้านการจัดการ

ด้านการจัดการ	ระดับปัญหา(N=155)		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. วงโยธวาฑิตมีการวางแผนการดำเนินงานของวงโยธวาฑิตมีความชัดเจนและครอบคลุมทุกด้าน	4.14	0.79	มาก
2. วงโยธวาฑิตมีตารางฝึกซ้อมเหมาะสมและสอดคล้องกับเป้าหมายของวง	4.43	0.70	มาก
3. วงโยธวาฑิตมีการแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างชัดเจนและเหมาะสม	4.28	0.69	มาก
4. วงโยธวาฑิตมีการประสานงานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ	4.39	0.73	มาก
5. วงโยธวาฑิตมีการกำกับดูแลการติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ	4.28	0.85	มาก
6. วงโยธวาฑิตมีการติดตามผลการฝึกซ้อมและปรับปรุงพัฒนา ร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูผู้ควบคุมวง	4.25	0.84	มาก
7. วงโยธวาฑิตมีระเบียบข้อปฏิบัติที่ชัดเจนและทุกคนสามารถปฏิบัติตามได้อย่างเหมาะสม	4.32	0.69	มาก
8. โรงเรียนของท่านมีการบริหารจัดการวงโยธวาฑิตอย่างมีระบบ	4.38	0.71	มาก
9. โรงเรียนของท่านมีการทำกฎระเบียบและข้อปฏิบัติร่วมกันระหว่างครูผู้ควบคุมและสมาชิกวงโยธวาฑิต	4.39	0.67	มาก
10. ผู้บริหารและครูผู้ควบคุม วงโยธวาฑิตมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายเป้าหมายในการพัฒนางวงร่วมกัน	4.43	0.73	มาก
รวม	4.33	0.66	มาก

จากตาราง 16 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ด้านการจัดการ จำแนกตามรายด้านและรายข้อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.66) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียนของท่านมีการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรในวงโยธวาทิตดำเนินการอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.70) และโรงเรียนของท่านมีการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวงโยธวาทิต ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.73) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน รองลงมาคือ วงโยธวาทิตโรงเรียนของท่านมีกระบวนการสรรหาสมาชิกในวงโยธวาทิตดำเนินการอย่างโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.67) และ โรงเรียนของท่านมีการส่งเสริมและร่วมกันวางแผนการบริหารจัดการด้านบุคลากรที่สนับสนุนวงโยธวาทิต ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.73) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ โรงเรียนของท่านมีการวางแผนและบริหารจัดการบุคลากรของวงโยธวาทิตอย่างมีประสิทธิภาพและชัดเจน ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.79)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท

เปรียบเทียบปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาทจำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์บริหารจัดการวงโยธวาทิตใช้สถิติทดสอบเอฟ (F-test) โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงดำเนินการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีการตรวจสอบความแตกต่างของเชฟเฟ (Scheffe's method) และ ขนาดของสถานศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติทดสอบที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกรณีสองกลุ่ม

ตาราง 17 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อุทัยธานี ชัยนาท จำแนกตามตำแหน่ง

ปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ของวงโยธวาทิตสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท	แหล่งความ แปรปรวน	df	ss	MS	F	p
1. ด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	2	18.641	9.321	19.555	.000*
	ภายในกลุ่ม	152	72.448	0.477		
	รวม	154	91.089			
2. ด้านงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	2	6.911	3.456	7.069	.001*
	ภายในกลุ่ม	152	74.302	0.489		
	รวม	154	81.214			
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์	ระหว่างกลุ่ม	2	2.927	1.464	5.762	.004*
	ภายในกลุ่ม	152	38.609	0.254		
	รวม	154	41.536			
4. ด้านการจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	2	4.468	2.234	5.309	.006*
	ภายในกลุ่ม	152	63.967	0.421		
	รวม	154	68.435			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	7.132	3.566	10.902	.000
	ภายในกลุ่ม	152	49.721	0.327		
	รวม	154	56.853			

* $p \leq .05$

จากตาราง 17 พบว่า ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท จำแนกตามตำแหน่ง เมื่อพิจารณาในภาพรวม
และรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่
ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's method) ดังต่อไปนี้

ตาราง 18 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อุทัยธานี ชัยนาท จำแนกตามตำแหน่งภาพรวม

ปัญหาการบริหาร ทรัพยากรทางการ ศึกษาของวงโยธวาทิต	ตำแหน่ง	$\bar{X}$	ผู้บริหาร	ครูผู้ควบคุม	คณะกรรมการ
			สถานศึกษา	วงโยธวาทิต	วงโยธวาทิต
			4.05	3.28	4.29
ภาพรวม	ผู้บริหารสถานศึกษา	4.05	-	0.601*	-0.087
	ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิต	3.28	-	-	-0.688*
	คณะกรรมการวงโยธวาทิต	4.29	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตาราง 18 พบว่า ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท จำแนกตามตำแหน่ง ภาพรวมแตกต่างกัน จำนวน 2 รายคู่ ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิต 2) ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิตกับคณะกรรมการบริหารจัดการวงโยธวาทิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 19 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อุทัยธานี ชัยนาท จำแนกตามตำแหน่งด้านบุคลากร

ปัญหาการบริหาร ทรัพยากรทางการ ศึกษาของวงโยธวาทิต	ตำแหน่ง	$\bar{X}$	ผู้บริหาร	ครูผู้ควบคุม	คณะกรรมการ
			สถานศึกษา	วงโยธวาทิต	วงโยธวาทิต
			4.27	3.06	4.63
ด้านบุคลากร	ผู้บริหารสถานศึกษา	4.27	-	0.910*	-0.204
	ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิต	3.06	-	-	-1.114*
	คณะกรรมการวงโยธวาทิต	4.63	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตาราง 19 พบว่า ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท จำแนกตามตำแหน่ง ด้านบุคลากร แตกต่างกัน จำนวน 2 รายคู่ ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิต 2) ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิตกับคณะกรรมการบริหารจัดการวงโยธวาทิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 20 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท จำแนกตามตำแหน่ง ด้านงบประมาณ

ปัญหาการบริหาร		ผู้บริหาร	ครูผู้ควบคุม	คณะกรรมการ	
ทรัพยากรทางการ	ตำแหน่ง	สถานศึกษา	วงโยธวาทิต	วงโยธวาทิต	
ศึกษาของวงโยธวาทิต		$\bar{X}$	3.79	2.94	3.97
ด้านงบประมาณ	ผู้บริหารสถานศึกษา	3.79	-	0.653*	-0.010
	ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิต	2.94	-	-	-0.662*
	คณะกรรมการวงโยธวาทิต	3.97	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตาราง 20 พบว่า ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท จำแนกตามตำแหน่ง ด้านงบประมาณ แตกต่างกันจำนวน 2 รายคู่ ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิต 2) ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิตกับคณะกรรมการบริหารจัดการวงโยธวาทิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 21 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท จำแนกตามตำแหน่ง ด้านวัสดุอุปกรณ์

ปัญหาการบริหาร ทรัพยากรทางการ ศึกษาของวงโยธวาทิต	ตำแหน่ง	$\bar{X}$	ผู้บริหาร	ครูผู้ควบคุม	คณะกรรมการ
			สถานศึกษา	วงโยธวาทิต	วงโยธวาทิต
			3.98	3.49	4.18
ด้านวัสดุอุปกรณ์	ผู้บริหารสถานศึกษา	3.98	-	0.332	-0.107
	ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิต	3.49	-	-	-0.439*
	คณะกรรมการวงโยธวาทิต	4.18	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตาราง 21 พบว่า ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท จำแนกตามตำแหน่ง ด้านงบประมาณ แตกต่างกันจำนวน 1 รายคู่ ได้แก่ ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิตกับคณะกรรมการบริหารจัดการวงโยธวาทิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 22 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท จำแนกตามตำแหน่ง ด้านการจัดการ

ปัญหาการบริหาร ทรัพยากรทางการ ศึกษาของวงโยธวาทิต	ตำแหน่ง	$\bar{X}$	ผู้บริหาร	ครูผู้ควบคุม	คณะกรรมการ
			สถานศึกษา	วงโยธวาทิต	วงโยธวาทิต
			4.14	3.38	4.30
ด้านการจัดการ	ผู้บริหารสถานศึกษา	4.14	-	0.511*	-.0027
	ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิต	3.38	-	-	-0.538*
	คณะกรรมการวงโยธวาทิต	4.30	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตาราง 22 พบว่า ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท จำแนกตามตำแหน่ง ด้านงบประมาณ แตกต่างกันจำนวน 2 รายคู่ ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิต 2) ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิต กับคณะกรรมการบริหารจัดการวงโยธวาทิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 23 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารจัดการวงโยธวาทิต

ปัญหาการบริหารทรัพยากรทาง การศึกษาของวงโยธวาทิต	แหล่งความ แปรปรวน	df	ss	MS	F	p
1. ด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	2	7.947	3.974	7.265	.001*
	ภายในกลุ่ม	152	83.142	0.547		
	รวม	154	91.089			
2. ด้านงบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	2	4.289	2.145	4.238	.016*
	ภายในกลุ่ม	152	76.924	0.506		
	รวม	154	81.214			
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์	ระหว่างกลุ่ม	2	.829	0.414	1.547	.216
	ภายในกลุ่ม	152	40.708	0.268		
	รวม	154	41.536			
4. ด้านการจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.192	0.596	1.347	.263
	ภายในกลุ่ม	152	67.244	0.442		
	รวม	154	68.435			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.349	0.674	1.847	.161
	ภายในกลุ่ม	152	55.504	0.365		
	รวม	154	56.853			

* $p \leq .05$

จากตาราง 23 พบว่าปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารจัดการวงโยธวาทิต พบว่า เมื่อพิจารณาในรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงใช้การทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการตรวจสอบความแตกต่างของเชฟเฟ (Scheffe's method)

ตาราง 24 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ด้านบุคลากร จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารจัดการวงโยธวาทิต

ปัญหาการบริหาร ทรัพยากรทางการศึกษา ของวงโยธวาทิต	ประสบการณ์ในการ บริหารจัดการ วงโยธวาทิต	$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	10 ปีขึ้นไป
			4.07	4.12	4.60
ด้านบุคลากร	น้อยกว่า 5 ปี	4.07	-	0.206	-0.441*
	5-10 ปี	4.12	-	-	-0.466*
	10 ปีขึ้นไป	4.60	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตาราง 24 พบว่า ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท จำแนกตามประสบการณ์การบริหารจัดการวงโยธวาทิตแตกต่างกันจำนวน 2 รายคู่ ได้แก่ 1) น้อยกว่า 5 ปี กับ 10 ปีขึ้นไป 2) 5-10 ปี กับ 10 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 25 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่สภาพปัญหาการบริหารจัดการวงโยธวาทิตภายใต้ขีดจำกัดของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ด้านงบประมาณ จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารจัดการวงโยธวาทิต

ปัญหาการบริหาร ทรัพยากรทางการศึกษา ของวงโยธวาทิต	ประสบการณ์ในการ บริหารจัดการ วงโยธวาทิต	$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	10 ปีขึ้นไป
			3.61	3.64	4.00
ด้านงบประมาณ	น้อยกว่า 5 ปี	3.61	-	0.098	-0.278
	5-10 ปี	3.64	-	-	-0.376*
	10 ปีขึ้นไป	4.00	-	-	-

* $p \leq .05$

จากตาราง 25 พบว่า ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท จำแนกตามประสบการณ์การบริหารจัดการวงโยธวาทิตแตกต่างกัน จำนวน 1 รายคู่ ได้แก่ 5-10 ปี กับ 10 ปีขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 26 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อุทัยธานี ชัยนาท จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ของวงโยธวาทิต	ขนาดกลาง (n=57)		ขนาดขนาดใหญ่ ขึ้นไป (n=98)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านบุคลากร	3.88	0.87	4.91	0.32	-8.575	.000
2. ด้านงบประมาณ	3.42	0.71	4.33	0.49	-8.511	.000
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์	3.98	0.55	4.30	0.45	-3.940	.000
4. ด้านการจัดการ	4.17	0.86	4.42	0.50	-2.004	.048
ภาพรวม	3.86	0.69	4.49	0.40	-6.240	.000

* $p \leq .05$

จากตาราง 26 พบว่า ค่าเฉลี่ยปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า เมื่อพิจารณาในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดใหญ่ขึ้นไป จำนวนนักเรียน 720 คนขึ้นไป มีปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาทสูงกว่าโรงเรียนขนาดกลาง จำนวนนักเรียน 120 – 719 คน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิตสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะไว้ดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผล
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์บริหารจัดการวงโยธวาทิตและขนาดสถานศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาทมีความแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ผู้บริหาร ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิต คณะกรรมการวงโยธวาทิต โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท จำนวน 34 โรงเรียน จำนวน 1,402 คน

1. กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ที่มีการจัดกิจกรรมวงโยธวาทิต จำนวน 18 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านไร่วิทยา โรงเรียนหนองฉางวิทยา โรงเรียนบ้านทุ่งนาวิทยา โรงเรียนอุทัยวิทยาคม โรงเรียนลานสักวิทยา โรงเรียนพุทธมงคลวิทยา โรงเรียนทัพทันอนุสรณ์ โรงเรียนกาญจนาภิเษก อุทัยธานี โรงเรียนห้วยคตพิทยาคม โรงเรียนหันคารราษฎร์รังสฤษดิ์ โรงเรียนสาครพิทยาคม โรงเรียนสรรพวิทยวิทยา โรงเรียนวัดสิงห์ โรงเรียนอุลิตไพบูลย์ชนูปถัมภ์ โรงเรียนครูประชาสรรค์ โรงเรียนศรีสโมสรวทยา โรงเรียนหันคาพิทยาคม โรงเรียนชัยนาทพิทยาคม โดยแบ่งเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 47 คน ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิต จำนวน 18 คน และคณะกรรมการวงโยธวาทิต จำนวน 90 คน รวม 155 คน

2. เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายชื่อ (checklist) เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง ประสบการณ์การบริหารจัดการวงโยธวาทิต และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับความคิดเห็นปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด เป็นแบบสอบถามปลายปิดใช้เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งข้อความถามปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) มี 5 ระดับ ซึ่งมีรายละเอียดระดับคะแนนที่ให้ความหมาย ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิตอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิตอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิตอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิตอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิตอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบหาความสมบูรณ์ ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีขั้นตอนการวิเคราะห์ ดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage) นำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิตสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แบ่งเป็นรายด้าน นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ขั้นที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิตสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาทจำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์บริหารจัดการวงโยธวาทิต และขนาดสถานศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติทดสอบที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกรณีสองกลุ่ม และใช้สถิติทดสอบเอฟ (F-test) โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงดำเนินการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีการตรวจสอบความแตกต่างของเชฟเฟ (Scheffe's method)

สรุปผล

ในการศึกษาปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบุคลากร รองลงมา คือ ด้านการจัดการ ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านงบประมาณ

1.1 ด้านบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิตในโรงเรียนของท่านมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการวงโยธวาทิต รองลงมา คือ โรงเรียนของท่านมีการจัดการความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในวงโยธวาทิตตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนของท่านมีการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรในวงโยธวาทิตดำเนินการอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และโรงเรียนของท่านมีการส่งเสริมและร่วมกันวางแผนการบริหารจัดการด้านบุคลากรที่สนับสนุนวงโยธวาทิต ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

1.2 ด้านงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิตมีการจัดลำดับความสำคัญของค่าใช้จ่ายได้อย่างเหมาะสม รองลงมา คือ โรงเรียนของท่านการบริหารงบประมาณของวงโยธวาทิตมีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนของท่านได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกและองค์กรต่างๆ อย่างเพียงพอต่อความต้องการของการบริหารจัดการวงโยธวาทิต

1.3 ด้านวัสดุอุปกรณ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วงโยธวาทิตมีกฎระเบียบในการใช้และการดูแลเครื่องดนตรีและอุปกรณ์ที่ให้คงสภาพอยู่เสมอ รองลงมา คือ วัสดุอุปกรณ์และเครื่องดนตรีโรงเรียนของท่านได้รับการปรับปรุงให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานเสมอ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนของท่านมีเครื่องดนตรีเพียงพอต่อสมาชิกวงโยธวาทิต

1.4 ด้านการจัดการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วงโยธวาทิตมีตารางฝึกซ้อมเหมาะสมและสอดคล้องกับเป้าหมายของวง และผู้บริหารและครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิตมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายเป้าหมายในการพัฒนางวงร่วมกัน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน รองลงมา คือ โรงเรียนของท่านมีการทำกฎระเบียบและข้อปฏิบัติร่วมกันระหว่างครูผู้ควบคุมและสมาชิกวงโยธวาทิต และวงโยธวาทิตมีการประสานงานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ วงโยธวาทิตมีการวางแผนการดำเนินงานของวงโยธวาทิตมีความชัดเจนและครอบคลุมทุกด้าน

2. ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท จำแนกตามตำแหน่งโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา และตำแหน่ง คณะกรรมการวงโยธวาทิต มีปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท โดยรวมสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารจัดการวงโยธวาทิต โดยภาพรวมและด้านวัสดุอุปกรณ์ กับด้านการจัดการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านบุคลากร ด้านงบประมาณแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ขึ้นไป จำนวนนักเรียน 720 คนขึ้นไป มีปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาทสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง จำนวนนักเรียน 120 – 719 คน

ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม

การพัฒนางวงโยธวาทิตไม่ใช่เพียงการฝึกซ้อมดนตรี แต่คือ การปลูกฝังวินัย ความรับผิดชอบ และความภาคภูมิใจในตนเองของนักเรียน การจัดประชุมทำ MOU และจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพทั้งสมาชิกวงและผู้ควบคุมวง จะเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญที่ช่วยให้วงโยธวาทิตในสถานศึกษาก้าวไปสู่ความเป็นมืออาชีพ และมีมาตรฐานในระดับสากล พร้อมเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่นๆ ในอนาคต

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท นำมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบุคลากร รองลงมา คือ ด้านการจัดการ ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านงบประมาณ ทั้งนี้เนื่องจากผู้สอนหรือผู้ฝึกสอนวงโยธวาทิตที่เชี่ยวชาญเฉพาะเครื่องดนตรีหรือมีประสบการณ์ในการควบคุมวงระดับสูงนั้นหายาก โดยเฉพาะในพื้นที่ต่างจังหวัด ทำให้โรงเรียน

ไม่สามารถดึงดูดหรือรักษาศิลปินที่มีทักษะเหล่านี้ได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เกียรติศักดิ์ ไพศาล (2560, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการทำวิจัยเรื่อง กระบวนการจัดกิจกรรมวงโยธวาทิตของโรงเรียนอนุบาล พระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการจัดกิจกรรมวงโยธวาทิตของโรงเรียนอนุบาล พระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการจัดกิจกรรมวงโยธวาทิตโรงเรียนอนุบาล พระนครศรีอยุธยาโดยรวม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านบุคลากร ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของ วงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ด้านบุคลากร อยู่ในระดับ มากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิตยังขาดความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการวง โยธวาทิต การจัดการความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในวงโยธวาทิต และการวางแผนด้านการพัฒนา บุคลากรวงโยธวาทิตอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ สุรศักดิ์ หาญธีระพิทักษ์ (2555, หน้า 17) บุคคลมีความสำคัญอันดับแรก เพราะบุคคลที่จะมาดำเนินงานในด้านนี้จะต้อง เป็น ผู้เสียสละ มีความอดทน อดกลั้น มีมนุษยสัมพันธ์ มีการประสานงานที่ดี ตลอดจนความมีน้ำใจ ไม่เห็นแก่ตัว ไม่เห็นแก่ได้ และเป็นผู้กว้างขวางที่สามารถขอความร่วมมือกับบุคลากรจากภายนอก สถาบันให้เข้า ร่วมงานได้บ้างในบางโอกาส โดยบุคคลที่เกี่ยวข้องในวงโยธวาทิต ประกอบด้วยผู้ควบคุมวงและผู้ช่วย ควบคุมวง ครูสอนและครูผู้ช่วยสอน ผู้ประสานงาน และหัวหน้าคณะทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สาทิพย์ สายสินทิ (2560, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการทำวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการวงโยธวาทิตโรงเรียน จันทรประดิษฐารามวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนจันทรประดิษฐารามวิทยาคมมีการบริหารจัดการวงโยธวาทิต ดังนี้ การวางแผนมีการกำหนด วัตถุประสงค์ มีการจัดทำแผนกิจกรรมโครงการเป็นรายปี มีรองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานวิชาการ วางแผนร่วมกับครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิตและผู้ฝึกสอนวงโยธวาทิต งบประมาณ ใช้เงินรายได้สถานศึกษา บุคลากรมีการตั้งคณะกรรมการดำเนินงานกิจกรรมวงโยธวาทิต มีการเชิญวิทยากรภายนอกมาช่วยใน การฝึกซ้อมสถานที่และอุปกรณ์เครื่องดนตรี มีการจัดห้องปฏิบัติการสำหรับการฝึกซ้อม มีการสำรวจ เครื่องดนตรีที่ชำรุดเพื่อนำไปซ่อมแซมและจัดหาเครื่องดนตรีใหม่ทุกปี การดำเนินงานประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) การรับสมัครและคัดเลือกนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมวงโยธวาทิต 2) ปฐมนิเทศ 3) การฝึกซ้อมวงโยธวาทิต และ 4) การแสดงผลงานวงโยธวาทิต การประเมินผล มีการประเมินผลเมื่อ สิ้นสุดโครงการและนำผลที่ได้ไปเป็นข้อมูลในการวางแผนกิจกรรมในครั้งต่อไป ปัญหาในการบริหาร จัดการวงโยธวาทิต ได้แก่ งบประมาณที่ได้จัดสรรไม่เพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรมและนักเรียนไม่มี ส่วนร่วมในการวางแผน

1.2 ด้านงบประมาณ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิตยังขาดการจัดลำดับความสำคัญของค่าใช้จ่ายได้อย่างเหมาะสม การบริหารงบประมาณของวงโยธวาทิตมีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอน และการทำบัญชีรายรับรายจ่ายชัดเจนสามารถตรวจสอบได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศักดา ทองทิพย์มาก (2561, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการทำวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการกิจกรรมวงโยธวาทิตโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวังนนทบุรี และโรงเรียนหอวังกรุงเทพฯ ผลการวิจัยโดยการพิจารณาจากหลักการบริหารองค์การพื้นฐาน 4 ด้านพบว่าทั้งสองโรงเรียนมีกลยุทธ์การบริหารจัดการที่คล้ายกัน มีจำนวนและคุณภาพของอุปกรณ์เครื่องดนตรีที่ใกล้เคียงกัน ข้อแตกต่างระหว่างสองโรงเรียนนี้อยู่ที่ด้านบุคลากรและงบประมาณ คือ ผู้ควบคุมวงของโรงเรียนหอวังกรุงเทพฯ มีประสบการณ์การทำงาน 30 ปี ในขณะที่ผู้ควบคุมวงโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวังนนทบุรีมีประสบการณ์การทำงาน 10 ปี ปัจจัยนี้จึงส่งผลให้ผลงานของโรงเรียนหอวังกรุงเทพฯ มีมากกว่าของโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวังนนทบุรีรวมถึงการบริหารจัดการที่เป็นระบบมากกว่าในขณะที่โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวังนนทบุรีมีงบประมาณสนับสนุนวงโยธวาทิตมากกว่าโรงเรียนหอวังกรุงเทพฯ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นงบประมาณที่ได้รับจากภายนอก โดยปัจจัยนี้จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวังนนทบุรี มีผลงานที่มากขึ้นในระยะหลัง

1.3 ด้านวัสดุอุปกรณ์ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ด้านวัสดุอุปกรณ์ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากวงโยธวาทิตยังขาดกฎระเบียบในการใช้และการดูแลเครื่องดนตรีและอุปกรณ์ที่ให้คงสภาพอยู่เสมอ ได้รับการปรับปรุงให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานเสมอ และการจัดพื้นที่เก็บอุปกรณ์เครื่องดนตรีอย่างเป็นระเบียบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัครวัตร เชื้อมกลาง (2561, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนางวงโยธวาทิตในศตวรรษที่ 21 ผลวิจัยพบว่า การทำกิจกรรมวงโยธวาทิตไทยดำเนินงานโดยการบริหารงาน แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านอุปกรณ์และสถานที่ ด้านงบประมาณ ด้านการจัดการ และด้านบุคลากรพบว่า ด้านสถานที่และอุปกรณ์มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านบุคลากร และด้านการจัดการ ตามลำดับ และด้านงบประมาณมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดโดยทุกด้านในระดับปานกลาง

1.4 ด้านการจัดการ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ด้านการจัดการ อยู่ใน

ระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารและครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิตยังขาดการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย เป้าหมายในการพัฒนางานร่วมกัน การมีตารางฝึกซ้อมเหมาะสมและสอดคล้องกับเป้าหมายของวง และการประสานงานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิชวัฒน์ ยถาธนากุล (2567, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการทำวิจัยเรื่องกลยุทธ์การบริหารจัดการวงโยธวาทิต เพื่อยกระดับสู่มาตรฐานสากลของเครือข่ายโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จังหวัดเชียงราย ผลการวิเคราะห์สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการวงโยธวาทิต เพื่อยกระดับสู่มาตรฐานสากลของเครือข่ายโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จังหวัดเชียงราย โดยรวมพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือ บริหารจัดการวงโยธวาทิต โดยมีแผนการดำเนินการ การตรวจสอบและการแก้ไข ปรับปรุงอย่างเป็นระบบ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริวัฒน์ บัวคำสี (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการทำวิจัยเรื่อง กลยุทธ์ในการบริหารงานวงโยธวาทิตโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี การวิจัยครั้งนี้พบว่า กลยุทธ์การบริหารงาน วงโยธวาทิตของโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา มีดังนี้ 1) ด้านการบริหารมีการวางแผนที่ชัดเจน 2) ด้านงบประมาณ มีการวางแผนจัดการในการเบิกการใช้งบประมาณชี้แจงรายละเอียดและมีการตรวจสอบ อย่างเป็นระบบ 3) ด้านบุคลากร มีการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับนโยบายของโรงเรียน

2. ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท จำแนกตามตำแหน่งโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา และคณะกรรมการวงโยธวาทิตมีภาระหน้าที่ที่กว้างขวางและซับซ้อนกว่า โดยเฉพาะในมิติของการบริหารจัดการทรัพยากร การจัดหางบประมาณ และการประสานงานกับภายนอก ซึ่งเป็นสิ่งที่โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท อาจมีข้อจำกัดสูงกว่า เมื่อเทียบกับบทบาทของครูผู้ควบคุมวงที่เน้นการปฏิบัติการเฉพาะด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สวัสดิ์ บุญทิพย์พาเลิศ (2557, บทคัดย่อ) การศึกษาวิจัยเรื่อง โอกาสความเป็นไปได้ของการจัดตั้งวงโยธวาทิตสำหรับโรงเรียนในกลุ่มกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างของการศึกษามาจากโรงเรียนในกลุ่มกรุงเทพมหานครจำนวน 5 โรงเรียน คือ โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี โรงเรียนหอวัง โรงเรียนแม่พระฟาติมา โรงเรียนกุนนทรียธรรามวิทยาคม โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ โดยเป็นโรงเรียนที่มีวงโยธวาทิตที่พร้อมอยู่แล้ว 3 โรงเรียน อีก 2 โรงเรียนยังไม่พร้อม มีความต้องการพัฒนางวงโยธวาทิตให้ดีขึ้น ทั้งเรื่องการบริหารจัดการวง การจัดการด้านสถานที่ฝึกซ้อม การจัดสรรงบประมาณ รวมไปถึงมาตรฐานการบรรเลงดนตรี ปัญหาที่พบ คือ การขาดการสนับสนุนจากผู้บริหาร ซึ่งเป็นไปตามยุคสมัยของผู้บริหารแต่ละท่าน ปัญหา

จากสภาพเครื่องดนตรีหรือสถานที่ฝึกซ้อมไม่เหมาะสม ครูผู้ฝึกสอนมี จำนวนจำกัด ขาดทักษะในการควบคุมวงโยธวาทิต

3. ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารจัดการวงโยธวาทิต โดยภาพรวมและด้านวัสดุอุปกรณ์ กับด้านการจัดการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากการที่ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการวงโยธวาทิต และครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิตจะมีประสบการณ์ในการบริหารจัดการวงโยธวาทิตมามากเพียงใด ปัญหาและความท้าทายเดิมๆ ในการดูแลวงโยธวาทิตก็ยังคงปรากฏให้เห็นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ เนื่องจากปัญหาดังกล่าวไม่ได้มีสาเหตุมาจากตัวบุคคล หากแต่เป็นปัญหาเชิงระบบและโครงสร้างการทำงานที่ยังรากลึก สอดคล้องกับแนวคิดของ วิมาลย์ สีทอง (2563, หน้า 13) ได้กล่าวว่า การบริหารจัดการ หมายถึง การส่งเสริม ช่วยเหลือ สนับสนุนบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาให้สามารถดำเนินการในด้านต่างๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ โดยที่นักเรียน จะได้พัฒนาตนเองในทุกด้านและเติบโตไปเป็นประชากรที่ดีและมีคุณภาพในสังคมตลอดไปและเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์การ โดยอาศัยหน้าที่ทางการบริหาร คือ การวางแผนการปฏิบัติงานการวิเคราะห์นโยบายและการจัดการศึกษาระบบอำนวยการที่เน้นการมีส่วนร่วม การติดต่อสื่อสารที่ดีทั้งภายในและภายนอก และระบบการประกันคุณภาพที่มีคุณภาพ

4. ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาขนาดใหญ่มักถูกคาดหวังให้มีผลงานโดดเด่นในทุกด้าน รวมถึงวงโยธวาทิต ซึ่งอาจหมายถึงการตั้งเป้าหมายที่สูงขึ้น เช่น การเข้าร่วมแข่งขันระดับประเทศ หรือการเป็นตัวแทนของเขตพื้นที่ ซึ่งต้องใช้ทรัพยากรและการจัดการที่มากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ ยุสรา สุมาลี (2565, หน้า 12) ได้กล่าวว่า การบริหารมีความจำเป็นมากในองค์กรต่างๆ เพราะกระบวนการจัดการ ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในองค์กรได้ใช้ความรู้ ความสามารถ ทักษะ เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ ปัจจัยการผลิต ทุน งบประมาณ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นที่พอใจแก่ผู้ร่วมงานในองค์กร ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณะชน ตามเป้าหมายที่วางไว้ ก่อให้เกิดความสุข ด้วยกันทุก ฝ่าย ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารจัดการวงโยธวาทิตภายใต้ขีดจำกัดของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ผู้ศึกษามีประเด็นที่มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ โดยนำข้อที่มีปัญหาค่าเฉลี่ยต่ำสุด มาเป็นแนวทางในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมการบริหารจัดการวงโยธวาทิตภายใต้ขีดจำกัดของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท ดังนี้

1.1 ด้านบุคลากร สถานศึกษา ควรมีคณะกรรมการที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องดนตรีและวงโยธวาทิต เพื่อประเมินความสามารถและศักยภาพของผู้สมัครได้อย่างถูกต้องและยุติธรรม

1.2 ด้านงบประมาณ สถานศึกษา ควรมีการจัดทำ ข้อเสนอโครงการขอรับการสนับสนุนที่ชัดเจน น่าสนใจ และเป็นรูปธรรม เพื่อนำเสนอต่อหน่วยงานภายนอกและองค์กรต่างๆ เพื่อระดมทุนจัดซื้อเครื่องดนตรี

1.3 ด้านวัสดุอุปกรณ์ สถานศึกษา ควรมีการรวบรวมข้อมูลจำนวนนักเรียนที่สนใจและมีทักษะในเครื่องดนตรีแต่ละประเภท รวมถึงประเภทเครื่องดนตรีที่จำเป็นสำหรับบทเพลงที่วงจะใช้ฝึกซ้อมหรือแสดง

1.4 ด้านการจัดการ สถานศึกษา ควรมีการใช้เครื่องมือหรือแพลตฟอร์มดิจิทัลที่สามารถช่วยให้กระบวนการต่างๆ มีประสิทธิภาพมากขึ้น ลดข้อผิดพลาด และเพิ่มความสะดวกในการทำงาน

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการวงโยธวาทิตภายใต้ขีดจำกัดของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำมาสร้างเป็นเกณฑ์มาตรฐานทางด้านการบริหารจัดการวงโยธวาทิตภายใต้ขีดจำกัดของโรงเรียนมัธยมศึกษา

2.3 ควรศึกษาปัญหาและวิธีแก้ไขการบริหารจัดการวงโยธวาทิตภายใต้ขีดจำกัดของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท โดยอาจจะมีการระดมสมอง / สัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ กับผู้บริหารและครูทุกระดับ เพื่อที่จะได้รับทราบปัญหาที่เกิดขึ้น หาวิธีแก้ไขปัญหาค่าต่อไปและนำมาใช้พัฒนา/ปรับปรุงการบริหารจัดการวงโยธวาทิตภายใต้ขีดจำกัดของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาทให้พัฒนาต่อไป

บรรณานุกรม

- กรมพลศึกษา. (2558). **แนวทางการจัดประกวดวงโยธวาทิต**. กรุงเทพฯ : เอส.ออฟเซ็ท กราฟฟิคดีไซน์.
- กรมสามัญศึกษา. (2541). **คู่มือการจัดกิจกรรมนักเรียนตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย**. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). **วงโยธวาทิต**. กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2556). **คู่มือการบริหารโรงเรียน สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2556**. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กฤษณ์ ภูริเทเวศร์. (2550). **สภาพและปัญหาการเตรียมวงโยธวาทิตในระดับมัธยมศึกษา เพื่อเข้าร่วมการประกวดวงโยธวาทิตชิงถ้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ครั้งที่ 25 ประจำปี 2550**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เกษม ทิพย์เมธากุล. (2561). **การศึกษาเกณฑ์การตัดสินการประกวดวงโยธวาทิตประเภทคนตรีสนามในระดับนานาชาติ**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- เกษรา อินทวัฒน์. (2555). **ศึกษาบทบาทหน้าที่ ผลงานเพลง ประจำกองดนตรีกองดุริยางค์ทหารอากาศ**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เกียรติศักดิ์ ไพศาล. (2560). **กระบวนการจัดกิจกรรมวงโยธวาทิตของโรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- จรัญ แก้วเอียน. (2556). **เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา: กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ**. ยะลา : มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ. (2541). **การจัดการด้านปัจจัยในการบริหารงาน**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- จักรวิดา เหล็กนิ่ม. (2553). **ผลของการฝึกโยธวาทิตที่มีต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2554). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : บุ๊คพ้อยท์.
- จุฑา เทียนไทย. (2554). **การจัดการ: มุมมองนักบริหาร (พิมพ์ครั้งที่ 5)**. กรุงเทพฯ : ซีวีแอล.

- ชัยวัฒน์ นำหน้ากองทัพบก, และกำพร ประชุมวรรณ. (2567). แนวทางการปรับและพัฒนาวงโยธวาทิตสู่การใช้งานในสถานศึกษา. วารสารศรีวนาลัยวิจัย.สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 7(1), 315.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. (2557). ระบบการบริหารจัดการเพื่อการจัดสรรทรัพยากรสำหรับการศึกษาระดับพื้นฐาน 12 ปี. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา. 121 หน้า.
- ชาญชัย อาจิณสมมาตร. (2560). การบริหารการศึกษาและทรัพยากรทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สถาบันเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2541). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ : เทพเนรมิต.
- _____. (2549). เทคนิคการเขียนเค้าโครงการวิจัย: แนวทางสู่ความสำเร็จ. กรุงเทพฯ : ไทยเนรมิตกิจ อินเตอร์โปรเกรสซีฟ.
- เดมีย์ ทองไชย. (2552). การศึกษากระบวนการเตรียมวงโยธวาทิตในระดับชั้นมัธยมศึกษา เพื่อเข้าร่วมแข่งขันวงโยธวาทิตระดับนานาชาติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพายัพ.
- ถวัลย์ชัย สอนมณฑา, วรเชษฐ์ วรพูนันท์, และกานนท์ เขษมา. (2566). การพัฒนารูปแบบการฝึกซ้อมวงโยธวาทิต กรณีศึกษา โรงเรียนในจังหวัดมหาสารคามและจังหวัดกาฬสินธุ์. วารสารศรีวนาลัยวิจัย.สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 13(1), 94.
- ธนากร แพทย์วงศ์. (2541). การศึกษาแผนการฝึกและการคัดเลือกนักดนตรี สำหรับวงโยธวาทิตในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ธีรศักดิ์ อุปรมัย, อุปไมย อธิชัย, และสุชาติ บางวิเศษ. (2563). การบริหารและการจัดการศึกษาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน. พิษณุโลก : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2557). หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. นนทบุรี : ตีรณสาร.
- นาวา วงษ์พรม. (2559). เอกสารคำสอนรายวิชาการจัดการองค์การบริการสารสนเทศ. อุตรธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.
- นิชวัฒน์ ยธนากุล. (2567). กลยุทธ์การบริหารจัดการวงโยธวาทิต เพื่อยกระดับสู่มาตรฐานสากลของเครือข่ายโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2553). การจัดการสมัยใหม่. กรุงเทพฯ : ทริปเพิ้ลกรุ๊ป.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). **การวิจัยเบื้องต้น** (พิมพ์ครั้งที่ 10 ฉบับปรับปรุงใหม่). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประภาพรณ รักเลี้ยง. (2556). **หลักทฤษฎีปฏิบัติการบริหารการศึกษา**. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยพิษณุโลก.
- ปราชนา กล้าพจัญ. (2542). **เอกสารประกอบการสอนหลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ปรีชา คัมภีรปกรณ์. (2556). **ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารทรัพยากรการศึกษา**. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปิยลักษณ์ ชันทา. (2553). **การบริหารจัดการและแนวทางในการพัฒนาวงโยธวาทิต โรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พรสวรรค์ จันทวงศ์. (2556). **การจัดการวงโยธวาทิตในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- พรสวรรค์ มณีทอง. (2561). **รูปแบบการสอนที่ประสบความสำเร็จของวงโยธวาทิตต้นแบบ**. วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร, 38(4), 160-178.
- พินสุดา สิริธรรค์. (2562). **การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา**. วารสารสุทธิปริทัศน์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 33(106), 1-16.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2537). **การบริหารสถานศึกษา หน่วยที่ 12 - 15**. นนทบุรี : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- มังกร จินดาวรรณ. (2546). **การศึกษาการจัดวงโยธวาทิตของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ยงยุทธ เกษสาคร. (2548). **ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม**. กรุงเทพฯ : วิ.เจ.พรินติ้ง.
- ยุสรา สุมาลี. (2565). **การบริหารตามหลักการบริหารจัดการที่ดีในอิสลามของผู้บริหารโรงเรียนมุสลิมสันติธรรมมูลนิธิ จังหวัดนครศรีธรรมราช**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- วันชัย ยอดพิโรจน์. (2568). **ครูโรงเรียนหนองฉางวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาอุทัยธานี**. ชัยนาท. สัมภาษณ์.
- วิจิตร ศรีสะอาด. (2542). **การบริหารทรัพยากรมนุษย์**. กรุงเทพฯ : ต้นอ้อ.

- วิทยา บุตรดาวงษ์. (2558). **การพัฒนาการบริหารจัดการวงโยธวาทิต โรงเรียนธาดุนารายณ์วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.**
- วิมาลย์ ลีทอง. (2563). **ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.**
- วิรัช วิรัชนิการวรรณ. (2553). **หลักรัฐศาสตร์: แนวคิดและกระบวนการ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท.**
- _____. (2559). **แนวคิดและความหมายของการบริหารและการบริหารจัดการ. สืบค้น มีนาคม 10, 2565, จาก <http://www.wiruch.com>.**
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2555). **แนวคิด ทฤษฎี และประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธ์.**
- ศักดิ์ดา ทองทิพย์มาก. (2561). **การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการกิจกรรมวงโยธวาทิตโรงเรียน นวมินทราชินูทิศ หอวังนนทบุรี และโรงเรียนหอวังกรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.**
- ศิริวัฒน์ บัวคำสี. (2559). **กลยุทธ์ในการบริหารงานวงโยธวาทิตโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราชา อำเภอสัตร์ราชา จังหวัดชลบุรี. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, 10(1), 35-44.**
- สธน โรจนตระกูล. (2554). **การจัดการวงโยธวาทิต. กรุงเทพฯ : โอ.เอส. พรินติ้ง เฮ้าส์.**
- สมคิด บางโม. (2545). **องค์การและการจัดการ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : วิทยพัฒน์.**
- สมาน นาคทัต. (2553). **การบริหารจัดการวงโยธวาทิตที่ได้รับรางวัลชนะเลิศแห่งประเทศไทยและระดับโลก ปี 2550: กรณีศึกษาโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี). วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.**
- สราวุธ โรจนศิริ. (2564). **การศึกษารูปแบบการจัดการวงโยธวาทิต กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออก. วารสารดนตรีรังสิต มหาวิทยาลัยรังสิต, 16(1), 115-129.**
- สวส์ดี บุญทิพย์พาเลิศ. (2557). **โอกาสความเป็นไปได้ของการจัดตั้งวงโยธวาทิตสำหรับโรงเรียนในกลุ่มกรุงเทพกลาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.**
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). **หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : บุคพอยท์.**
- สัมมา ธนนิชัย. (2560). **หลักทฤษฎีการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : แอล.ที.เพรส.**

สัมฤทธิ์ ยศสมศักดิ์. (2549). การบริหารทรัพยากรมนุษย์ หลักการและแนวคิด. กรุงเทพฯ : เอ็ม.ที.เพรส.

สาทิพย์ สายสนธิ. (2560). รายงานผลการวิจัย เรื่อง การบริหารจัดการวงโยธวาทิตโรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

สาธิต ชื่นเมือง. (2568). หัวหน้างานดุริยางค์และดนตรี โรงเรียนชัยนาทพิทยาคม. สัมภาษณ์.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท. (2567). รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. ชัยนาท : ผู้แต่ง.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.

_____. (2564). รายงานสภาพและแนวโน้มการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : พรักหวานกราฟฟิค.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2564). รายงานผลการขับเคลื่อนมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ ประจำปี 2563. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ศิลปะ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

_____. , สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). วงโยธวาทิต. กรุงเทพฯ : องค์การค้ำของครูสภา.

สิทธิ สิทธิการุณย์. (2545). การบริหารกิจกรรมนักเรียนด้านการจัดการวงโยธวาทิต: กรณีศึกษาโรงเรียนวัดสุทธิวราราม และโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุชาติ จันทร์สุกรี. (2558). การบริหารเวลาในการฝึกซ้อมวงโยธวาทิตโรงเรียนพระปฐมวิทยาลัยและโรงเรียนสิรินธรราชวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

สุนทร โคตรบรรเทา. (2551). หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ปัญญาชน.

สุพจน์ เจนณะสมบัติ. (2542). การศึกษาการบริหารกิจกรรมนักเรียน ด้านการจัดการวงโยธวาทิตของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลชนะเลิศแห่งประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2539 – 2542. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุมาลี ศรีพุทธรินทร์. (2555). เอกสารการสอน วิชาการบริหารทรัพยากรการบริหารสถานศึกษา (School Administrative Resources Management). นครพนม : มหาวิทยาลัย

นครพนม.

สุรพล สุยะพรหม, และคนอื่นๆ. (2555). **พื้นฐานทางการจัดการ**. กรุงเทพฯ : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สุรศักดิ์ หาญธีระพิทักษ์. (2555). **แนวทางการจัดตั้งและพัฒนางบยธวาทิตในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อความยั่งยืน**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

เสนาะ ตีเยาว์. (2551). **หลักการบริหาร** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

หวน พันธุ์พันธ์. (2549). **การบริหารการศึกษา : นักบริหารมืออาชีพ**. นนทบุรี : พันธุ์พันธ์.

_____. (2554). **การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา**. สืบค้น เมษายน 20, 2565, จาก <http://ir.swu.ac.th/jspui/handle/123456789/19429>.

_____. (2564). **การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา**. นนทบุรี : พันธุ์พันธ์.

อติชาติ เจริญพาโชค. (2547). **การศึกษาสมรรถนะในการบริหารกิจกรรมนักเรียน ด้านการจัดการวงบยธวาทิตของผู้ควบคุมวงบยธวาทิต ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ เขตกรุงเทพมหานคร**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อัศวรัตน์ เชื้อมกลาง. (2561). **แนวทางการพัฒนางบยธวาทิตไทยในศตวรรษที่ 21**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

Barnard, C.I. (1972). **The functions of the executives**. Boston : Harvard University Press.

Bartol, K.M., & Martin, D.C. (1991). **Management**. New York : McGraw – Hill.

Bovee, C.L., et al. (1993). **Management**. New York : Mc Graw – Hill.

Brown, J.W., et al. (1983). **AV. instruction technology, media, and methods**. New York : McGraw-Hill.

Campbell, R.F., Corbally, J.J.E. Jr., & Ramseyer, J.A. (1958). **Introduction to education administration**. American Association of School Administrators, Boston : Allyn Bacon.

- Carver, J.D. (2019). **An investigation into the musical and social benefits of high school marching band participation**. Doctoral dissertation, The Ohio State University. Ohio LINK Electronic Theses and Dissertations Center.
- Cronbach, L.J. (1990). **Essentials of psychological testing** (5th ed.). New York : Harper & Row.
- Daughtrey, & Ricks. (1989). **Comtemporary supervison: managing people and technology**. New York : McGaw – Hill Internation Edition.
- Fayol, H. (1984). **General and industrial management**. New York : Pitthans.
- Gamm, T. (1996). **The impact of music education on cognitive development**. Doctoral dissertation, University of X.
- Good, C.V. (1973). **Dictionary of education**. New York : McGraw Hill.
- Griffiths, D.E. (1956). **Human relationship in school administrators**. New York : Appleton Century – Crofts.
- Gulick, L., & Urwick, L. (1937). **Paper on the science of administration**. Clifton : Augustus M. Kelley.
- Harris, P.R. (1989). **High performance leadership: Strategies for maximum productivity**. Glenview, IL : Foresman.
- Hoffer, C.R. (1989). **Foundations of music education** (2nd ed.). Belmont, CA : Wadsworth.
- Hoy, W., & Miskel, C.G. (2001). **Education/administration theory: Research and practice** (6th ed.). New York : MC Graw - Hill.
- Knezevich, S.J. (1969). **Administration of public education** (2nd ed). New York : Harper & Row.
- Newman, W.H. (1950). **Administration action**. Englewood Cliffs. New Jersey : Prentice-Hall.
- Nichols, M. (1971). **Ecommunity resourees for school**. New York : Holt Rineheart & Winston.

- Olesen, K.T. (2010). **The impact of music background, choral conducting training and music teaching style on the choral warm-up philosophy and practice of successful high school choir directors.** Doctoral dissertation University of Iowa.
- Robbins, S.P., & DeCenzo. (2005). **Management** (6th ed.). New York : Prentice-Hill.
- Sears, J. (1950). **The nature of the administrative process.** New York : McGraw-Hill.
- Sergiovanni, T.J., et al. (1980). **Education governance and administration.** Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall.
- Shellahamer, B. (1986). **The marching band program.** Oskaloosa, IA : L.C. Barn house.
- Simon, H.A. (1957). **Administrative behavior** (2nd ed.). New York : The Free Press.
- _____. (1972). Sistem Sekkei to Soshikiron (System Planning and Organization Theory). **Soshiki Kagaku (Organizational Science)**, 6(1), 27-34.
- Ward, J.P., & Hancock, C.B. (2016). Warm-up activities of middle and high school band directors participating in state-level concert band assessments. **Update: Applications of Research in Music Education**, 34(2), 29–36.
- Wehrich, H., & Koontz, H. (1993). **Management: A global perspective** (10th ed.). New York : McGraw-Hill.
- William, T.G.W. (1965). **Management and organizational behavior: An interdisciplinary approach.** Ohio : South-Western.
- Williams, J.D. (1980). **Public administration: The people's Business.** Boston: little Brown

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท

คำชี้แจง

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี โดยมีวัตถุประสงค์ ขอความกรุณาท่านโปรดช่วยตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริง โดยผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิต คณะกรรมการวงโยธวาทิต เพราะข้อมูลที่เป็นจริงของท่านจะมีคุณอย่างยิ่งต่องานวิจัย และจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้จะไม่มีผลกระทบต่อนานและการปฏิบัติงานของท่านแต่ประการใด เพราะผู้วิจัยจะนำไปวิเคราะห์และนำเสนอผลในภาพรวมเท่านั้น

2. แบบสอบถามชุดนี้แบ่งเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง ประสบการณ์ บริหารจัดการ วงโยธวาทิต และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิตสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท โดยใช้แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) มี 5 ระดับ และให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิตสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท

3. ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์เสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดี พร้อมทั้งกรุณาให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริงมากที่สุด เพื่อนำผลการวิจัยนี้ไปปรับปรุง ส่งเสริม และเป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป

ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นายวีรพล ใจมั่น

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ตอนที่ 1 : ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดเขียนเครื่องหมาย (✓) ลงใน ☐ หน้าข้อความตามสภาพที่เป็นจริง เกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ตามความเป็นจริงให้มากที่สุด

1. ตำแหน่ง

- ☐ ผู้บริหารสถานศึกษา
- ☐ ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิต
- ☐ คณะกรรมการวงโยธวาทิต

2. ประสบการณ์ในการบริหารจัดการวงโยธวาทิต

- ☐ น้อยกว่า 5 ปี
- ☐ 5-10 ปี
- ☐ 10 ปีขึ้นไป

3. ขนาดของสถานศึกษา

- ☐ ขนาดกลาง จำนวนนักเรียน 120 – 719 คน
- ☐ ขนาดใหญ่ขึ้นไป จำนวนนักเรียน 720 คนขึ้นไป

(ตามประกาศ สพฐ. ที่ ศธ.04009/ว2824 ลงวันที่ 31 พฤษภาคม 2566)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับความคิดเห็นปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท

คำชี้แจง : โปรดเขียนเครื่องหมาย (✓) ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเพียงช่องเดียว ซึ่งในแต่ละช่องมีระดับการปฏิบัติ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิตอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิตอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิตอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิตอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิตอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
บุคลากร					
1. โรงเรียนของท่านมีการวางแผนและบริหารจัดการบุคลากรของวงโยธวาทิตอย่างมีประสิทธิภาพและชัดเจน					
2. โรงเรียนของท่านมีการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรในวงโยธวาทิตดำเนินการอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ					
3. โรงเรียนของท่านมีการฝึกอบรมบุคลากรในวงโยธวาทิตอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาทักษะด้านดนตรีสากลให้มีประสิทธิภาพ					
4. โรงเรียนของท่านมีการส่งเสริมและร่วมกันวางแผนการบริหารจัดการด้านบุคลากรที่สนับสนุนวงโยธวาทิต					
5. โรงเรียนของท่านมีการพัฒนาบุคลากรเพื่อช่วยยกระดับคุณภาพการแสดงและการแข่งขันของวงโยธวาทิต					
6. โรงเรียนของท่านมีการจัดการความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในวงโยธวาทิต					
7. ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิตในโรงเรียนของท่านมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการวงโยธวาทิต					
8. โรงเรียนของท่านมีการวางแผนด้านการพัฒนาบุคลากรวงโยธวาทิตอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ					
9. วงโยธวาทิตโรงเรียนของท่านมีกระบวนการสรรหาสมาชิกในวงโยธวาทิตดำเนินการอย่างโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ					
10. โรงเรียนของท่านมีการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกวงโยธวาทิต					
งบประมาณ					
11. โรงเรียนของท่านมีการวางแผนด้านงบประมาณในการบริหารจัดการวงโยธวาทิตประจำปี					
12. โรงเรียนของท่านมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับค่าใช้จ่าย เช่น ค่าวิทยากร และค่าบำรุงรักษาเครื่องดนตรี เพียงพอต่อความต้องการ					
13. โรงเรียนของท่านมีงบประมาณที่เพียงพอในการดำเนินงานตามเป้าหมายของวงโยธวาทิต					

ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธาวิฑิต	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
14. โรงเรียนของท่านการบริหารงบประมาณของวงโยธาวิฑิตมีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอน					
15. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ควบคุมวงโยธาวิฑิตมีการจัดลำดับความสำคัญของค่าใช้จ่ายได้อย่างเหมาะสม					
16. โรงเรียนของท่านได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกและองค์กรต่างๆอย่างเพียงพอต่อความต้องการของการบริหารจัดการวงโยธาวิฑิต					
17. โรงเรียนของท่านมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับกิจกรรมวงโยธาวิฑิตมีความสอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียน					
18. โรงเรียนของท่านมีงบประมาณที่ใช้สำหรับการจัดซื้อเครื่องดนตรีอย่างเหมาะสม					
19. ครูผู้ควบคุมวงและผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนและจัดสรรงบประมาณสำหรับการเชิญวิทยากรอย่างเหมาะสม					
20. ครูผู้ควบคุมวงโยธาวิฑิตทำบัญชีรายรับรายจ่ายชัดเจนสามารถตรวจสอบได้					
วัสดุอุปกรณ์					
21. วงโยธาวิฑิตมีการวางแผนและจัดหาเครื่องดนตรีที่มีความสอดคล้องกับความต้องการ					
22. วงโยธาวิฑิตมีการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์เครื่องดนตรีที่มีคุณภาพ					
23. วงโยธาวิฑิตมีการตรวจสอบสภาพของเครื่องดนตรีและอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ					
24. วงโยธาวิฑิตมีการซ่อมบำรุงวัสดุอุปกรณ์เครื่องดนตรีได้รับการดำเนินการอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ					
25. วัสดุอุปกรณ์และเครื่องดนตรีโรงเรียนของท่านจัดเก็บในสถานที่ที่เหมาะสมและปลอดภัย					
26. วงโยธาวิฑิตมีการจัดพื้นที่เก็บอุปกรณ์เครื่องดนตรีอย่างเป็นระเบียบ					
27. วัสดุอุปกรณ์และเครื่องดนตรีโรงเรียนของท่านได้รับการปรับปรุงให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานเสมอ					

ปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาของวงโยธวาทิต	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
28. วงโยธวาทิตมีกฎระเบียบในการใช้และการดูแลเครื่องดนตรีและอุปกรณ์ที่ให้คงสภาพอยู่เสมอ					
29. โรงเรียนของท่านมีเครื่องดนตรีเพียงพอต่อสมาชิกวงโยธวาทิต					
30. ผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เครื่องดนตรีที่มีประสิทธิภาพให้กับนักเรียนวงโยธวาทิต					
การจัดการ					
31. วงโยธวาทิตมีการวางแผนการดำเนินงานของวงโยธวาทิตมีความชัดเจนและครอบคลุมทุกด้าน					
32. วงโยธวาทิตมีตารางฝึกซ้อมเหมาะสมและสอดคล้องกับเป้าหมายของวง					
33. วงโยธวาทิตมีการแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างชัดเจนและเหมาะสม					
34. วงโยธวาทิตมีการประสานงานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ					
35. วงโยธวาทิตมีการกำกับดูแลการติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ					
36. วงโยธวาทิตมีการติดตามผลการฝึกซ้อมและปรับปรุงพัฒนาร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูผู้ควบคุมวง					
37. วงโยธวาทิตมีระเบียบข้อปฏิบัติที่ชัดเจนและทุกคนสามารถปฏิบัติตามได้อย่างเหมาะสม					
38. โรงเรียนของท่านมีการบริหารจัดการวงโยธวาทิตอย่างมีระบบ					
39. โรงเรียนของท่านมีการทำกฎระเบียบและข้อปฏิบัติร่วมกันระหว่างครูผู้ควบคุมและสมาชิกวงโยธวาทิต					
40. ผู้บริหารและครูผู้ควบคุม วงโยธวาทิตมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายเป้าหมายในการพัฒนางานร่วมกัน					

ข้อเสนอแนะ

ภาคผนวก ข
รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า	อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
2. อาจารย์ ดร.สรรัชต์ ชูชีพ	รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
3. อาจารย์ ดร.กรรณิ แพนพรหม	อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
4. นายอนุสรณ์ สีมะสัทธิกุล	ผู้อำนวยการโรงเรียนห้วยคตพิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
อุทัยธานี ชัยนาท
5. ดร.แคทรียา แสงดาวเทียน	ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
อุทัยธานี ชัยนาท

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ศส/๒๕๖๘

วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. คำโครงการค้นคว้าอิสระ
 ๒. แบบสอบถามการค้นคว้าอิสระ
 ๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนายวิรพล ใจมั่น รหัสนักศึกษา ๖๔๒๑๗๐๑๐๓๒๔ นักศึกษาหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ
เรื่อง สภาพปัญหาการบริหารจัดการวงโยธวาทิตภายใต้ขีดจำกัดของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณิดา
เนืองพะยอม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร.ธัญนันท์ ทองบุญตา เป็นอาจารย์
ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการค้นคว้าอิสระซึ่งนักศึกษาได้
เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

ในการนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์
จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือดังกล่าว ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้
และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(อาจารย์ ดร.รตัสกร เลาสวัสดิ์กุล)

คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๘๔/๒๕๖๘

วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

เรียน อาจารย์ ดร.สรชัย ชูชีพ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. คำโครงการค้นคว้าอิสระ
 ๒. แบบสอบถามการค้นคว้าอิสระ
 ๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนายวิรพล ใจมั่น รหัสนักศึกษา ๖๔๒๑๗๐๑๐๓๒๔ นักศึกษาหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ
เรื่อง สภาพปัญหาการบริหารจัดการวงโยธวาทิตภายใต้ขีดจำกัดของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณิดา
เนืองพะยอม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร.จันยพันธ์ ทองบุญตา เป็นอาจารย์
ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการค้นคว้าอิสระซึ่งนักศึกษาได้
เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

ในการนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์
จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือดังกล่าว ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้
และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(อาจารย์ ดร.ภัสย์กร เลาสวัสดิกุล)

คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ศบ/๒๕๖๘

วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

เรียน อาจารย์ ดร.กรวดี แผนพรหม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. คำโครงการค้นคว้าอิสระ
 ๒. แบบสอบถามการค้นคว้าอิสระ
 ๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนายวิรพล ใจมั่น รหัสนักศึกษา ๖๔๒๑๗๐๑๐๓๒๔ นักศึกษาหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ
เรื่อง สภาพปัญหาการบริหารจัดการวงโยธวาทิตภายใต้ขีดจำกัดของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณิดา
เนื่องพะนอม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร.ฉันทนันท์ ทองบุญตา เป็นอาจารย์
ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการค้นคว้าอิสระซึ่งนักศึกษาได้
เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

ในการนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์
จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือดังกล่าว ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้
และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(อาจารย์ ดร.กัษยกร เลาสวัสดิกุล)
คณบดีคณะครุศาสตร์

ที่ อว. ๐๖๒๘.๐๒/๑๖๓

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการค้นคว้าอิสระ

เรียน นายอนุสรณ์ สิมะสิทธิกุล

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. คำโครงการค้นคว้าอิสระ
๒. แบบสอบถามการค้นคว้าอิสระ
๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนายวิรัช ใจมั่น รหัสนักศึกษา ๖๔๒๑๗๐๑๐๓๒๔ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระเรื่อง สภาพปัญหาการบริหารจัดการวงโยธวาทิตภายใต้ขีดจำกัดของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณิดา เนืองพะยอม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร.ธัญนันท์ ทองบุญตา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการค้นคว้าอิสระซึ่งนักศึกษาได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

ในการนี้คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการค้นคว้าอิสระของนักศึกษาดังกล่าวหวังอย่างยิ่งในความกรุณา และได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี ทั้งนี้ นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อและประสานขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อให้โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.กัศยกร เลาสวัสดิกุล)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

โทร. ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

โทรสาร ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

E-mail : saraban_edu@lawasri.tru.ac.th

ที่ อว. ๐๖๒๘.๐๒/๑๖๔

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการค้นคว้าอิสระ

เรียน ดร.แคทรียา แสงดาวเดือน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑.เค้าโครงการค้นคว้าอิสระ
๒. แบบสอบถามการค้นคว้าอิสระ
๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนายวิรพล ใจมั่น รหัสนักศึกษา ๖๔๒๑๗๐๑๐๓๒๔ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระเรื่อง สภาพปัญหาการบริหารจัดการวงโยธวาทิตภายใต้ขีดจำกัดของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณิดา เนืองพะยอม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร.ธัญนันท์ ทองบุญตา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการค้นคว้าอิสระซึ่งนักศึกษาได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

ในการนี้คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการค้นคว้าอิสระของนักศึกษาดังกล่าวหวังอย่างยิ่งในความกรุณา และได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี ทั้งนี้ นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อและประสานขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อได้โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.กัตยกร เลาสวัสดิกุล)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

โทร.๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

โทรสาร ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

E-mail : saraban_edu@lawasri.tru.ac.th

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้ (try out)
เครื่องมือในการวิจัย

ที่ อว. ๐๖๒๘.๐๒/๒๕๐

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนราชนาถนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๒๗ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้ (Try out) เครื่องมือในการค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สิงห์บุรี อ่างทอง

ด้วยนายวีรพล ใจมั่น รหัสนักศึกษา ๖๔๒๑๗๐๑๐๓๒๔ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระเรื่อง สภาพปัญหาการบริหารจัดการวงโยธวาทิตภายใต้ขีดจำกัดของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณิดา เนืองพะนอม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร.ธัญนันท์ ทองบุญตา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการทดลองใช้เครื่องมือ (Try out) เพื่อตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงเครื่องมือที่สร้างขึ้น

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านอนุญาตให้นายวีรพล ใจมั่น ดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือในการค้นคว้าอิสระกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้ควบคุมวงโยธวาทิต และคณะกรรมการวงโยธวาทิต ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สิงห์บุรี อ่างทอง หวังอย่างยิ่งในความกรุณาและได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี ทั้งนี้ นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อและประสานขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ภัสสร เลาสวัสดิกุล)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

โทร. ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

โทรสาร ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban_edu@lawasri.tru.ac.th

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ อว. ๐๖๒๘.๐๒/๓๐๒

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๒๒ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในการค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท

ด้วยนายวิรพล ใจมัน รหัสนักศึกษา ๖๔๒๑๗๐๑๐๓๒๕ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระเรื่อง สภาพปัญหาการบริหารจัดการวงโยธวาทิตภายใต้ขีดจำกัดของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณิดา เนืองพะยอม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร.ธัญนันท์ ทองบุญตา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการเก็บข้อมูล ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครู ในสถานศึกษาสังกัดของท่านได้ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านอนุญาตให้นายวิรพล ใจมัน ดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในการค้นคว้าอิสระกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้ควบคุมวง และคณะกรรมการวงโยธวาทิตในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท หวังอย่างยิ่งในความกรุณาและอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลดังกล่าว ทั้งนี้ นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อและประสานขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อได้โปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.กิตยกร เลาสวัสดิกุล)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

โทร. ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

โทรสาร ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban_edu@lawasri.tru.ac.th

ที่ อว. ๐๖๒๔.๐๒/ว๓๐๓

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๒๒ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในการค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษา

ด้วยนายวิรพล ใจมั่น รหัสนักศึกษา ๖๔๒๑๗๐๑๐๒๒๕ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง สภาพปัญหาการบริหารจัดการวงโยธวาทิตภายใต้ขีดจำกัดของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณิดา เนืองพะนอม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และอาจารย์ ดร.ธัญยพันธ์ ทองบุญตา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการเก็บข้อมูล ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครู ในสถานศึกษาสังกัดของท่านได้ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านอนุญาตให้นายวิรพล ใจมั่น ดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในการค้นคว้าอิสระกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้ควบคุมวง และคณะกรรมการวงโยธวาทิตในสถานศึกษาของท่าน หวังอย่างยิ่งในความกรุณาและอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลดังกล่าว ทั้งนี้ นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อและประสานขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ภัสกร เลาสวัสดิกุล)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

โทร.๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

โทรสาร ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban_edu@lawasri.tru.ac.th

ประวัติผู้ทำการค้นคว้าอิสระ

ชื่อ-สกุล	นายวีรพล ใจมั่น
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 4 เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2535
ที่อยู่ปัจจุบัน	227 หมู่ 10 ตำบลหันคา อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดขอนแก่น
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนหันคาพิทยาคม อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี ชัยนาท
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2558 ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (ศป.บ.) สาขาวิชาดนตรีและการแสดง มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2561 ประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี พ.ศ. 2568 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี